

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones thesauri novi de tempore

Petrus <de Palude>

[Straßburg], 1489

Sermo I - Sermo X

[urn:nbn:de:bsz:31-306766](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306766)

Dñica prima aduētus Ser. I.

Incipiunt sermo

nes notabiles atq; peritiles. quib; ab editore suo doctore & pdicatore famosissimo nomen vt Thelaur' nou' intritulent' inditū est.

De dñica prima aduent'. Sermo I. Thema.

Ecce fi

lie lion ecce rex tu' venit tibi māfuet' Matth. xxi. A Plinius dicit i speculo nafali Quanto pomū altius in ardre situatuz fuerit tanto minus est

in compatione ad inferiora. Ratio quia radij solares fortius tangūt superiora qz inferiora. Et sic ea plus ericant & humidum eoz' sument & s' minorā vident. Moraliter p pomū intelligit homo. Nam sicut ab exteriori specie pomū veraciter iudicari non potest. Nā aliqd' exterius recens est. inter' vero putridū. vel apparet dulce exteri' qd' tñ est interius pontica. Sic homo fm exteriorē apparenā veraciter iudicari nō potest. Nā qnq; quis apparet bonus exteri' qui tamē est mal' interius. iuxta illud Eccl. xij. Est qui neq; se humiliat & interiora eius sunt plena dolo. Propterea phibet domin' fm exteriora fidi care nos quicq; Joh. vij. Nolite iudicare fm faciē. Et apls. i. ad Cor. iij. Nolite iudicare ante temp'. quoad usq; veniat dñs. qui & illuminabit abscondita tenebrarum. & manifestabit consilia cordium zc. Modo quanto istud pomū scilicet homo in ardre humane nature altius in sanctitate & dignitate fuerit. tanto per humilitatem min' apparere debet. Eccl. iij. Quanto maior es humilia te int' omnib; & coram deo inuenies gratiā. Et hoc fecit Moyses Exod. iij. qui tante sanctitatis fuit q' dominus in monte oreb ei apparuit ut rubo ardente. & vocauit eum bis nomine suo pprio. vt educeret populum d' egipto. Moyses tamē quinquies excusauit se anteq; vellet ducatum suscipere. Simile etiā habetur in Johāne baptista. cui domin' redit testimonium sanctitatis & dignitatis dicens Mat. xi. Inter natos mulierum non surrexit maior Johāne baptista. & tamen paruis apparuit

in humilitate cum dicit Johā. i. Cuius ego non sum dign' vt corrigiam calciamento ei' soluam. Sic & nos. fm illud Eccl. vij. Dumila valde spiritum tuum. Quā quidē humilitatem docuit nos ch'istus dei fili' verbo & exemplo. verbo Luc. xxiij. Qui maior est in vobis fiat sicut minor. & qui p'cessor est sicut ministrator. Similiter exemplo docuit nos humilitatem in humanitatis susceptione. ut p'ra illud apli ad Phil. ij. Exinaniuit semetipm formam serui accipiens. De quo Berni. super Lanti. Quis digne compensare potest quantē humilitatis sit creatorē celi & terre humana carne indui. Memento q' deus pro te homo factus est. domin' serui. diues pauper & dei verbum filius hominis p'fecti non de sperit. Et si te de nihilo fecit. nō te de nihilo redimit. sed i sua benignitate & humilitate redimere venit. De quo thema. Ecce rex tu' venit tibi māfuetus. In summa verbor' duo innuunt. Primo aduentus dignitas. Secundo aduentus eius vtilitas. Primum ibi Ecce rex tuus. secundū ibi. venit tibi mansuetus. De primo dicit. Ecce rex tuus. B Pro quo sciendum q' aduentus domini celebratur p' quattuor septimanas. ad significandum q' quattuor sunt domini aduent'. Primus est ad homines. & ille est humilis & amabilis. Secundus est in homines. & ille est dulcis & laudabilis. Tercius est cōtra homines. & ille est amar' & terribilis. Quartus est sup homines. & ille est admirabilis & horribilis. Dicitur primo q' primus aduentus est ad homines. qz ad carnē. & ille est humilis & amabilis. Dumila. de quo ad Phil. ij. Exinaniuit semetipsum formam serui accipiens in similitudine hominū factus. & habitu inuentus vt homo. Et est amabilis. quia nobis in ministerium. De quo Matth. xx. fili' hominis venit ministrare & nō ministrari. Reuera amabilis qz nobis ad salutē. De quo ysa. xxxij. Dñs em' iudex noster. dñs legis noster. dñs rex n' ipse saluabit nos. Ideo horat nos Zacha. c. ij. dicens. Lauda & letare filia sion: ecce ego venio & habitabo i medio tui. Secundus aduentus est in homines. qz in mentē p' grām. & ille est dulcis & laudabilis. De quo Lanti. v. Veniat dilectus me' in ortū suū. i. in animaz p'grē infusionē. Et habet Sap. vij. In animal sanctas se transferret. De quo Joh. xij. Si q's diligit me sermonē meū seruabit & pater meus diliget eū & ad eū veniem' & mansionē apud eū faciemus. Tercius aduentus est p'ra hoies

7

29

3

Dñica prima aduentus

z ille est amarus z terribilis. quia ad mortem
De quo Mar. xxij. Uigilate qz nescit q ho
ra dñs uentur sit. In morte. Et bñ amar. de
Eccl. xli. O mors qz amara ē memoria tua
Et nā ille aduent⁹ est terribilis zra naturalē
affectū hoīs. Un̄ est. iij. dicit Terribilissimū
oīm terribiliū est mors. Ita qz xps naturali af
fectu dixit Mat. xxvi. Tristis est aia mea us
qz ad mortē. Quart⁹ aduent⁹ est sup hoīs
scilicet ad iudiciū cū uenerit i nube Et ille erit
admirabilis. De qz Luc. xxi. Uidebūt filium
hoīs uenientē in nube cū p̄ate magna z maie
state. Ille erit etiā horribilis. de qz Malach.
vlti. Ecce ego mitā uobis helyā pphētā an
qz ueniat dies dñi magn⁹ z horribil. z Mal.
iij. Quis poterit cogitare diē aduent⁹ ei⁹ z qz
stabit ad uidentū ei. ipe em̄ qz ignis z flans
z. Isti q̄tuor aduent⁹ figurant p̄ q̄tuor uer
sus i p̄mo m̄sorio dñice p̄me. Prim⁹ uersus
est. Quis terrigene z filij hoīm simul i vnuz
dines z paup̄ ue obuiā. z respicit primū adue
tū. cū obuiare debem⁹ p̄ gr̄az actones dicen
do. bñdicit⁹ q̄ uenit in noīe dñi. Secūd⁹ uer
sus. Tollite portas p̄ncipes uestras zc. Et re
spicit secundū aduentū i mentē. Et uocat nos
p̄ncipes rōe liberi arbitrij. ut q̄ ad illū adue
tū aperiamus portas cordis nr̄i ut pateat sibi
introu⁹ p̄ gr̄az. De quo Apoc. iij. Ego sto ad
ostij z pulso. si q̄s audierit uocē meā z aperu
erit mihi ianuā intrabo ad illū. Tercū uersus
est. Qui regis israhel intende. z significat terci
um aduentū ad mortē. quē debem⁹ attendere et
p̄ oculis habere. iuxta illud Mat. xxij. Esto
te parati. qz q̄ nescit hora h̄i hoīs uentur⁹ est
Quart⁹ est Bñia p̄ri. z respicit q̄rtū aduentū
ad iudiciū. qz tūc ueniet i gloria z maiestate.
Post hūc uersū reuincit respōsionum. ad desi
gnandū qz tūc oia apparebūt i iudicio q̄ a p̄n
cipio vsqz ad finē mūdi facta sunt. iuxta illud
Eccl. vlt. Lūta q̄ sūt adducet dñs ad iudi
ciū p̄ oīm errato siue bonū siue malū sit. De qz
Diero. Erūt oia facta nr̄a in frontib⁹ nr̄is q̄ si
in tabula depicta. Et sic quarta hebdomada
raro habet finem. sic dū ueniet ad iudiciū nō
erit finis gl̄ie bonoz z pene maloz. Ut igitur
sim⁹ de numero illoz. tūc sim⁹ grati de primo
aduentū in carnē quem hodie peragit ecclesia.
Pro q̄ sciendū qz licet aduent⁹ xpi i carnē
dū est p̄ntē. tū ecclesia instituit h̄ tps celebra
dū seu peragendū q̄tuor de causis. Primo ut
bñficiū recolam⁹. Secūdo ut uanā gloriā re
spuam⁹. Tercio ut diligēt⁹ peccata uitemus
Quarto ut seruenti⁹ gr̄as agam⁹. Dixi p̄mo

institūtū est h̄ tps ut bñficiū recolam⁹. Nā
in hoc nos uita angelos honorauit. De quo
Deb. ij. Nusqz angelos apphēdit sed semet
abrac apphēdit. Ex q̄ sequit⁹ qz inter deū et ho
mines maior est fraternitas qz inter deū z ange
los. Fraternitas q̄ dē q̄ causat ex altero parētū
firma ē. s; q̄ causat ex utroqz maior est z firmi
or. z angel⁹ est frater xpi ex p̄te p̄ris eterni. hō
hō ex p̄te p̄ris z m̄ris Un̄ xps nunqz uocauit
angelos fratres. s; hoīs. ps. xxi. Narrabo no
men tuū fratrib⁹ meis Ergo magna debet esse
nr̄a fiducia de misericordia saluatoris. qz caro
z frater nr̄ est. De qz Bern. Puto sperere me
xps nō potest. qz os ex ossibus meis z caro de
carne mea. Nā Bern. xlij. legit. Joseph in suo
uunio maiorē partē dedit beniamin q̄ fuit fra
ter ei⁹ ex utroqz parētē qz ceteri q̄ fr̄es ei⁹ erant
tū ex altero parētē Sic xps duplicē resectōez
dabit homini. s; diuinitate z hūanitate. Ange
los autē in sua diuinitate lenficabit. qz non ui
debūt suam naturā assumptā a deo sicut nos
Secūdo institūtū est h̄ tps ut de tūto bñficio
gaudeamus in spiritu. uana mūdi gaudia re
spuentes. eo qd dicit Aug. Mūdi gaudia sūt
diaboli ueniēna. Propter qd z h̄ tpe p̄hibent
uunū nuptiar. z reponunt cantica leticie. ut
Te deū laudam⁹. Bñia i ex cels. ad designādū
tristitiā z desiderij patri de dilatione huius
aduentus. Cantū tū alleluia. ad designandū
eorū spem z gaudiosam fiduciā z affectū quez
habuerunt ad aduentū in carnatōis. De quo
Zach. ix. Exulta satis captiua filia sion. iubi
la filia iherusalē ecce rex tu⁹ ueniet zc. Meri
to ergo debem⁹ gaudere in spū. qz ille uenit no
bis p̄ncipaliter quē antiq̄ spectabāt longo tpe
desiderantes. Un̄ ysa. lxxij. Utinā dimperes
celos z descēderes. z Agga. ij. Ueniet deside
ratus cunctis gentib⁹. Et moyses dixit Exo.
iij. Mitte dñe quē missur⁹ es. Et ps. Inclū
na dñe celos tuos z descēde. In signū huius
dixit iesus discipulis suis Lu. x. Dico uobis
qz multi reges z pphete uoluerūt uiderē que
uos uidētis z nō uiderūt. Sz reuera qui illū
lōge fuit nobis p̄pe fact⁹ est. Ro. xij. Propior
sal⁹ nr̄a est qz cū credidim⁹. i. Thimo. i. fide
lis simo z omi acceptōe dign⁹. qz xps iesus ue
nit in hunc mūdū p̄cōres saluos facere. Et
q̄ gaudendū merito est. iuxta illud Phil. iij.
Gaudete in dño. In dño in quā. nō i mūdo
neqz in carne. qz dicit Bre. Nemo p̄t h̄ gau
dere cū seculo z illie regnare cū xpo. Et idem.
Seculi leticia ad eterna lamēra pducit. Ter
cio ut diligēt⁹ peccata uitem⁹. Un̄ Guillh.

lugd. Nunc magis sollicitari debem⁹ vt nostrā naturā fuerit a peccato magis mūda post incarnationē q̄ an̄ incarnationē erat. Una causa extitit erat. quia hō ad imaginē dei fact⁹ est. Nūc autē scda sup̄addita est q̄ naturā nr̄az al sumpsit. Ideo Inno. i ser. Magnū est q̄ de⁹ creauit hoies ad similitudinē ⁊ imaginē suaz vt haberet similitudinē dei. mai⁹ est q̄ de⁹ fact⁹ ē ad imaginē ⁊ similitudinē hois. Aug. in de verā reli. Demōstrauit nobis de⁹ q̄ ex celsū locū inter naturas habeat humana natura inde q̄ hoib⁹ in s̄o hoie apparuit. Ideo Leo papa i sermo. Agnosco xpiane dignitatē tuā. qz diuine ⁊ s̄os fact⁹ nature noli in veterē vilitatē ⁊ generē ⁊ uersatōe redire. Bre. Quid est q̄ angeli ante aduentū redemptoris adorant ⁊ racent. postmodū uero adorari resingunt. nisi q̄ nr̄az naturā quā despererāt sup̄ se assumptaz ⁊ spiciūt. Quarto vt eo seruēt⁹ gr̄as agamus. i. Th̄. v. In oib⁹ gr̄as agit. Un̄ Bern. i. p̄ Lan. Dilce ad singula dona gr̄as agere et principaliter de incarnationē. Damas. in lib. iij. s̄iaz. In principio nihil est mai⁹ q̄ de⁹ hō fact⁹ est. Bern. in ser. Op⁹ mirabile opus singulare ⁊ inter om̄ia ⁊ sup̄ oia opa q̄ verbū et n̄a in vnā uenerūt p̄sonā. vere dignū ē gr̄as agere. Un̄ Aug. de uerbis apli. Nō liberat hō nisi de⁹ fieret hō. Et ḡ merito p̄ sua incarnationē gr̄as agere debem⁹. vt facit ecclesia cantans. Grates nūc oēs reddam⁹ dño deo q̄ sua naturitate nos liberauit d̄ diabolica potestate. Qd ⁊ uoluit p̄pheta Zacha. a q̄ uerba thēmatia euāgelista assumpsit. Dicite filie sion. ciuitati iherusalē. ponēdo stinēs p̄ stento per antonomasiā. H̄ est p̄p̄lo in iherl̄m. Ecce rex tu⁹ ueniet tibi iust⁹ ⁊ saluator. rē. D̄ Ex q̄ habet q̄ nō excusant iudei de cetero de cecitate ⁊ ignorantia sua. qz nūciatū eīs ⁊ experimēto cognoscūt q̄ xps uer⁹ messias uenit. Qd̄ p̄bat p̄ mltā p̄habilita i scriptur̄. Primo p̄bat p̄ illd̄ Gen. xlix. q̄ p̄archa iacob dū moriturus esset ⁊ bñ diceret filijs suis inter cetera dixit inde. Nō auferet sceptr⁹ de iuda nec dux d̄ femore ei⁹ donec ueniat q̄ mittendus est. Ibi trāsano chaldaica habet. donec ueniat messias. Fuit em̄ ablatū regnuz ⁊ dñatio tpe herodis ascalonite. qz ipe fuit alienigena i iudea. pater em̄ eius fuit ydume⁹ ⁊ mater arabica. ⁊ ipe herodes fretus auxilio romanoꝝ antigoni⁹ auxilio parthoꝝ i regno iudeoꝝ suffulturn debellauit. ⁊ hircanū certū reges iudeoꝝ q̄ descederat a machabeis ⁊ omēz plem regni⁹ suaz s̄ozis fuit Salome dolo occidit. ⁊ ita ab illo tpe vs

qz nunc caruerūt rege. Lū ergo caruerūt rege ⁊ ablatio regni fuit eis signū p̄dictū de aduentu xpi. ex illo sequit q̄ xps uenit. Secūdo archangelus gabriel instruxit Damiēn de tpe aduent⁹ xpi dicens Dani. ar. Septuaginta hebdomade abbreviate sunt sup̄ populū tuum ⁊ sup̄ urbē tuā sanctā vt ⁊ sumet p̄uaticatio et finem accipiat peccatū. ⁊ deleat iniquitas ⁊ adducat iusticia sempiterna. ⁊ impleat visio ⁊ propheta. ⁊ vngat sc̄tūsanctoz. Qd̄ dictū nō p̄t intelligi de hebdomadis dictū. qz. lxx. hebdomade diez nō faciūt vnū cōpletū annū cū d̄ medio. s̄ optet intelligi de hebdomadis ānoꝝ. vt septe anni faciūt hebdomadā vnā quē admodū scriptura accipit Len. xxv. vbi dicit. Numerabis quozqz tibi septe hebdomadas ānoꝝ rē. q̄ siml̄ faciūt q̄dringētos ānos ⁊ nonagintanouē ānos. vt patz multiplicādo septuaginta p̄ septem ⁊ recipiunt isti āni a. xx. āno regni arthaxerx. q̄ dedit licentiā necemee reedificādi ciuitatē iherl̄m. ⁊ terminant quar to āno post passionē dñi. Et sic est sensus s̄m Nico. de lyra. lxx. hebdomade q̄ p̄rinēt q̄dringētos nonagintanouē annos abbreviate sūt id est registrate sunt i diuina p̄uidētia sup̄ populū tuū. i. iudaei. ⁊ sup̄ urbē tuā sc̄tā. i. iherusalē. ⁊ ⁊ summet. i. terminet p̄uaticatio. et finem accipiat peccatū. s̄ p̄ xpi passionē. ⁊ adducat iusticia sempiterna. s̄ p̄ xpi p̄dicatōes. ⁊ impleat p̄pheta ⁊ visio de ipso p̄dicata. ⁊ vngatur sc̄tūsanctoz. i. xps dñs q̄ s̄m humanitatē vnct⁹ est oleo gr̄e sup̄ oēm creaturā aliā. ps. xliij. Propterea uenit te deus deus tuus oleo: non materiali s̄ oleo l̄uicie. i. donis spūsc̄i. p̄ cōfortio tuo. i. sup̄ oēs creaturas. Tercio p̄bat p̄ illud Aggei. ij. Clemet desiderat⁹ cūctis gētib⁹. Et s̄ dicit. Magna erit gl̄ia dom⁹ istius nouissime pl⁹ q̄ p̄me dicit dñs. Ex q̄ autoritate patz q̄ xpi aduentus i carnē ē p̄tent⁹ qz dicit tibi in textu. adhuc modicū rē. ⁊ ueniet ⁊ desiderat⁹ cūctis gētib⁹. p̄pheta Agge⁹ dixit s̄ secūdo anno darij regis psaz. ⁊ ab eodē anno vsqz nunc fluxerūt q̄si mille nonaginta anni. Tantū autē temp⁹ nō dicit in scriptur̄ modicū. Relinqt ḡ q̄ rā uenit. Et nā patz ex h̄ qd̄ sequit in autoritate allegata. Magna erit gl̄ia dom⁹ hui⁹ nouissime pl⁹ q̄ p̄me. vbi p̄pheta loquit d̄ tēplo seu de domo dñi edificata post reditū ppli de captiuitate babilonica. ⁊ p̄cedit p̄ gl̄iaz illi⁹ maiore futurā q̄ fuit gl̄ia dom⁹ p̄me p̄ Salomonē edificata. Qd̄ nō potest intelligi p̄pter maiores diuitias: honores: cultū ⁊ edificia aut pplim. cuz i om̄ib⁹ istis sit

Dñica prima aduentus

erit secūda dñm q̄st nulli⁹ reputatōnis resce
em p̄me. vt patz. i. Esd. v. Etia i p̄mo tēplo fu
it archa testamēti. de q̄ sūme gliabant. t̄ nō le
st̄ fuisse i secūdo. Propter qd̄ op̄ret intelligi
de maiori glia quā habuit secūdū tēplū ex ad
uentu istū desiderat cunctis gentibz. s. xpi. q̄
domū illā glificauit sua p̄sentia q̄n i ea p̄dica
uit t̄ miracula fecit. s. cecos videre. surdos au
dire. t̄ etiā q̄n a m̄re virgine fuit in eodē tēplo
oblat⁹. De quibz Mal. iij. Sciatz venit ad
templū suū dñator quē vos q̄ritis. t̄ angelus
testamēti quem vos vultis. Et q̄ patet q̄ xps
sua p̄sentia glificauit magis tēplū scdm̄ q̄ p̄
mū fuit glificatū. Et q̄ illud tēplū iā duduz
aū mille t̄ q̄dringētos ānos ē destructū stat
q̄ xps aū mille q̄dringētos venit i hūc mun
dū. Quarto pbat. nā aū xpi aduentū q̄ncūqz
irascēbat p̄pls iudaico p̄pter p̄cā tūc solum
punxit eos i t̄palibz. vt p̄ famē t̄ lites t̄ capti
uitatē. s. nō deseruit eos in spūalibz. vt patz i
deserto. vbi ex demerito vagabant q̄dragita
annis: t̄ adhuc habuerūt secū moysen t̄ arō
t̄ viderūt miracula multa. Similiter i capti
uitate babilonica habuerūt p̄phetas secū vt
Ezechielē: Daniēlem: Aggeū: Zachariā: Et
dñā: neemā. S. post aduentū xpi iā p̄ mille et
q̄dringētos ānos nō habuerūt p̄phetas q̄ p̄
phetarēt de messia. t̄ sic totaliter eos deseruit i
spūalibz. De q̄ t̄ p̄phete locuti sunt. t̄ nullaz
interim solatōez habuerūt neqz p̄ regē neqz
p̄ p̄phetas. nec modo habet. Et itē. nec sacri
ficia nec hostias nec ciuitatē iherl̄m nec templū
Relinquit s. q̄ xps iā venit. t̄ iā plebs iuda
ca nō est elect⁹ p̄pls dei s. q̄ reprobat⁹. eo
q̄ nō cognouerūt tps v̄sitatōis sue. nā si non
venisset t̄ esset p̄pls dei elect⁹ in tāto tpe fuis
set v̄tqz aliq̄s a deo missus q̄ de eo t̄ aduē
tu nūciasset. Propter h̄ ḡ nūc nō sunt i ecclia.
nec dicunt iudei. i. p̄fiteres. s. negantes euz q̄
venit. de q̄ etiā locuti sunt p̄phete. Quinto p
bat hoc modo. nā q̄ncūqz antea fuerūt iudei
sicut modo sunt afflicti captiuitate h̄ semp̄ fu
it p̄pter eoz p̄cā. q̄ aū captiuitatē in egipto
peccauerūt decē fr̄s i Joseph. p̄pter qd̄ in ca
ptiuitatē egipti ducti sunt. Sed captiuitatē
babilonicā intrauerūt p̄pter ydolatriā t̄ p̄p̄
occasione p̄phetaz eos a peccatis reuocāuz
ita q̄ vn⁹ regū ciuitatē iherusalē repleuit san
guine p̄phetaz. vt de manasse legit. iij. Reg.
xii. S. captiuitas in qua nūc sunt est maior
om̄ibz p̄tioribz. ergo peccatū mai⁹. t̄ qd̄ est il
lud nūc occisio xpi in lege p̄missi. nō em̄ legit
q̄ post captiuitatē babilonicā ydolatraissent

vel p̄phetas occidissent sicut antea fecerunt.
Sexto pbat xpm̄ vez messia venisse q̄ sacra
scriptura determinat tps aduent⁹ ei⁹ t̄ locum
natiuitatē ei⁹. t̄ modū veniēdi t̄ moriēdi t̄ mi
racula faciēdi De loco natiuitatis habet Mi
chee. v. Et tu bethleē nō es minima in p̄nca
p̄ibo iuda. alias habet. paruu⁹ es i milibz iu
da. ex te em̄ erit dux q̄ regat p̄plm̄ meū iherl̄m
De miraculis ei⁹ habet ysā. xxxv. Tūc apien
tur oculi cecoz t̄ aures surdoz patebūt t̄ salū
et claud⁹ sicut ceru⁹. Quis em̄ p̄phetarē fecit
ista miracula p̄teroz xps. agit t̄. E Sed
diceres. q̄ est causa p̄fidie iudeoz. cū t̄i vetus
testamētū t̄ eloquiū p̄phetaz tā clarā veritatē
t̄ catholicā testificānt t̄ maxime de aduentu
xpi. Rñdet Nico. de lyra. t̄ allegat sex causas.
Prima est timor penurie tēporaliū. fuerūt ei
valde cupidi t̄ i lege eoz p̄mittit abundātia
t̄ palū. qd̄ ipi solū iherl̄m intelligūt ideo sup̄
modū abhorēt hūc t̄ranū. s. penuriā. Se
cunda causa. q̄a cunabul nutriti a suis seni
oribz i odio xpi t̄ legis xpiane. Et vt ait Nico
la⁹ de lyra. Ipi om̄i die p̄p̄colis maledicūt in
suis sinagogis. Illa autē q̄ hoibz afflicta sunt
a puercia sunt eis q̄si in naturā versa. Tercia
est difficultas t̄ altitudo eoz q̄ in fide catho
lica p̄ponunt credēda. sic est trinitas p̄sonaz
in natura dīuina. t̄ duaz naturaz vno i vna
p̄sona. t̄ acceptōnez xpi de spūsancto credere. t̄
natiuitatem de virgine t̄ sacramētū euchar
stie. que eoz carnalis intellect⁹ nullo modo
potest capē. t̄ p̄ talibz a fide catholica auertit
tur t̄ plures baptizati ad vomitū reuertunt.
Quarta causa. q̄ multe scripture loquunt et
dicūt de scdo aduentū q̄ ipi intelligūt de primo
Et q̄ illa vaticinia q̄ spectāt ad iudiciū nō dū
vidēt impleta credūt xpm̄ nō dū venisse i car
ne. Quinta causa q̄ credūt messia venturū i
mūdū esse regē magnū t̄ p̄paliter regnaturū:
q̄ eis restituet regnū israel oibz p̄plis sue dñi
tioni subiectis. qd̄ nō ē in xpo impletū. iō nō di
cūt eū messia. S. i h̄ est maxm⁹ error. nā se
cund⁹ aduē⁹ erit i p̄tate. s. p̄m⁹ fuit i magna
paupertate t̄ hūilitate. vt dicit Zach. iij. Exul
ta satis filia sion: iubilā filia iherl̄m. ecce rex tu
us venit tibi iustus t̄ saluator: t̄ ipse paup̄ t̄
ascēdēs sup̄ asinā. vt impletū fuit i die palma
rū. t̄ ysā. liij. Quis credidit auditū nostro t̄
brachiū dñi cui reuelatū est. Et s̄ dicit Nō est
sp̄ces ei neqz decoz. t̄ post paz. Nos reputa
uimus eū tanqz leprosum t̄. Sexta cā est. q̄
oem̄ scripturā de liberatōe p̄ messia sciēdas et
reeducatōne iherl̄m t̄ tēpli credunt de libera

Bermo I.

tionem de captiuitate romana loquentem in qua nunc
sunt et fuerunt per mille quadringentos et quadragin-
ta annos. et signatim de reedificatione iherusalem
et templi materialis et corruptibilis. Sed scriptu-
ra loquitur spirituali. scilicet de ecclesia fidelium. ut clare
docet ysaia. ubi multa dicit de reedificatione
iherusalem spirituali. et sine captiuitate exponit. Non
erit tibi sol amplius ad lucendum per diem. neque splen-
dor lune illuminabit te. quod vtiq; non potest intelli-
gi de ciuitate terrena. subdit. Sed erit tibi do-
minus in lucem sempiternam. et tu in gloria tua.
Ite in eodem capitulo dicit. Non audiet ultra in-
iquitas in terra tua. vastitas et stritio in termi-
nis tuis. Non habet principat ad eternam vitam. et sic et
origenem facit scripture causa induratio-
nis iudeorum. Quod prouidit zacharias et ut euange-
lista assumptis dicit. Dicite filie sion ecce rex
tuus venit tibi. et quod sunt septem themata passu-
pti. Nota circa incarnationem domini consideran-
da sunt multa. Primum quod venit. secundo unde
venit. tertio a quo venit. quarto ad quos venit.
quinto propter quod venit. sexto quando venit. septimo
per quam via venit. octauo quomodo venit. nono ad quod
venit. decimo quomodo venit. undecimo quomodo venit
duodecimo cum quibus venit. tredecimo
quibus proficit. **F** Quatuor ad primum facta
in ecclesia nos paros esse cupiens iubet predicato-
ribus ut non sileant. sed publice aduentum filii dei in
carne vniuersaliter et singulariter pronunciant
dicentes. Vos predicatores dicite filie sion. i. cuius-
libet christiano et aie fideli. Ecce rex tuus venit tibi.
Ecce est vnus aduerbiu demonstrandi. per quod ex-
citatur deuotas mentes ne torpeat sed ut repente
inspiciant quos sit. et debitum honorem sibi impen-
dant cum deo et hominibus esse recognoscant. Ideo
dicit rex tuus. Ipe est cui omnes prophete testimo-
nium perhibent. De quo David. Gloria regni tui di-
cent et potentiam tuam loquentur. Ipe est rex glorie
cui ab omnibus creaturis debet honor. De quo. i. ad
Thimo. i. Regi seculorum etc. Ipe est de quo ps.
Rex magnus super omnem terram. qui respicit terras et
facit eas tremere. Ideo Beatus Hieronymus. de aduentu dicit
Intuemini quoniam sit iste qui ingreditur ad saluan-
das gentes. et subdit. Si persona adueniens in-
tueor non capio excellentiam sue maiestatis. Nam ip-
se est de quo Apoc. xix. Rex regum et dominus dominantium
de quo et ps. Rex magnus et excelsus super omnes
populos. **S** Reuera magnus. Primum in po-
tentia. Eccl. xv. Fortis in potentia. et xvij. Magis
est potentia dei solius. de quo Dan. iij. Præter eius po-
tentiam sempiternam. et vij. Præter eius præter eterna-
que non auferret et regnum eius quod non corrumpet.
nam eius præter non est ditaxat in terra sed etiam in celo

et in inferno. In celo. ps. Qui seruiunt angelis.
De quo canit ecclesia. Quæ laudat angelis. adorans
dominos: tremunt præter. Etia eius potentia
est in inferno. De quo Phil. ij. Ut in nomine iesu omne
genus stectat celestium terrestrium et infernorum. Et
tamē signa regalis maiestatis abscondit sub hu-
mana infirmitate sic habemus abscondit sub omni-
culo: ut caper diabolum. d. q. ysa. lvi. Vere tu
es deus absconditus. Secundo est magnus deus
in sapientia. De quo aplos ad Col. ij. In quo omnes
thesauri sapientie et scientie sunt absconditi. et ps.
Sapientia eius non est numerus. Tertio est ma-
gnus in diuinitate. puer. vij. Nec sunt diuini-
tate et gloria opes superne et iusticia. ps. Gloria et
diuinitate domo eius. ad Ro. x. Nam idem dominus om-
nium datus in omnes qui intocant illum. Quarto est
magnus in formositate. de quo ps. Speciosus for-
ma per filius hominum. ita ut agnes gloriabat dicens
Lui pulcritudine sol et luna mirant. quod am-
ctus lumine sicut vestimēto. ps. ciiij. In quem
habet. i. Pe. i. desiderant angeli prospicere. Quin-
to est magnus nobilitate. Lu. i. Et fili altissimi
Et iter. Vocabitur filius dei. De cuius magnitu-
dine scribit Ambrosius. sup. Luc. in hec verba. et
est dicitur de Iohanne bapt. Lu. i. Erat enim magnus
coram domino. sed iohannes quæ homo magnus. hic vero rex
noster quæ magnus. Late enim diffundit eius virtus
non loco claudit. non opinione comprehendit. non est
mādoe cludit. hec Ambrosius. Un ad idem dicit
Duge. Vide magnitudinem saluatoris quomodo i-
toto orbe diffusa est. ascende celos vide quomodo ce-
lestia repleuit. descende cogitatio in abyssum et
vide cum illuc descenderet. Si mundum intueret
considera opere suo impletum. Hic erit magnus et
hoc non intellige quod antea non fuerit magnus. sed
quod magnitudinem sapientie et scientie quæ filius
naturalis habuit ab eterno homo filius virginis
ex tpe erat acceptus. ut vna persona sit deus et
homo. hec gloria. Un tē. Non est fas dei filius de-
generem suspicari. sed quod eiusdem substantie eum
pre necesse est ut eiusdem altitudinis et magnitu-
dinis penitus sit et dignitatis. hec Beatus Hieronymus. Sexto
est magnus in actōe. quod creator omnium qui fecit celum et
terram et omnia que in eis sunt. Joh. i. Omnia per spiritum
facta sunt. Septimo est magnus in dignitate. ipse eius
dignitas in celo et in terra. De quo ysa. lvi. Celi sedes
mea est. et terra scabellum pedum meorum. Matt. ij.
vlt. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra.
ideo ps. Excelsus ponam illum per regibus terre. ps.
lxxxvij. Reuera excellit alios reges. Primum
in aliorum institutione. de quo puerb. vij. Per me
reges regnant et legum conditores iusta decernunt.
quod ab eo est omnis potestas. Jo aut pylato Joh. xix.

Dñica prima aduentus

Nō haberes p̄tēz i me nisi tibi data esset de
super. de quo Roma. xij. Nō est em̄ potestas
nisi a deo. nā ipse est q̄ deponit potentes de se/
de et exaltat humiles Luc. i. Octauo ē ma/
gnus dignitate. qz dicit ps. xij. Dñs virtu/
tum ipse est rex glorie. Audi si quis de dignita
te diuine nature tūc dicit ysa. liij. Generatio
nē ei⁹ quis enarrabit. glo. ad plenū. Dicit nā/
qz Aug. Generatio diuine dignitatē tanta ē qz
mēs de ea cogitās deficir. cū sit incōphensibil.
nec sensus recipit cū sit inuisibilis. lingua nō
explicat cū sit ineffabilis. temp⁹ nō mensurat
cū sit innumerabilis. loc⁹ cū nō capit cū sit in
circūscriptibilis. scriptura cū nō notificat cū
sit inestimabilis. et vora trāsgredit cū sit incō/
parabilis. et q̄ finiti ad infinitū nulla est p̄por/
tio. Nā moyses postulabat scire dices Exod.
ij. Ego vadā ad filios israel et dicā eis. de⁹ pa
trū vestroz misit me ad vos. si dixerint qd est
nomē ei⁹ qd dicā eis. rēdit. ego sum qui sum.
et ait. sic dices eis. Qui est misit me ad vos.
Sup illa verba dicit Bern. Nō nōmē
ei⁹ dicit q̄ est. Nihil em̄ cōperēt⁹ eternitati q̄
de⁹ est dicere potuit. Si em̄ tonū ē si magnū
si sapiēs. si sanctū. qd qd tale de deo dicens i h̄
sōto comprehendit. Cōsidera igit regē q̄ in car/
ne venit qd sit fm̄ Ber. i celo. qd i mūdo. qd i
hoibz. qd in angel. qd i bonis. qd in malis. qd
in seipo. Est em̄ celi dñator. mūdi gubernator
angeloz restaurator. bonoz sapor et odor. ma
loz terror et horroz. in se p̄ncipiū et finis. et ideo
in celo est laudabilis. in creaturis mirabilis.
in angelis desiderabilis. in hoibz bonis ama/
bilis. in malis tolerabilis. i seipo incōphensibilis.
Et oia cōphendunt in ei⁹ noie qd ē q̄
cū dixit. Ego sū q̄ sū. Et rōe illi⁹ debem⁹ reuer/
rentialē timorē sue dignitati exhibere. qz est de
quo ps. Rex me⁹ et de⁹ me⁹. ps. xliij. qz rex ideo
timend⁹ est. et qz de⁹ ideo amād⁹. et cū obediē/
tia p̄ceptoz venerād⁹. De q̄ Eccl. xij. Deū ti
me et mādāta ei⁹ observa. h̄ est ois hō. Idcir/
co euāgelista nūciat aduētū illi⁹ magni et di
gni regis di. Ecce rex tu⁹ venit tibi etc. D
Est nāqz cōsuetudo vbi nou⁹ rex venit in re/
gnū. tūc solēt ei occurrere triplices hoies. Pri
mo malefactores et p̄scripti petentes veniam.
Sic hodie pctōres insipientes debēt p̄po obui
are et aduentū ei⁹ pctōres veniā pctōz vt fecit
Semei filius gera dauid. ij. Reg. xij. cui oc
currit di. Agnosce hodie pctm̄ meuz etc. ideo
hodie desēdi in occursum dño regi meo. Et sic
pctōres debent se p̄sonalr corā nouo rege p̄po
p̄sternere et veniā pctōz petere. Qd di. ap̄ls i

epla Ro. xij. dices. Hora est iā nos d̄ somno
surgere. et subdit. Abijciam⁹ opa tenebrarum
qz ipse venit nō vocare iustos s̄ pctōres ad pe
nitentiā. Secūdo occurrūt cūc cū muner/
bus. Sic hodie p̄ficiēs cū bonis opibz. qz
dicit Hie. Nō sat est mala nō agere nisi alie
bonis opibz insudare. De q̄ ap̄ls Rom. xij.
postqz dicit. Abijciam⁹ opa tenebrar. i. pctar.
vt n̄ abulem⁹ i comestatiōibz et ebrietatibz. nō i
cubilibz et iudicijs. nō i p̄tentōe et emulati
ōne. tūc subdit. iduamur arma luc. i. virtutis
vt i die honeste ambulem⁹. Itē. Sic corp⁹
omniū vestibz sicca virtutibz. Tercio occur
runt ei cogniti et singulares amici. h̄ ē p̄p̄la
tū cū dulcibz affectibz et amplexibz et inclina
tionibz. Lanti. iij. Egredimini filie s̄o et vide
te regē salomonē. i. ep̄m i diademate et corona
uit eū m̄ sua etc. i. in carne. Et p̄templatiui di
cunt amici ei⁹ singulares. de q̄ Greg. xv. mo
ral. Sepe misericors de⁹ q̄s tenere diligit ab ei⁹
terroibz actōibz custodit. Ni debent p̄po regi
occurrere et eū āplexari duobz brachijs. Pri
mū brachiū sancte meditatiōis. Unde Bern.
Dm̄ errati vel etiā meditati nihil dulc⁹ at/
qz tūc p̄ponit qz imago diuine incarnationis
Nā deuotio fm̄ Rich. de mystico somno ē fer/
uida mētis in deū directio. Et illa orit ex me
ditatiōe incarnationis. de q̄ Grego. Cōsidera
ei⁹ humilitatē et incarnationē. passionē et san
guinis effusionē. et p̄ca p̄cij estimatōes et pue
nias ad deuotōes. Nā sicut mel fugit de fauo.
sic de incarnatione dñica deuotio. Ideo ps. xxx
ij. Sustate et videte qm̄ suauis ē dñs. Cassi.
sup ps. De q̄to pl⁹ gustat dñs de tanto plus
appetit et suau⁹ degustat. Sic appetit Au
gustin⁹ dices. Precor te fac me dñe gustare p̄
amorē qd gusto p̄ agnitōnez. vt sentia p̄ affe
ctū qd sentio p̄ intellectū. traheme in amorē
tū totū sicut te dedisti mihi totū. s. p̄ incarna
tionē. Plus tibi debeo qz meipm̄ totū sed non
plus habeo nec hocipm̄ habeo qd sum. Ideo
Ber. Nō em̄ tā deuote vniūsa ecclia p̄sentem
celebraret aduētū nisi lateret in eo magnū sa
cramentū. qd etiā saluator expsit i vltima ce
na Lu. xxij. Hoc facite i meā cōmemoratōez
salicet incarnationis. in q̄ abo est aic fidelis

De eadē dominica.
Sermo II.

Ecce rex tuus

venit tibi mansuet⁹ vbi sup: a
Mat. xxi. J Philaret⁹

In tractatu de natur' morboz dicit. In ortu so-
lis sup terra medicina est sumeda a languidis.
Ro qz in auroa ois morboz februu languescit.
Spualiter sic i ortu solis iusticie q illuminat
oem hoiez ve. in huc mu. Joh. i. qliter languet
pcoz: dz se nupdote ad mediciaz gre celestij. qz
dic Aug. Magn' vnt medic' qz vbiqz iace-
bat egrot'. De q ysa. i. Omne caput languidū
z ome cor meres. io venit vt medic'. Un ysa.
lxi. Spūs dñi misit me vt mederer cōtortos
corde. i. pctōres. Quappter di. Oug. in li. de
ritu eccliaz. Per aduentu xpi i ten' vnt medu-
cina fidelibz vniūsis. Et h' medicina figurat
ij. Reg. xx. Ezechias ifirmabat z misit ysaia
dñs vt tolleret massā de sic' z cathaplasimaret
sup vuln' z sanaret. Et dedit ei signū sanitas
vt sol descēderet. r. gētibz. Spualr. p ezechiaz
infirmitū intelligit quilibet pctōz q hic egrotat
vsqz ad mortē. z venit ysaia qz interpretatur sa-
lus dñi. i. xps portās massam sicoz. i. corpus
z aīam. poluit supra vuln' nfm dñi nfas mor-
tez z penalitatē assumpsit. De q ysa. liij. Vere
languor' nros ipse tulit z dolores nros ipse
portauit. i. Pe. ij. Qz pctā nra ipe tulit i cor-
pore suo. In signū nre sanitas sol. i. fili' dei de-
cē lucis descēdit. i. infra nouē choros angelo-
rū z vltra oēs hoies se hūilauit. d q Gre. Eō
traria fr̄ys curant. Sanauit nram supbiā p
e' hūilitatē. De q Phil. ij. Exinanuit semet
ipm formā sui accipiens. Sanauit auariciam
p e' voluntariā paupratē. Un. ij. L. hoz. viij.
Qui cū diues esset ppter vos egen' fact' est:
vt vos ill' inopia diuites esset. Sanauit in-
uidiā p charitatē. Joh. xv. Maiorē hac dile-
ctōne nemo habet qz vt aīaz suā ponat quis p
amicis suis. Sanauit iracundiā p mansuetudi-
nē z pietatē. Mat. xi. Discite a me qz mit' suz
z hūilis corde. De q humilitate dicit thema.
Eccerex tu' vnt tibi māsuē. In vbis pmi-
sis duo innuunt. Pmo excellētia dignitatē.
ibi. Eccerex tu'. Scdo tenuolētia charitatē.
ibi. venit tibi. Dixi pmo innuit excellētia di-
gnitatē cū dicit rex tu'. Audisti em in pmo ser-
mone aliq de ei' dignitate. actū vt amabili' z
deuot' possent' suscipe hūc regē. k Tūc
est sciēdū qz h' rex qz venit in carne habet aliqz
dignitates. i. dignas ppetates seu conditiones
qz explicat ysa. ix. c. dices. Nōmē ei' admira-
bilis. p' filiar' de' forz. p' futuri secl'i. pnceps
pacē. Pmo ē admirabilis in nra puerfione.
Scdo est p' filiar' in sue voluntari' reuelatōe.
Tercio est de' in peccaminū remissioe. Quar-
to forz qz pfortat i tmbularōe. Quinto pater

futuri seculi in spei erectōe. Sexto pnceps pa-
cis in regni pmissione. Pmo dico qz rex qui
venit dicit admirabil' in nra puerfioe. Quid
em mirabilius qz vt scrius Tho. de aqno dicit
mutare accidēs sine sbiecto. virt' em z pctm
sunt accidētia hois. z i puerfione pctōz acci-
dentia mutant cū ex pctōre vtuosus efficiat. ip-
so tñ hoie in substātia nō mutato. q mutatio
z puerfio fit p gram dei. Quid mirabil' qz q
de' vni' puerfite taliū derelinqr. Ipso dicente
Exod. xxxij. Misereor cui voluero. z clement
ero i que mihi placuerit. Et ap' l' ad Ro. ix.
Nō est volētis. i. hois sine gra dei. neqz curē-
tis. i. opantis. s; miserentis dei puerfio. i. hois
qz hō est spūs vadēs z nō rediēs. ps. lxxvij. s.
p se vadēs in pctm. z nō rediēs sine gra dei ad
puerfionē p se. Un ipse p Dzeam. c. viij. dicit.
Perditio tua isrl' ex te tantūmodo ex me autē
liū tuū. z Joh. xv. Sine me nihil potest' face-
re ad vestrā puerfionē. Et idē dicit Aug. li. i.
retracta. c. xij. qz volūtas ipia nisi gra dei libe-
retur a fuitate diaboli q sua facta est z nisi per
grāz ordinē recte pieqz viuere nō p. Jo Ro.
ix. dicit. Ergo cui vult de' miserē. glo. gratiaz
pōngēdo. z que vult indurat. i. indurari per-
mittit in pctis suis qz pl' qz gre studet adhe-
rere. L Un p intellectu pmissōz lyza in
glo. sup s'bo pallegado apli dicit. q licet i esse-
ctibz diuie pdestinatōis p' sit causa posteri-
oris p modū disponēz. z posteri' pōis p mo-
dū finis. Sic ifusio gre est ppter meritū sic p-
pter finē. z op' meritōriū ppter gliaz. z gra est
pncipiū opis meritōriū. z op' meritōriū facit
dignū. gra tñ totū pdestinatōis nō est alia cā-
nisi volūtas diuina: qua ex mera liberrate eis
qz elegit eternaliter ad gloriā t'paliter dat gra-
tiā. Et sic isti oblatā a deo grāz gratiter accipi-
unt. etiā ipō duce p merita bonoz opez gliaz
ad quā pdestinati sunt psequunt'. Sic etiā n.
electi z reprobi nolētes penitētiā seq in pctm
ruūt nō ppter gre dei defectū cū nō deficiat eis
diuinus instinc' ad opandū bonū ex eo qz ser-
pi' eis de' suā grāz vt bene agerēt obtulit. que
gra opans sine pueniēs dicit Sz qz p affectū
liberi arbitrij nō accipiūt illos instinc' ad bñ
opandū s; abijciūt. ideo eis iuste gratia coope-
rans siue subsequēs denegat q habet cor mol-
lificare. z sic vltē i pctis suis p'stētes indu-
rant ex malicia sua. qd de' pmittit z digne. qz
h'mōi instincū oblatum ad bene opandū
cōsequi noluerunt. Dñō sine culpa gratiam
dei abijciūt z perdunt. z opibz suis malis pari
penā merent'. Sz dices. etq a voluntate dei

Dñica prima aduentus

depēdet vocatio iusti ⁊ induratio peccatorum: vt pa-
ter ex p̄dictis. ergo iusticia sine peccato nō sunt
imputanda homini ad meritū v̄l demeritū. qz
p̄tati dei nemo p̄t resistere. vt patz i lra Ro. ix.
Et sic videt̄ deo totū imputadū tā iusticia bo-
noz q̄ i iusticia peccatorum. Rñdeo cū glo. lyze su-
per Paulū. i. Thim. ij. ⁊ in textu ibidē. Et cū
Aug. sup. Joh. c. vi. q̄ q̄q̄ a voluntate dei oīa
depēdet tā p̄uersio bonoz q̄ obstinatio per-
missina maloz. ⁊ q̄b̄ dicit apls vbi sup. di-
co tñ q̄ vult oēs hoīes saluos fieri. qz ipse
venit i mundū q̄rere ⁊ saluū facere qd̄ p̄nerat
Mar. ix. S; peccatores nolūt qd̄ ipse vult: qz cō-
uerti nolūt. qz penitētā vult ⁊ vt mala derelin-
quāt ⁊ bona faciāt. S; qz ipi sunt indurati et
obstinati: sic se indignos gl̄ia ⁊ dignos pena
ostituit. Et sic voluntas dei bona p̄ voluntatē
hoīs malā in effectu suo impedit. p̄pterea au-
gustin⁹ dicit. De⁹ q̄ fecit te sine te nō te salua-
bit sine te. Un̄ optet q̄ velis te saluū fieri sic
de⁹ te saluū cupit esse. **N** Un̄ p̄ intelle-
ctu p̄dictoz est sciendū q̄ voluntas dei ē duplex.
prima ⁊ secūda. vel simplex ⁊ dīdīnata. Vo-
luntas dei p̄ma est ⁊ dicit̄ antecedēs ⁊ absolu-
ta. ⁊ ē pietas. q̄ vult oēs homīes saluos fieri.
S; voluntas dei sc̄da dicit̄ subsequēs ⁊ dīdī-
nata. ⁊ ē eq̄tatis q̄ vult aliqd̄ p̄siderat̄ circūstā-
tijs ⁊ dīdīnabz p̄cularibz singuloz. Ista vo-
luntate de⁹ nō vult oēs hoīes saluos fieri. qz
h̄ repugnat̄ sue iusticie ⁊ eq̄tati vt saluaret il-
los q̄ de sua voluntate nolunt saluari. nec ex dei
voluntate quā adimplere noluerūt salui volūt
esse. Sed diceret̄. q̄ sunt isti. dico q̄ h̄ q̄ licet
ex eoz p̄ma voluntate q̄ est voluntas aīe ⁊ rōnis
salui esse cupiūt. tñ p̄ secūda q̄ est sensualitas
carnis tā voluntati dei p̄me q̄s sue p̄uerse viuē-
do ⁊rādīcāt. Et sic h̄o q̄tū i se est p̄ volunta-
tē suā secūda. s. sensualitatē carnis p̄pter circū-
stantias peccatorum q̄ fm̄ bñ placitū eiusdē secūde
voluntatis cōmūt̄ interimūt voluntatē dei p̄mā
q̄ ipm̄ cū electis saluū fieri voluit ad gloriā
Et sic de⁹ p̄ voluntatē suā secūda. s. eq̄tatis red-
dit vnicuiq̄ iuxta opa sua. vt d̄. i. ad Thoz.
ij. Unusquisq̄ mercedē pp̄riā recipiet fm̄ suū
laborē. Et ps̄. Iudicabit orbē terre in eq̄tate ⁊
populū i iusticia. qz malos male p̄det. Mar.
ix. Et sic tā i dect̄ q̄ i reprobis fit voluntas.
nā i electis fit voluntas tā p̄ma q̄ sc̄da. s. in re-
probis tñ sc̄da Un̄ glo. sup. c. ix. ad Ro. q̄ est
lyze. vult p̄mo ⁊ sc̄do suā gl̄iaz. q̄ gl̄ia sic mani-
festat̄ p̄ viā misericordie ⁊ pietatis i electis q̄ vocant̄
ad gloriā. ita p̄ viā iusticie ⁊ ventris ⁊ eq̄tatis
manifestat̄ in reprobis q̄ refuānt̄ ad penā Nā

sicut gl̄ia reḡ terreni nō solū relinquit i palacio
vbi habitāt milites. s; etiā i partibulo vbi su-
spensū sunt ⁊ puniti malefici. sic voluntas diuī
nā rōnabiliter elegit aliq̄s ad britūditē i qui-
bus reducet̄ sua misericordia. ⁊ aliq̄s ad penā
dimitte nō eligēdo ad gloriā q̄ ex seip̄is ruit
in peccatū ⁊ i culpā suā dei nō sequentes voluntatē.
⁊ i ipis suis culpis finaliter moriunt̄. ⁊ sustea-
teo puniunt̄. qz punitio sic ⁊ iustoz gl̄osifica-
tio cedit ad gloriā dei. **S**ed diceret̄.
q̄re vnū eligit ⁊ non aliez. Ad h̄ rñdet Aug.
sup. Johā. dicit̄. qz nō est alia ratio nisi bene-
placitū dei. Et hec ē rō potissima quā etiā p̄s
reddidit. qz p̄ incarnatōnis sue misterii ab-
scōndit a sapientibz ⁊ reuelauit paruulis vt d̄
Mar. xi. ⁊ Lu. x. Qz sic bñ placitū fuit coram
te p̄r. Hoc idē sentit beatus Hier. xx. moral. Ne
mo discutare audeat cur alī⁹ trahit̄ ex dono et
alī⁹ repellit̄ ex merito nisi q̄ sic ē dei bñ placitū.
qz iniustū esse nō p̄t qd̄ iusto dei placuit iudi-
cio. S; ad p̄dicta rñdet Aug. Si nō vis r̄-
rare noli interrogare. causa esse p̄minista esse n̄
p̄t. Nā sic dicit lyze glo. sup. aplm̄ ad Ro. Ir-
rationabiliter interrogat̄ ab hoīe p̄ illo qd̄ n̄ p̄t
intelligere. videlicet q̄re arboris folia sint tante
q̄ritas ⁊ tal̄ figure ⁊ dīdīnabz. mlro mun⁹ intel-
ligere p̄t maḡia opa dei. ⁊ q̄b̄ est bonoz electō
⁊ maloz reprobato. Et vt dicit Aug. sup. Joh.
c. vi. vt i sp̄ali i illis. s. reprobis refulgeat ordo
diuīe iusticie ⁊ eq̄tatis. ⁊ i illis. s. dect̄. appareat
immēditas diuīe misericordie ⁊ pietatis. Et qd̄ oīm
rez rōne mirabili⁹ ⁊ incōp̄prehensibili⁹ q̄s q̄ ad
vni⁹ vocatōis vocē aliq̄ emendant̄. aliq̄ indurā-
tur. sic ab vno ⁊ eodē solis radio luti indure-
scit ⁊ cera liq̄scit. **S**ec̄do rex q̄ venit vi-
cit̄ p̄siliari⁹ in sue voluntatis reudatōe. Nam
postq̄ hoīes p̄ gram ⁊ virtutē veteris hoīs a
peccatis cōuertunt̄. necesse ē eis scire voluntatē dei
vt ipaz impleāt̄ ne ocio tosp̄tes ad vicia rela-
bant̄. qz Aug. in ser. p̄mo ad fr̄es heremitas
dicit. Nihil viris sc̄ris ociofitate p̄eul. Ideo
Hier. m. omd̄. dicit. Qui se a vicijs abnegare
voluerint necesse est eis q̄rere d̄tutes i q̄b̄ cre-
scāt. Et hec est p̄a dei voluntas vt h̄o p̄ opa bo-
na ⁊ meritoria ant̄erit⁹ q̄rat sc̄rificatōes ⁊ salu-
tē. vt habet̄. i. ad Thoz. iij. Nec ē voluntas dei
sanctificatio v̄ra. Lū igit̄ si cū sc̄ris sc̄ris: ⁊ cū
electis elect⁹ esse cupis da locuz in te voluntati
diuīe. vt ⁊ tu qd̄ de⁹ velit i te velis. ⁊ idem tibi
velle ⁊ nolle cū deo sit q̄ nō vult mortē tuam.
Ezech. xvij. S; sc̄rificatōe q̄ p̄sistit in bonis
opibz. q̄ nisi opat⁹ fueris diuīe voluntati q̄ tibi
bonū p̄silit̄ p̄radicis. ⁊ p̄ p̄sequēs saluari non

poteris. vt supra dictū est p Aug. Qui te crea
uit sine tē. Ideo dicuz aplo Act. ix. Dñe qd
me vis facere. q. d. dic mihi volūtatē et ego
obediā. Nā vt habet. ij. palip. xx. Lū ignora
m⁹ qd agere debem⁹ h solū residū habem⁹ vt
oculos nr⁹ ad celū leuem⁹. dicēdo cū p̄. Dñe
doceme facere volūtatē tuā. qz dē me⁹ es tu.
ps. cxlij. Tercio rex venit i carnē qd dicit dē
i pctōz remissione. Lū em̄ null⁹ p̄ p le pctā di
mittere nisi sol⁹ dē fm̄ rei hui⁹ exhibitōez da
tus est dē. Un̄ semel vt habet Mat. ix. iesus
dixit cuidā palinco. fili dimitte tibi pctā
tua. cogitauerūt scribe et pharisei intra se dicē
tes. Quis est h qd pctā dimittit. tqs pōe pctā
dimittere nisi sol⁹ dē. Quāto venit rex qd dicit
forz. qz ipe fornicat nos i tribulatiōibz nr̄is. i.
qs nō p ipō h p culpa nr̄a sustinem⁹. qs et ip
se nobiscū porat vt leu⁹ sufferam⁹. dicēte ps.
Lū ipō sum i tribulatiōe Un̄ abacuc. iij. Dñs
dē me⁹ for. m. ps. lxxij. Ipe dabit for. et sturē
ple. sue. Jō Phil. iij. dicit. Oīa possum in eo
q me forat. Nō g se aliquid⁹ stutus vt Bre.
ait. xij. moral. existimet. qz si a grā diuina tele
rat ibi enormiter cadit vbi se forat stare p̄t
tauit. hec ille. Et tō obsequiū suū ipe dē i ngū
fuituris noīat ex h qz nobiscū sufferet nostras
qs patimur tribulatiōes. ysa. xliij. Seruire
me fecisti i pctis tuis. pbuisti mihi laborē i mi
qratibz tuis. Quā ppter om̄i patiēti ppter eū
dicit illud Senec. xv. Noli timere qz ego pre
tor tu⁹ et merces tua magna nimis. et ysa. xliij.
Noli timere qz redemi te et vocaui te in noīe tuo
me⁹ es tu. cū transieris p aquas tecū erit flu
mina nō operiēt te. cū transieris p ignē nō cōbu
rens et flāma nō ardebit te. Quinto rex q
venit dicit pater natūi seculi ppter sp̄i creati
onē. cū iubeat se dīa patrē. Hier. iij. Patrem
vocabis me et post me ingredi nō cessabis. Et
g nulli dubiū debet esse qm̄ ad hereditatē fu
turi seculi vite eterne nos velut ex p̄na chari
tate pmouere. ideo dicit Mat. vi. Sic enim
orabit. P̄ nr̄ q es in celis. vbi xps p̄ez se ma
gis dicit voluit qz dñm vt daret nob fiduciaz
sperādi i futuro seclō p̄naz hereditatē euz eo
possidere. Sexto rex qd vēit. i. xps dicit p̄nt
ceps pacē. et h̄ eterni regē pacifica p̄missione et
possessioe. qd nūc fit qm̄ vt Aug. ait ecclia mili
tans vniē triūphāti. nā ipe est par nr̄a qd fecit
vtraqz vni. Eph. ij. Jō ipe dixit Johan. xvi.
In mūdo p̄surā habebit. in me aut pacē. In
his aut noticijs s̄istit p̄sentis et future vite p̄se
ctio. Nā cū cogitā⁹ dē qd est h̄ cogit nos a
pctis cessare. De q̄ Boe. Magna ē nobis in

dicta necessitas p̄bitatis cū sum⁹ ante oculos
iudicē cūtra cernētis. et cū cogitā⁹ dē qd p
uobis incarnat⁹ est h̄ cogit nos amare eū. nū
hil em̄ cogit nos ad amandū dē sic hūanitatē
quā xps p nobis accepit. et quā p nobis mor
ti impedit. Itē si cogitā⁹ dē fm̄ ea q opat⁹
est in nobis h̄ cogit nos imitari eū. exhortate
aplo qd dicit Imitatores dei estote sic filiū cha
rissimi. ad Eph. v. Et hec tria. i. a pctis cessa
re. dē amare. et ipm̄ imitari p̄fectōez p̄sentis et
future vite plenissimaz administrat. De quo
Sap. xv. Nōsse em̄ te p̄summata iusticia est
scilicet hic honestatis et tibi felicitatis. Unde
Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te
solū vey dē et quē misisti iesum xpm̄. P
Ut igit possē clar⁹ cognoscere hūc regem
qd venit interrogē eū cū aplo paulo Actū
ix. Dñe qd es. Et r̄debit illud Apoc. i. Ego
sum alpha et ω. h̄ est principū et finis. p̄nci
piū in creatōe. ad Ro. xi. Et ipō et ipm̄ et ip
so sunt oīa. Ideo dixit Joh. vij. Ego p̄nci
piū qd et loquor vobis. i. in creatōe. Et nā est fi
nis in gl̄ificatiōe ad quē om̄e bonū nr̄m finali
ter reducat Un̄ Aug. Om̄e bonū nr̄m aut dē
est. aut i deo est. Jō ps. Tu es gl̄ia mea tu es
susceptor me⁹. Sed si adhuc diceret interro
gando. qd es dñe qd in carne venisti. r̄deret il
lud. Ego sū vermis et nō hō. Et h̄ p̄ assūptio
nē carnis. qz sic vermis ex materia generatur
terre. tñ ei⁹ formatio nō fit stute terre s̄ solis.
vt dicit Aug. in li. de s̄a reli. Rex nr̄ qd venit i
carne sumpsit corp⁹ et carnē de terra. i. virgine
maria. s̄ formatio eius corpis in virgine nō
fuit virtute hūana s̄ stute sp̄s sancti. Ideo
dicit. ego sum vermis et nō hō. i. nō sum vt al
ter hō p̄cept⁹ et nat⁹ p̄pagatione seminis. Un̄
canit ecclia. Nō ex virili semine s̄ mystico sp̄
ramine. i. stute sp̄s sancti. ideo Lu. i. cū h̄go
interrogauit angelū. Quō fiet istud qm̄ vni
nō cogitō. r̄dit angel⁹ Sp̄s sanct⁹ supueni
et i te et st⁹ altissimi obūbrabit tibi. Glo. i. ad
purificā dā carnē i te filio dei vniē dā. q. d. Nō
qras ordinē naturalē cū naturā transcendāt q
agunt i te. Q. Sz di. tñ dicit Aug. Opa
tio diuina ē cōis toti trinitati. qz opa trinitatis
sunt idiuisa. qre tūc formatio corpis xpi attri
but⁹ sp̄s sancto. R̄ndet san. Tho. pte. ij. Incar
natio xpi puenit ex amore. Un̄ aug. Si deul
hoies n̄ amass̄ d cel ad terrā n̄ descendisset. Et
iō ait Joh. iij. Sic dē dilexit mōz vt filiū suū
vniēnti daret. Sz i diuis p̄sonis sp̄s sanctus
ē amor p̄ris et filij. Cōueniēs igit fuit vt incar
natiōis op⁹ sp̄s sancto attribueret. Et sic ē h̄mil

Dñica prima aduentus

z nō hō. s. cōmūnis s; singulari; dñtate spūscī
pcepti; z nat. Tercio si q̄res. q̄s es q̄ venisti
i carne. Rñder illud Lant. ij. Ego flos cāpi
tūliū; z uallū. s. ob grē plenitudinē z alijs ab
ipō grē cōmunicatōez. Nā sic flos est plenus
succo. sic xps in aīa z i carne plenus est gra z do
nis. De q̄ Joh. i. Uidim⁹ eū plenū grā. Itē si
cur liliū longe z late spargit odore suū. sic xps
nulli peccāti denegat grāz. Un̄ Joh. i. Deple
ritudine ei⁹ oēs accepim⁹. R. Jō aug. in
li. d. dā rel. c. xxij. dicit. Triplex est grā in xpo
Prīa ē grā unōis fm quā hūana natura nō
lis meris pcedētib; vnita fuit diuinitati z i filio
i vnitate psonē. De q̄ Aug. sup Joh. In reb; p
p̄ta or; illa sūma ē grā q̄ hō vnit⁹ est xpo in
vnitate psonē. Et hec grā vnionis in xpo ē in
finiteliteralitatē z grūitatē. ita q̄ null⁹ eā me
rit. De q̄ Aug. in omel. xxvij. dicit. Suscep
tione illā hūanitatē nulla merita pcederūt s;
ab illa susceptōe cūcta merita incepterūt. Ser
cūda ē grā singularitatē q̄ aīa xpi p ceteris sc̄tis
fuit diuinitate repleta. Un̄ ad Col. i. In ipō cō
placuit. s. toti trinitati omnē plenitudinē di
uinitatē habitare corporaliter. Un̄ Aug. h. p̄ba
re volēs q̄ xpo hominī nō sit dat⁹ spūs grē ad
mēsurā sic alijs sanctis s; oīs grē plenitudo di
cit. Sic in singul; mēbris corpōis ē vn⁹ sensus
cōmūnis. s. tact⁹. in capite nō sunt omnes sen
sus: ita i capite xpo sunt oēs grē. Ideo aug. in
li. d. dā rel. c. xxvij. an̄ finē. Et totū xps i ip
so instān sine pceptōis accepit q̄cqd ad rōnez
grē p̄nere potuerat. De alijs sanctis dictū ē
i. L. hoz. xij. Diuinitōes grāz sunt. De xpo nō
dicit Joh. ij. Quēcūq̄ mīstaxē; p̄ba dā loqui
tur. Nō eū ad mēsurā dat⁹ spūm zc. Ter
cia grā dicit grā caput; in xpo fm q̄ ab ipō grā
redūdat in alios. sic odor a flore sine sui dūi
nitione. Ideo dicit illud Eccli. xxij. Trāsi
te ad me oēs q̄ cōcupiscit; me z a generatōib;
meis adimplemī. Et Mat. xi. Venite ad me
oēs q̄ laborat; z onerati est; z ego reficiā vos. s.
odore grē tanq̄ flos cāpi. Dicam⁹ igit oīs
illud Lant. i. Lurrem⁹ i odore vngētōz moy.
S. Quarto si q̄ris. q̄s es dñc q̄ venisti. Re
spōder tibi sicut mlieri circa fontem Joh. iij.
Ego sū mēstias q̄ loq̄; tecū. Et h. parz p mira
culoz opatōnez. de q̄b; Joh. ij. dixit nicodes
m⁹. Nemo p̄r hec signa facere q̄ tu facis nisi de
us fuerit cū eo. Et p̄ sed; Joh. x. q̄rentibus
iudeis. Si tu es xps dic nobis palā quousq̄
aiāz n̄ rāz tollis. m̄dit. Si n̄ facio opa patris
mei nolite mibi credere. si aut̄ facio z si nō vul
tis mibi credere opib; mī credite q̄ ego in pre

z p̄r in me est. Quito si q̄ris. q̄s es q̄ venisti
rñder tibi illud Joh. viij. Ego sum lux mūdi
Cui testimoniu p̄hibuit Joh. i. c. Erat lux ve
ra q̄ illūinat oēm hoīez venēte in hūc mūdū.
Ad quā lucē iūbet nos accedere p̄s. Accedite
ad eū z illuminamini. Sup q̄ p̄ba dñc Breg.
Mēs hoīs tot gressib; accedit ad eū q̄c tōis
affectib; p̄ficiat. z tot ab eo abscedit q̄ cogita
tionib; d̄bis z opib; peccat. Q̄c sunt hodie
tales q̄ p̄ affectatā maliciā hanc lucē fugiunt
Qd̄ q̄rit Joh. iij. Venit lux in mūdū z di
lexerūt pl⁹ hoīs tenebras q̄ lucē. erāt eū coz
opa mala. Nā oīs q̄ male agit odit lucem. vt
sunt peccōres i mortali peccō torpētēs. q̄ adhuc
sunt i opib; tenebrāz. Jō dicit apls Ro. xij.
Abijciam⁹ opa tenebrāz z iduamur arma lu
cis. Et obnubim⁹ h̄ grāz: post vitā eternā.

De eadem dñica.

Sermo III.

Ecce rex tuus

venit tibi māsuctus vt supra.
T. Uidem⁹ nanq̄ q̄ sol nō
potest videri in sua rotā nisi p̄ vaporē vel nu
bem p̄ nimia eius claritate. Sic spūaliter xps
sol iusticie. de q̄ sole scribit Malach. ultimo.
Dñc vobis timētib; nomē meū sol iusticie.
Dic sol in sua claritate diuinitatē est iuisibilis
oculis corporalib; de q̄ Exo. xxxij. Non vider
bit me hō z viuet. qz de⁹ spūs est. s; corporalib;
oculis nihil visibile est nisi color v̄ coloratū.
q̄lis h̄c de⁹ nō est. s; nec corporalib; oculis visi
bilis. Un̄ i. Joh. i. Deū nemo vidit vnq̄
nisi i nubilo hūanitatē. De q̄ Exo. xij. Jā nūc
venā ad te i caligine nub. i. hūanitatē. Dic
aduent⁹ figurat Exo. xxxij. Moysē descēdē
te de mōte nō poterūt filij isrl̄ intēdere i faciē
ei⁹ nisi p̄ velamē. Spūs eū deus descendens
de monte celi nō potuit videri a nobis nisi p̄
velamē hūanitatē. Qd̄ p̄uidens Job dixit. c.
xix. In carne mea videro deū saluatorē meuz.
Qd̄ cogitēs zach. z aduētū ei⁹ esse mītē in car
ne dixit vt euāgelista loco q̄ supra trāssūpsit.
Ecce rex tu⁹ v̄c̄ tibi māsuct⁹ zc. Audistis nā
q̄ de dignitate hui⁹ regis z q̄s sit q̄ venit in car
ne. Nūc vidēdū ē vñ venit. vel a q̄ venit: z ad
q̄s venit. z p̄pter qd̄ venit. z p̄ quā viā venit.
U. Quo ad primū. vñ vel a q̄ venit. hoc de
scribit ysa. c. xxx. Ecce nomē dñi venit de lon
ginq̄. ps. xvij. A sumo celo egressio ei⁹. s. a ces
lo eternitatis. Ad qd̄ p̄pha dauid exclamat
ps. cxiij. Dñc inclina celos tuos z descende.

et ysa. lxxij. Utinam diriperes celos et descenderes
 Et sic n̄ v̄it t̄m d̄ celo sidero v̄l aereo: s̄z trun-
 tar. De q̄ celo dixit lucifer ysa. xiiij. In celis
 p̄scēdā et s̄llis ero altissimo. S̄z corruit q̄ hoc
 celū ascēdere voluit Et invidia s̄o hoies quē
 i locū suū altissimū ordinauit post casū sup̄plā/
 tant. ideo fili⁹ recte potuit dicere illud Exo.
 xxx. Uidi afflictionē ppli mei q̄ est i egypto. et
 clamorē ei⁹ audiu. et descēdi liberare eū. nō per
 loci mutationē. s̄z p̄ carnis assumptionē. Su-
 per q̄ aug⁹. De sinu p̄ris dignat⁹ est venire in
 v̄tre matris. S̄z di. x. est inmutabilis et osbul
 plens quō potuit descendere. R̄sider sanctus
 Tho. et mgr̄ in. iij. di. ij. Nō em̄ descēdit sic q̄
 fm̄ diuinitatē p̄t̄ solū fuerit i celo. et p̄ nūc in
 suo aduētū deseruēt celū et ceperit infer⁹ solū
 esse i terra. S̄z sic est intelligēdū q̄ dei fili⁹ sū/
 mū bonū se hūiliauit et inclinauit: et p̄ nostra
 salute humanā naturā recepit q̄ est q̄si puluis
 in comparatōe diuine maiestatis. Exēplū. si celar
 duceret filiā ignobilis rustici dicerem⁹ eū de-
 scēdisse licet esset adhuc eq̄ nobil⁹ et potēs. et sic
 etiā d̄r v̄sisse et visibilis apparuisse. q̄ p̄t̄ na-
 tura diuinitatis erat invisibilis. Et Tercio
 vidēdū est quō v̄it et v̄n descendit. Primo de
 mōte excellētissime diuinitatis i vallē abiecte
 humanitatis. Phil. ij. Qui cū i forma dei esset
 i. v̄nū in essentia cū deo p̄re seipm̄ exinanuit
 formā seruī accipiens. i. valde se hūiliauit p̄p̄
 nos. p̄i obediēs v̄sq̄ ad mortē. mortē autē cru-
 cis. Et nā se hūiliauit ita q̄ parentib⁹ suis q̄si
 minorib⁹ obediuit. Luc. ij. Descēdit cū illis et
 erat subdit⁹ illis. Bern. Quis quib⁹: de ho/
 minib⁹. J̄re alibi. O nouissimū et altissimū. o
 hūile et sublime op̄ probūū hoīs facta est glia
 angeloz. Nā eius altitudo est inattingibilis
 abyssus inscrutabil. lōgūdo interminabi-
 lis. latitudo imēsurabilis. h̄ extrema hūilita-
 tis i se recepit. Mat. xi. Discite a me q̄ mitis
 sū et hūilis corde. Secūdo descēdit de mōte potē-
 tiē i vallē infirmitatis. o magna ei⁹ potētia i di-
 uinitate. ps. lxxi. Diabit a mari v̄sq̄ ad mare
 Job. xli. Nō est p̄tās sup̄ terrā q̄ cōparet ei. q̄
 fact⁹ ē vt nullū tumeret. ita q̄ dicit Hester. xij
 In ditōne tua cūcta sunt posita et non ē q̄ tue
 possit resistere voluntati. Et t̄m ita infirmus p̄
 p̄ter nos fact⁹ ē vt et cepit esurire fatigari pati
 et mori. Dec oia i hūanitate p̄ nob̄ voluit su-
 stinere. Jsa. liij. Vere lāguores n̄ros ip̄e tulit
 et dolores n̄ros ip̄e portauit. Et iā descendit i
 vallē nostre miserie quā volūtariē assumpsit.
 Mgr̄ in. iij. di. xv. Sic ei⁹ p̄pter hoies hō sa-
 ct⁹ ē ita p̄pter cū hoīs defect⁹ suscepit. Suscepit

pit em̄ de n̄ro vt de suo nobis tribueret. vt nos
 strū tolleret. Suscepit em̄ n̄ram vetustatē vt
 suā nob̄ infunderet nouitatē. Simplā ille ac-
 cepit vetustatē. i. pene vt n̄ram duplā assūme-
 ret. i. pene et culpe. Y De q̄ san. tho. p̄e. iij.
 q. xiiij. ar. i. dicit. Cōueniēs fuisse corp⁹ assum-
 ptū a filio dei hūanis defectib⁹ subiaccere et infir-
 mitatib⁹ p̄pter tria. Primo ad cōdignā pene
 satisfactōnez. Nā v̄n⁹ p̄ p̄cto alter⁹ satisfactio-
 dū penā peccati alter⁹ debita i seip̄o suscipit.
 Dm̄oi autē defect⁹ corpales. i. mors famēs et si-
 nis sunt pena p̄cti qd̄ in mūdū p̄ adā est intro-
 ductū. fm̄ illud Ro. v. Per v̄nū hoies pecca-
 tū intrauit in hūc mūdū et p̄ peccatū mors.
 T̄m p̄ueniēs fuit q̄tū ad fidē incarnatōis q̄
 hm̄oi penalitates i carne n̄ra suscipet vice no-
 stra. fm̄ illud ysa. liij. Vere lāguores n̄ros ip̄e
 tulit et. Secūdo p̄pter fidē incarnatōis astrūc-
 dā. Si em̄ sine defectib⁹ fili⁹ dei humanā na-
 turā assūpsisset vidēret non fuisse ver⁹ hō nec
 verā carnē habuisse s̄z fantastica vt manichei
 dixerūt. ideo Phil. ij. Exinanuit semetip̄suz
 formā sui accipiens i similitudinē hoim̄ fact⁹ est.
 et habitū inuenit⁹ vt hō. T̄m et sc̄tus thomas
 q̄ dicit didim⁹ p̄ aspectū vulnēz ad fidē ēre-
 uocat⁹. Joh. xx. Tercio p̄pter exēplū patiētie
 p̄bendū. i. defectib⁹ n̄ris tribulatōib⁹ et passi-
 onib⁹. T̄m apls̄ Deb. xij. Recogitate cū q̄ ta-
 lē sustinuit a p̄ctōib⁹ et traditōez vt nō fati-
 gemini aīs v̄ris deficiēs. Dicit et sanct⁹ tho.
 eadē. q. vbi. s. ar. iij. Defect⁹ sūt triplices. qd̄ d̄r
 repugnā p̄ctōi sciētie et gr̄e. sic ignorātia et p̄-
 nitas ad malū et difficultas ad bonū. et tales n̄
 suscepit de⁹. Joh. Uidim⁹ eū plenū gr̄a et ve-
 ritate. Alij sunt defect⁹ q̄ nō p̄sequunt cōiter
 totā naturā humanā p̄pter p̄ctm̄ p̄m̄ parētis
 s̄z causant i aliq̄b⁹ hoib⁹ ex q̄busdā p̄riculari-
 bus caus. sic lep̄ paralit⁹ sebus cecitas. q̄ q̄dez
 defect⁹ causant q̄nq̄ ex culpa hoīs. vt ex p̄cto
 vt patz d̄ giesi. iij. Reg. v. et de Osa. ij. palū.
 xxvi. Aliq̄n ex inordinatōe v̄it⁹. aliq̄n ex de-
 fectu virtut⁹ formatiue. q̄z neutz p̄uenit xpo
 qz caro ei⁹ de sp̄u sancto recepta est q̄ est infini-
 te sapiētie et virtut⁹. errare et deficere nō valēt. et
 ip̄e etiā xps̄ nil inordinatum v̄re sue exercuit.
 Tercij defect⁹ sunt q̄ i hoib⁹ oib⁹ cōiter ex pec-
 cato p̄m̄oz parētū inueniunt. sic mors famēs
 sit⁹. et hm̄oi xps̄ suscepit sic et verā naturā hu-
 manā assūpsit. T̄m aug⁹. in ser. de verbis d̄ni
 xxxvij. Cū de⁹ h̄ret duo bona. i. iusticiā et im-
 moralitatē. nos duo mala. i. iniquitatē et mor-
 talitatē. v̄trūq̄ malū non suscepit. quia alias
 par nobis factus fuisset et liberatione nobilitatē

Dñica prima aduentus

indiguisset. Ut igit esset primus nob dispensati
ue suscepit mortalitatem ut nob daret immortalitatem.
Un Bern. in ser. de aduentu dñi. Illa summa
maiestas in carne voluit mori ut viverem. Sui
re ut regnarem. exulari ut repatriarem. Et
dicit scilicet Tho. pte. iij. q. i. ar. iij. Nō solū ve
nit ad delēdū illud peccatū qd traductū ē ori
ginaliter a p̄mis parētibz i posterof. s; etiā ad
deletionē oim pctōz q postmodū supaddita
sūt. Si qñ aut nō delent hē ppter defectū ho
minū q xpo nō inherēt p fidē spem et charitatē
fm illud Job. iij. Lux venit i mundū et dilexe
rūt magis hoies tenebras q̄ lucē. Tercio delēc
dit seu vāt de morte gliei velle sustinuit. ut
ait p ps. Ego sup opprobriū hoim et abiectio
pleb. ps. xxi. Nā plebs iudaica sibi in oppro
briū tpe passiois elegit barrabā et abiecti eum
ut haberet. Luc. xxij. De q̄ dixit p. Hier. xxx. c.
Lōsusus sū et erubui qm sustinui opprobriū
adolescentie mee. Reuera multas confusiones su
stinuit et opprobria. qz dicebāt eū demoniacū
Mat. xij. et Joh. viij. Itē voracē poratorē vi
ni. pctōz et publicanoz amicū. Math. xi. ut
impleat illud. Tota die verecūdia mea p̄tra
me est. et confusio facie mee cooperuit me. ps. xliij.
Et debuit opprobriū esse magnū p qd totius
mūdi opprobriū deleret. Nā de eo scriptū est
Ysa. xxxv. Opprobriū ppli sui auferet ab vni
uersa terra. Et sic habes vñ reuoluerit venit.
qz de celo. et q̄ venit qz i mundū. Et Quar
to videndū est ad q̄s venit. Dicit em Zacha
rias Luc. i. Visitauit nos omēs ex alto. Iustu
randū qd iurauit ad abiaq̄ patre nostrz dant
rūz se nobis rē. Venit in quā ille cur? nomen
vocabit emanuel. qd interpretat nobiscū deus.
Ysa. viij. Propter qd dicit dauid ps. xlv. Su
iceptor: n̄r deus iacob. et posten? ps. cxij. Dñs
memor suū n̄r et bñdicit nob. Iō nos q̄ vni
m? in grā bñdicitm? dñō ex h̄ nūc et vsq; i secu
lū. qz visitauit et fecit redemptionē plebis sue
Lu. i. Un Bern. in ser. de aduentu dñi di. Cle
nit vniuersitatē p̄ditōz et creator oim ad creatu
rā. venit de? et hō ad hoies et ppter hoies. A
Quinto venit scire ad qd venit. Et m̄det de
scipō xps Luc. ix. fili? hois nō venit aīas p̄
dere s; saluare. et Math. xvij. Venit em fil
us homis saluare qd p̄nerat. et i. Thimo. i.
Xps icus venit i hūc mundū pctōres saluos
facere. S; di. q̄s mouēdo q̄stione vtz xps
principalit? venient ad delēdā originale culpā
in pctōz q̄s actualē. Et m̄det q̄ veni? p ori
ginali. qd p̄mo patet p exēplū seu sile qd nos
ad intelligendū alia intelligibilia trahit atq;

ducit. In sensibili em atq; corpali medicina
necesse est ut medic? principalit? occupet p̄tra
causam et radicē egritudinis ut eā si sit calida v̄l
frigida p̄trano suo expellat. qz fm Grego. in
omel. Frigida calidis et calida frigidis p̄trari
ant. Nā medic? q̄ causaz egritudinis ignoraret
frustra laboraret. v̄l si curaret nō nisi accidēta
liter sanaret. Causa aut actualit? pcti est origina
le p̄tra a p̄mis parētibz. qd fuit s; bonū totius
hūane nature. Un ad et? deletionē xps rex n̄r
venit principalit?. Itē scdo pbat sic. Actio satisf
factionis debet p̄porcionari quantitati culpe et
p̄te boni qd corrupit p culpā. nā bonū qd cor
rumpit p pctm actualē est bonū vni? p̄sone s; p̄
pctm originale in p̄mis parētibz fuit p̄tra bo
nū tot? nature humane. Modo fm phm. i.
ethi. Bonū gēris est diuini? qz bonū vni? ho
minis. qz bonū q̄to cōmuni? tāto diuinius. s;
incarnatio p quā facta ē satisfactio p̄ncipalius
ordinat? originale pctm qz actualē. Itē ter
cio ad p̄bationē sui dicit. ad satisfactioē p̄o
pctō actuali sufficit p̄nalis actio vniuersalius
qz hois. s; p pctō originali p̄mo? p̄ parētū req̄
rit ois actio tot? hūane nature p̄domināns
igit rē. S; di. in oppositū. q̄to pctm gram
tāto ad illd req̄rit remediū efficacē. s; actualē
videt gram? qz voluntariū. igit rē. Dico ergo
cū m̄gro in suis li. ij. di. xxxij. qz pctm actualē
mortale si comparet ad p̄sonā ipm cōmittentē
tē. tūc est gram? et p eo gram? hō qz p origina
li puniet. qz punit pena dāni et etiā pena sen
sus. s; pro originali pena damni tantū et sine
remotū p̄sentie q̄ multū affligit damnatos.
S; mortale actualē si comparet ad totaz hū
manā naturā nō ita ḡue est sic originale p̄mo
rū parētū. qz nō inficit nisi p̄sonā que ipm cō
mittit. Xps aut rex n̄r non venit ut redimeret
solū vnā p̄sonā: s; totū gēn? hūanū. Idcirco
p̄ncipalit? venit cōtra originale pctm qz mor
tale actualē. Quia tñ p mortē suā innocētiss
imā satisfecit de vtroq; ppter h̄ vtiq; et tpe vāt
ut et pctōres de actuali ad penitētiā reuocaret
Mat. x. et Lu. v. Nō veni vocare iustos sed
pctōres ad penitētiā. dicit glo. Iusti ad peni
tentiā nō vocant s; ad vitā eternā. S; pctō
res p̄n? vocāt ad p̄nitāz. ut pctis p̄n? p p̄nitāz
deposis introitu regni celoz efficiantur digni
Itē vāt ut ouē p̄ditā q̄reret. i. homiez. Qd et
ps. p̄tebat dices. Errauit sic ouis q̄ perijt q̄re
seruum tuū rē. ps. cxvij. Un ipse in parabola
Lu. xv. de se figuratiter loquēs significauit se
esse hoīem q̄ non agnitauit oues miserat in
deserto. i. nonē angelozum c̄p̄ozos in celo. qd

desertū fuit ab angelis peccantibus. venitq; ad
 ouē centesimā. i. hoīez qrendū. Un̄ hīere. xij.
 Reliq; domū meā. i. celestē. dimisi hereditatē
 id est angeloz societate. redi ppter te o hō di-
 lectā aīaz postq; corp⁹ habebat. imo t corpul
 dedit i man⁹. i. p̄tatez inimicōz ei⁹. Et h̄ fecit
 vt hoīez q̄ ouē centesimā quā pdiderat iue-
 niret. Itē venit vt canit ecclesia in p̄mo misero
 de natiuitate dñi vt hoīez pditū ad celestia re-
 uocaret. Un̄ glo. sup Lu. viij. c. dicit sup illo
 verto. exire q̄ seminat. Decēter xps aduen-
 tū suū exitū vocat. erant⁹ quidē exclusi a deo.
 t sic condemnati rebelles t abiecti Sz xps exiit
 ad nos p assumptā humanitatē nobis loq̄ns
 t viā veritatis ostendēs donec nos deo reco-
 ciliaret Un̄ Hugo Ut te hoīez releuaret vñ
 recideras ibi dignatus est descendere vbi iace-
 bas. t vt tibi iuste redderet qd pdideras. ipse
 dignat⁹ est soluere qd debueras. Ideo descen-
 dit: suscepit: sustinuit: redemit: vicit: t restau-
 rauit. Descendit de celo in mundum: suscepit
 mortalitatē: t sustinuit passionē: redemit ho-
 mines: t vicit diabolu. hec Hugo. Idcirco di-
 cit Aug. Ille iustus venit ad nos peccatores
 vt ex peccatoribus iustos faceret. pius venit ad
 impios vt nos faceret piof. humilis venit ad
 sup̄bos vt nos humiliaret. venit saluator: ad
 perditos vt nos in eternū saluaret. Ad idē di-
 cit Aug. in li. de spū t aīa Propterea deus hō
 fact⁹ est vt omnē hoīez in se bñficaret. vt tota
 hoīs p̄uersio esset ad ipm. t tota ei⁹ dilectio ef-
 fer in illo. ita vt a sensu carnis videret p carnē
 a sensu mētis videret p diuinitatis cōplatoz.
B Secūdo videndū est de semit⁹ t de vijs p
 q̄s venit. Pro q̄z inuestigatōe dicemus cuz
 ps. xxiij. Vias tuas dñe demōstra mihi. t se-
 mitas tuas edoce me. Edoce. i. per scripturas
 vias t semitas p q̄s venisti i carnē. Ubi scien-
 dū q̄ p quinq; vias venit i mundū. Primo p
 viā misericordie t pietatis. quā inuocauit da-
 uid dicēs Veniat super me misericordia tua.
 Et itez. fiat misericordia tua vt cōsole me. Iterū.
 Fac eū seruo tuo fm misericordiā tuā. Et itez.
 In misericordiā tua viuifica me. ps. cxvij. et
 in ps. xxxij. fiat misericordia tua dñe sup nos
 Quē tam frequentem clamorē dñs incarnari
 volēs exaudiuit. vt dicit Zacharias Luce. i.
 Per viscera misericordie dei nostri visitauit
 nos omēs ex alto. Ap̄ls ad Tyrū. iij. Cū autē
 benignitas t humanitas apparuit saluatoris
 nō ex operibus iusticie q̄ fecim⁹ nos. sz fm suā
 misericordiā saluos nos fecit. Dicit nāq; ysa.
 lxxij. Facti sum⁹ vt immūdi omēs nos. t q̄s

pannus mēstruare vniuerse iusticie nostre. qz
 oīs caro corruerat viā suā sup terras. Gene.
 vi. Et qz oīs declinauerunt siml i iustias sacri
 sunt. vt dicit ps. xij. Nō ē q̄ faciat bonū nō ē
 vsq; ad vñū. i. ad xpm. q̄ venit p misericordiaz
 saluare nos. Un̄ dicit Aug. Quos n̄ potuit
 saluare p iusticiā saluauit p suā misericordiam
 infinitā. Nā ipse est q̄ dicit p p̄phetaz Osee.
 vi. t Mat. ix. Misericordiā volo t nō sacrifici-
 cū. Ideo ipse est vt⁹ samaritan⁹ q̄ miser⁹ est
 vulnerato spoliato semiuino relicto. Luc. x. q̄
 misericordia mor⁹ infudit oleū t vinū: t lūi-
 nit vulnera ei⁹ t ligauit. Ipe est misator: t mi-
 sericors. ps. lxxvij. t itez ps. cxliij. Misera-
 nes ei⁹ sup oīa opa ei⁹. Ideo venit p viā mise-
 rationis. qz nō vult morte pctōris sz mag⁹ vt
 puertat t viuat. Ezech. xvij. t xxxij. Ipe est
 q̄ dicit Job. xxxi. Ab infantia mea creuit me-
 cū misericordia. et de vtero mētis mee egressa est
 meci. Ideo petere debem⁹ hāc viā dicēdo cū
 ps. O stōde nobis dñe misericordiā tuam. ps.
 lxxvij. Nam sicut p viā misericordie venit ad
 nos. sic t nos p eandē debem⁹ venire ad eum.
 De q̄ Eccli. xvi. Misericordia vnicuiq; p̄pa-
 rat locū fm merita oper. **S**ecūdo ve-
 nit p viā veritatis. Un̄ ps. Vniuerse vie dñi
 misericordia t veritas. ps. xxiij. Nāz miseri-
 cordia venire pmisit sz veritas cōpulsit. N. q̄ p
 viā veritatis venit dicit ps. Un̄ vitas elegi ps.
 cxvij. ad h̄ vt impleā p aduētū meū i carnem
 qd pmisi p̄ibo. iuxta illud ps. Que pcedunt
 de labijs meis nō faciā iūra. ps. lxxvij. Nā
 ipse pmisit abrae Gen. xxij. Per memetipsoz
 iurauit dicit dñs qz fecisti hanc rem t nō pep-
 cisti filio tuo p̄p̄ me benedicā tibi t multi-
 plicabo semen tuū sicut stellas celi. Qd iura-
 mentū solutū est per aduentum xpi. Simili
 modo pmisit dauid dicēs. Semel iurauit in
 sancto meo si dauid mentiar. i. nō mentiar. se-
 men ei⁹ in eternū manebit. Et iteruz. Iurauit
 dauid seruo meo vsq; in eternū p̄parabo semē
 tuū. ps. lxxvij. Qd aliter fieri nō potuit nisi
 per vnionem veritatis cuz humanitate. ei⁹. i. q̄
 verbū caro factum est et habitabit in nobis.
 Et qz omne pmissum cadit in debitū. ex quo
 promisit ideo promissum tenuit. Iuxta illud
 ysa. xlv. In memetipso iurauit. egredietur de
 ore meo verbū iusticie. t venit ad nos per viā
 veritatis. t p hāc debem⁹ redire ad eū. iuxta il-
 lud ps. Dñe qz habitabit in tabernaculo tuo
 Et responder. Qui loquitur veritatē in corde
 suo. **T**ercio venit per viam puritatis
 Un̄ Bern. in sermone de aduētū dñi in carne

Dñica prima aduentus

Virgo fœstra est vna regia per quã saluator ad nos venit. pcedens ex ipſi vtero tanq̃ ſpſus de thalamo ſuo. Uñ puerb. iij. Uic eius vic pulcre. r omnes ſemite ei⁹ iuſte. r ſignũ vite eſt his q̃ apphēdũt eã r tenuerint eã. Uñ Ber. Studēam⁹ dilectiſſim p eã viã ascendere q̃ p ipaz ad nos venit. ſtudēam⁹ p ipam venire ad graz ipſi⁹ q̃ p eã i nraz venit miferiaz. ſ per viã veritat⁹. de q̃ Ber. in li. de. r. g. d. b. h. u. l. r. t. In q̃rum veritatē i nob noſmetipſos di iudicādo. i p ruz eoz mal cōpatiēdo. ipam veritatē i ſuppi⁹ natura mūdo corde p rēplan do. Uñ ſine cordis mūdicia veritat⁹ viã attin gere non valem⁹. De q̃. ij. Reg. xxiij. De ima culata viã ei⁹. r merito qz eſt candor luc. eter ne r ſpeculũ ſine macula. Sap. vij. Sic r noſ opret p viã illã ire. Uñ ps. xviij. Dñe q̃s habi tabit i tabernaculo tuo. r m̃det. Innocēs ma nibz r mūdo corde. Ideo Mat. v. Bti mūdo corde qm̃ ipi dñi videbũt. Nō dicit mūdo corpe. qz dicit Aug. de ſgimibz. Nō qñt deul pulcrã carnē ſz pulcrã mentē. nã q̃ habēt mū dicia corpis r ñ mētis ſunt ſiles ſepulcr⁹ deal batis q̃ a foris apparēt hoibz ſpecioſa int⁹ ſo plena ſūt om̃i ſpurcicia. Mat. xxij. Ideo pe tit ps. Cor mūdũ crea i me de⁹. ps. l. Et doce mur yſa. i. Lauamini r mundi eſtote. ps. ſij. puritatē manuũ meaz retribuēt mihi. ps. xviij eo q̃ nihil cōiūgnatũ intrabit i eũ. Apoc. xxi. E Quarto venit p viã humiliat⁹. De q̃ Greg. in a. moral. Ut deus ſupbũ hoicm̃ redimeret in ſimilit̃ humiliatē aſſupſit. Iō hu militas dñi de celo traxit ad terrã. q̃ quidē hu militas fuit i virgine maria. ſc̃ dicit Luce. i. Reſpexit humiliatē acille ſc̃. Uñ aug. in qdã ſer. de aſſumptōe dicit. Nūtilas dñi hoibz de dit. vitã mortalibz p̃buit. celos innouauit. pa radifũ referauit. aias hoim̃ liberauit. Sancta eſt marie hūtilitas. ſcala celeſt⁹ p quã de⁹ deſcē dit ad terras. Nã virginitas r caſtitas deo ñ placuiſſet ſi nō hūtilitas fuiſſet. Ipa em̃ p ca ſtitatē om̃auit humiliatē. r p humiliatē cu ſtodiuit caſtitatē. Nã Gre. xv. moral. dicit. Sic p ſupbriã p̃mi parētis mors intrauit. ita p humiliatē marie r ieſu xpi filij ei⁹ vite ſtroi tus pandit. Sic nos p illã viã optet puenire ad eũ. De quo Aug. Qui vult venire ad alti tudinē claritat⁹. ambulet p viã hūtilitat⁹. qz ex celſa eſt patria r hūtilis viã. Et idē. Erubelcat ſupbire hūana iſumitas cū ſe intm̃ depſit di uina maieſtas. Quito venit p viã charitatis De q̃ Ber. In nullo cōmēdauit ſic de⁹ chari tatē ſuã ſic i miſterio incarnatōis r paſſionia

Uñ Aug. in li. de ſpũ r aia. Charitas eſt viã dei ad hoies: r hoim̃ ad deũ. Nã p illã viã ve nit ad nos r fact⁹ eſt hō. ſic nos p eandē viã ambulare debem⁹. Uñ Dugo. Charitas eſt ſons de q̃ non cōdicat alien⁹. Nã ſine charitate nemo ſaluat. r cū charitate nemo p̃minat.

De eadē dominica.

Sermo III.

Ecce rex tuus

venit tibi manuer⁹. Mat. v. vbi ſupra. Audiuistis nãqz de regis noſtri aduentũ quis ſit. q̃s eſt qui venit r vñ venit: r a q̃ venit: r ad q̃s venit: r ppter qd venit. f Nūc vidēdũ eſt ſexto qñ ve nit r q̃ tpe. Et m̃det ſicut colligat ex ſcriptur⁹ q̃ nō venit in tps initio. nec in medio ſed in fine ſc̃ ſcriptũ eſt Abacuc. ij. Apparebit in ſi nē r nō m̃ctet. Si morã fecerit expecta eũ. qz veniens veniet r nō tardabit. Et ſic tps aduē tus ſui eſt vltima etas in q̃ nos ſum⁹. Juſta illud apli. i. Chor. r. Dec oia in ſigura p̃tin gebãt illis. Scripta ſunt autē ad cōreptionē nraz in q̃s fines ſeculoz reuenerũt. qñ dicerz Nos ſum⁹ in q̃s fines ſeculoz reuenerũt. r. i. Johan. ij. Filioli nouiſſima hora eſt id eſt etas vltima. h̃ eſt ſexta. qz hominē quez ſexto die formauerat d̃ luno terre redimere venerat in ſexta etate. Ite h̃ tps fuit temp⁹ ſui bñpla citi. ſicut habet yſa. xlix. In tpe bñplacito ex audun te. hoc eſt in die incarnatōis. r in die ſalutis adiunite. h̃ eſt in die paſſionis. Ite h̃ temp⁹ fuit plenitudo tps. de q̃ Gala. iij. Et vbi venit plenitudo tps. i. tempus diſſinitũ r decretum a tota trinitatē humana redem p̃tione miſit domũ filii ſuũ natum d̃ mulie re. glo. ſcilicet in carnē. factũ ſub lege. Glo. vt legē adimpleret. vt dicit Mat. v. Non veni legē ſoluerē ſed adimplere. vt eos qui ſb lege erant redimeret. i. ſub onere legis. Temp⁹ ple nitudinis dicit tps gratie. quia a xpo recepit eoz diũ. Juſta illud Johan. i. Gratia r veri tas p ieſum chriſtũ facta eſt. Glo. gratia ſup naturam. veritas ſuper figuram facta eſt p ie ſum. Et hoc in fine temporis in quo deum in carnari decebat. S Nota decuit deum incarnari in fine temporis propter ſex cauſas. Primo propter diuine iuſticie manifeſtatio nem. Secundo propter morbi efficaciorēz cognitionem. Tercio ppter delicti cognitōez. Quarto ppter egrotantiũ multiplicacionem. Quinto ppter bñficiũ incarnatōis cōmēda

tionē. Sexto ppter desiderij intensiōē. De q̄
 bus dicit sc̄tus Tho. pre. iij. q. i. ar. vi. Primo
 decuit p̄habere incarnatōez vsq; in fine tēpo/
 rum ppter diuine iusticie manifestatōez. Naz
 rei iusticia est vt dicit Aug. q̄ nullū malū in
 punitū m̄reat. ideo peccati adē p̄ p̄p̄
 uit. tantos clamores 7 tā frequētes vt sup̄ visū
 est sustinuit. luce 7 suspiria fieri p̄miser̄ aq̄s
 descēderet. 7 adā cū posteritate sua tanto tēpo
 re expectauit in lumbis. 7 d̄ padisō expulsus fu
 it. vt sic manifestaret p̄ diuinā iusticiā nulluz
 peccati inultū dimitti. iuxta illud Aug. Nō
 stat redē? culpe sine decore iusticie. Secūdo
 ppter morbi efficaciorē cognitōez. qz medici
 na nō dat infirmis q̄ estumat se fore sanos. nī
 si cognoscāt se fore infirmos. Matth. ix. Nō
 est op̄ valentib; medic; sed male habentib;. **M**
 modo ipi a principio nō cognouerunt ma/
 gnitudinē infirmitatis. Et sic fuit cōueniens
 differre salutē remediū: incarnatōez. s. ppter
 cognitōez p̄cti. vt cognoscerēt q̄ nec sacerdos
 nec leuita p̄ esse p̄cti medic; nec lex nec p̄phe
 te nec sacrificiū nec holocaustum. de quo ps.
 Holocaustū p̄ p̄cto nō postulasti tūc dixi ec
 ce venio. ps. xxxix. Tercio ppter delicti cogni
 tionē. qz ex sup̄bia fuit trāgressio. ideo neces
 sariū fuit vt hō se humiliaret 7 vt cognosceret se
 liberatore indigere. Et sic cognita infirmitate
 q̄ peccati iugū lex excutere nō potuit vt dicit
 Greg. xvij. moral. lex peccata iudicauit. sed
 non releuit. homo humiliatō se clamaret q̄si
 grā indigeret q̄rens auxiliū. Un̄ dicit Bern.
 Per sup̄biā a deo recessim; ec̄. cōuerso p̄ hūi/
 litatē appropinquim;. Un̄ ps. Humiliatus sum
 7 liberauit me. ps. cxij. Et oportuit deū incar
 nari post illa duo tēp̄a in quib; hō iuxta fuit
 de igno:ātia 7 impotētia. vt in solo deo spes sa
 luti haberet. Quarto decuit differri beneficia/
 um incarnatōis ppter egrotantiū multitudi
 nē. ita q̄ tūc fieret q̄n maxime fuit necessariū.
 Un̄ Aug. Magn; venit medic; qz per totū
 mūdū vbiq; iacebat egrot;. qz nō fuit quisq;
 hoim; q̄ infirmitate ozonal p̄cti nō egrotaret
 ideo oēs tūc clamore valido postulabāt medi
 cū. De q̄ numero fuit Dauid dicens. Mi
 serere mei dñe qm̄ infirm; sum sana aīaz meā
 qz peccauit tibi. ps. xl. q̄si diceret. O dñe tu nō
 sti qm̄ ego ipe me sanare nō possū a morbo ori
 ginalis culpe. ideo: qz in peccatis cōcepit me
 mī mea. Sicut ysaias in p̄sona oīm hoim; di
 cit. c. i. O me caput languidū 7 omne cor me
 rens. s. fuit añ aduentū xp̄i. Ideo dñs in fine
 tempoz vidēs afflictōez hoim; misit verbum

suū. s. eternū p̄ incarnationē vt sanaret eos. s.
 cur dicit Moyses Deutero. vij. Auferet a te
 dñs omnē languores. sic p̄miser̄ de; p̄ ysai. liij.
 c. Vere languores nostros ipe tulit: 7 dolores
 nros ipe portauit. 7 sequit. ipe vulnerat; est p̄
 ppter iniquitates nras: attritus ppter scelera no
 stra. cur; luore sanati sum;. De q̄ 7 salomon
 Sap. xvi. Misericordia em̄ tua dñe adueni
 ens sanabat eos. vt impleat illud Niere. xxx.
 Abduca em̄ cicatricem tibi 7 sanabo te a vul
 nerib; tuis dicit dñs. Quāto em̄ aliqd plus
 negat 7 longi; differt tanto ampli; desideruz
 augmentat. iuxta illud puerbi. xij. Spes q̄
 differt affligit animā. 7 lignū vite desiderium
 veniens. Un̄ si cuiuslibet amici aduēt; ex desi
 derio expectat; merito hui; amici q̄ omni tpe
 amic; est cū desiderio expectari deberet q̄ secuz
 affert thesauros omnū gr̄az. vt moyses dixit
 Exod. xxxij. Ostēde mihi gloriā tuā. respon
 dit dñs. Ostēdā tibi omē bonū. s. filiū dei in
 carne uenientē. nā de; in carne uenēs tm̄ vni
 cuiq; se 7 gratiā suā cōtulit quantum ad ipsū
 desiderū ei; dilatauit. Hinc est q̄ se symeoni
 totū ad amplexandū p̄tulit. qz toto desiderio
 eius p̄sentiam postulauit dicens. Putas vi
 deto. putas durabo. putas me inueniat illa se
 lix natiuitas. Et sic aduentus in carne differ
 ri debuit ppter augmentū desiderij. Un̄ Ag
 gei. ij. Ecce ueniet desiderat; cūctis gētib;. **J**
 Bern. inq̄t. O p̄ter vt ignis desiderij p̄ueniat
 ad oēm animā ad quā uentur; est. Sexto de
 cuit differri incarnatōez ppter bñficiū incar
 natōis maiorē cōmendatōez. qz qd ampli; et
 diuti; differt cū d̄. h̄it p̄cti; reputat. Ideo
 Innocenti; in sermone de aduentu dicit. Si
 filius dei subito post lapsum hoīs uenisset. et
 reditos reduxisset. aliq; vidēs se facile sana
 tum incidisset in ingratitudinis uiciū. 7 ma
 ius vulnus peccati p̄traxisset q̄si non multū
 medico indiguisset; s; p̄p̄is uirib; 7 industria
 naturali curatio sue salut; futura fuisset. Post
 qz autem diutina expectatōne grauitatē mor
 bi 7 curationis difficultatē cognouit. videns
 omnū medicoz spūalū patriarchaz 7 p̄phe
 tarum nō sufficere medicinā. ideo tūc excla
 mando ad deū cū ps. dixit. Sana me dñe qz
 peccauit tibi. ps. xl. hec Inno. Dicit nāq; Se
 neca. Ulescūt cito data. 7 Greg. Bonus dei
 diuti; differt vt charius habeat 7 amabilius
 possideat. ne contingat nobis vt filijs israel
 ppter faciliē 7 cōtinuū pastū māne. q̄ dixerūt
 Nu. xxi. Alia nostra iā nauseat super cibo isto
 leuissimo. Ideo aduēt; differri debuit vt hoc

Dñica prima aduentus

dignissimū donū gratiosius haberet. **D**
Septimo videndū est quō et qualiter venit.
Nam christ⁹ venit in corpore latēter: potēter
demēter: et humiliter. Primo venit latēter vt
diabolo aduentū suū occultaret. voluit enim
diabolus scire temp⁹ incarnatōis: natiuitatē et
passionis sue vt nostrā salutē impediret. Nā
sicut diabol⁹ receptōez primoz parētū sub spe
cie serpentis occultauit. et in serpēte primū ho
minē recepit. sic dñs de⁹ rex noster saluatōem
nostrā et diuinitatē sue potētiam diabolo late
re voluit. **J**hob. xij. dicit. Sacramētū regis
abscondere bonū est. Et ideo bñdicitā suā ge
nitricē ioseph responsari pmissit. dicit **D**ige.
vt diabolo celaret incarnatōis misterū. Ideo
apls. i. **L**hoz. ij. Loqmur dei sapiētā in mi
sterio q̄ abscondita est. quā nemo pncipū hui⁹
seculi. i. demoniū cognouit. glo. certitudinali
ter. Ideo sathan multis temptatōibz scire cu
piens an xps fili⁹ sit dei euz temptauit. **M**ar.
ij. Si filius dei es dic vt lapides isti panes
fiant. **J**cē statuit eū supra pinnaculū tēpli et
dixit ei. Si fili⁹ dei es mitte te deorsum. Sed
xps in ist⁹ sic se exhibuit vt diabol⁹ ipm agno
scere nō potuit certitudinaliter: et si coniectu
ratiue. et hoc ppter infirmitatē carnis. vt dicit
Maximus in sermone: quā in ipso viderat.
Nam videbat eum stentem in psepio. **A**mb.
Uagat infans inter arta postus psepia. **S**i
mulier fugientē in egyptū. **M**atth. ij. et dicit
tem in heremo. et tū diciturā fortassis nō nul
lam habuit q̄ esset deus videns signa et pro
digia que diuinit⁹ faciebat in pspio. **U**n̄ glo
sa sup illud **L**uc. iij. **S**er te q̄ sis sanct⁹ dei
id est vehemēter opinor. **Y**sa. xlv. Vere tu es
deus absconditus. De qua occultatōe **A**ug.
dicit. In angusto vteri virginis velata est
ei⁹ maiestas. in psepio et pannoz vilitate ab
scondita est diuinitatē immēditas. sub corpis i
firmitate abscondita est ei⁹ fortitudo et ei⁹ ad
miranda ceteritas. **E**t merito. qz dicit apls. i.
ad **L**hoz. ij. Si cognouissent nūqz dominū
glorie crucifixissent. i. crucifigi suggessissent.
ideo **R**aban⁹ sup illo s̄bo **M**ar. xxvij. **M**ul
ta per vltimū passa sum hodie ppter eū. **D**ia
bolus demū intelligens p xpm spolia se amis
surū sicut pmo damnū et peccatū p mulierē in
tulit. ita nūc p mulierē vt impedimētū mor
tis xpi: et p psequēs saluatōnis nrē suggereret
studū applicauit vt christū d manibz iudeo
rum liberaret. **J** Sed dices. nūqd an
geli scierūt xpm incarnandū. **R**ndet. licz ad
uentus saluatoris fuit oibz occultus. tñ fuit

angelicis spiritibz manifest⁹. vt testat aposto
lus. i. ad **T**himo. ij. Magnū est pietatis sa
cramētū qd manifestatū est i carne iustificatū
est i spū apparuit āgelis et. vbi **A**ug. Sic fit
ut h̄ pietatis sacramētum absconditū a seculis i
deo vt tñ innotesceret pncipibz **P**rotestantibz
i celestibz. **D**ui⁹ ratio est. qz oēs sunt admū
stratorij spūs. ad **H**eb. i. Nōne oēs sunt ad
ministratoij spūs missi i misterū ppter eos
q̄ capiūt hereditatē salutis. **E**t h̄ fuit incarnati
ōis misterū. vñ oportuit ipis misterū hui⁹
aduentus a principio manifestari. et hec ma
nifestatio non fuit quo ad oēs circūstantias
in speciali. **U**nde dicit **D**yonisi⁹ i de celesti ge
rarchia. **Q**ui pfecti⁹ scire cupiebāt sciebāt ill
ud **Y**sa. lxvij. **Q**uis est eiq̄ venit de edom tin
ctis vestibz de bosra. **E**dom interpretatur sar
guineus. **B**osra tribulatio. qz sanguinolētus i
tribulatōe passiois apparuit. **I**deo **M**axim⁹
dicit. q̄ angeli cognouerūt futurā incarnatio
nem nō est dubiū. s̄ latuit eos inuestigabilis
conceptio dñi atqz mod⁹ qualiter tot⁹ mane
bat in omnibus. necnon in celluk virginis.
R Sed dices. an **A**dā sciuit i statu in
nocēte xpm incarnandū. **R**ndit **A**ug. et **A**nf.
in li. **L**ur qñ et quō deus hō. c. iij. in hec s̄ba
Quō homin lapsio subueniendū foret in cōsi
lio diuinitatis latebat. et solus deus nouerat q̄
ante tpa disposuerat qualiter in tpe oia fierēt.
Qua ppter si adā omnia nouerat q̄ iuste scire
debat. diuine tñ incarnatōis p̄silū nesciuit
qd illū ante culpā latuit. **E**t h̄ rationabiliter
illū videt latuisse. qz sicut sine causa nondū
vulnerato medicā apponeretur. ita homin
nondum lapsio frustra incarnationis misteri
um ostenderetur. talis quippe fuerat vt si nō
peccaret nūqz gehennā intraret. s̄ i innocen
tia pmanente solū innocēs peccaret q̄ simul
essent angeloz choros ascēsuri post finē seculi
lorū. **S**i autē p̄trario modo peccaret hō: in p̄si
lio trinitatē statūtū erat verbū qd an secula in
sinu p̄ris manebat vt carnē ex hōie ppter ho
minē assumeret. qd fieret quasi colluruz et me
dicina humani generis. cū qua de⁹ omnia gene
ra repararet quecūqz in celo et in terra erant per
dita. **A**dā ergo ppter inobediētā mortē ad
dictus merito dolere potuit. s̄ multo grau⁹
et miserabili⁹ dolere potuisset et lugere si repa
ratōnis sue misterū diuinit⁹ ignorasset. sciebat
enī bñ q̄ deus angelis delinquentibz non peper
cit. s̄ irrecupabiliter eos dānauit. **I**deo meri
to multo mīn⁹ sibi parcendū opinari potuerat.
Sicut em̄ p̄ter⁹ angel⁹ cū suis supbiēdo

grauem ruinā de celo p̄tulit. sic hō tangendo
 uenta rāto maiorē et incōpabiliter grauiorē
 iacturā patere si nō aduētū dñico repāto em
 su ad instar angelozū dāminatōz cognouit/
 ser. vñ diuina puidentia q̄ ab eterno lapso ho/
 mini manū porrigere disposuerat cū uidit q̄
 niā totaliter indignū vñ ad gratiā redeat insi/
 nuare uoluit. et quasi sub multis miserijs e/
 grotantē spe recuperande salutis lētificauit. et
 quodāmodo pōd^o instāns uolens alleviare
 curauit. P̄tio ergo aduētus uerbi homi reue/
 lat nō autē t̄pus. ut sicut merito de instātibz
 miserijs ualde indoluit. de lōginquis salutē
 sue remedijs gauderet. et filijs suis q̄bus sen/
 tētiā mortis indixerat quasi p̄gratūdo eoz
 ereptōem p̄ aduētū dñi posset intrare fac/
 ter. Itaq̄ rōem didicimus q̄re ab adā dñi p̄/
 skolabat aduēt^o. q̄ nemo aduētū dñi redi/
 mi aut salu^o fieri potuit nisi q̄ uēuz fide p̄co/
 gnouit et credidit. et in eo spem sue redēptōis
 habuit. hec Aug. et Anf. **L** Secun/
 do uenit potēter. q̄ ipse ē fortis robore dē. cū
 ire nemo p̄t resistere. et sub quo curuant q̄ por/
 tant orbem. Job. ix. Nam ipse pugnatōr est et
 bellatōr. De quo Ero. xv. Dñs q̄li uir pugna/
 tor: om̄ipotēs nomen ei^o. Diere. ix. Dñs me/
 cum est tanq̄ bellatōr fortis. Un̄ Sap. xviij
 Om̄ipotēs s̄mo tuus dñe exiliēs de celo a re/
 galibz sedibz durus uellatōr in mediam ex/
 terminij terraz p̄sūit. Dic est Dauid manu
 fortis. q̄ fortissimū golyam. i. dyabolū uellā/
 do uicit. i. Regū. xvij. Et ille etiā ē fortior ille
 de quo Matth. xij. et Lu. xi. q̄ desup uenēs dē
 celis scilicet. forte armatū. i. dyabolū uicit potē/
 ter. arma eius in quibz cōfidebat abstulit. et
 spolia eius distribuit. et sic nō tm̄ ipse est ille
 fortior sed et fortissim^o. Job. ix. Si fortitudo
 q̄ritur robustissim^o est. Nā p̄mo uicit semet/
 ipm̄ in incarnatōe formā serui accipiēs. Se/
 cundo in natiuitate uicit angelicū et hūanū
 intellectū. q̄ ipi nō cognouerūt cogitationes
 dñi et nō intellexerūt cōsiliū ei^o. Mich. iiij
 q̄ Johannes baptista hō angelic^o Job. i. sed dixit
 indignū soluere corrigiā calciamentoz. i. in/
 dignū se intelligere vniōis modū quo diuī/
 nitas humanitati sit cōiūcta. Quis vnq̄ au/
 diuit fortius et mai^o miraculū q̄ q̄ deus sit
 de s̄guenatus. Isa. vlti. Quis vnq̄ audiuit
 tale aut quis uidit huic simile. Tercio uicit
 dyabolū in temptatōe. Matth. iij. Quarto
 uicit mundū in fidei p̄dicatōe. Joh. xvi. Lō/
 fidite ego uici mundū. Quinto uicit mortē
 in potentia. D̄zec. xij. Ero mors tua o mors

Secundo uicit infernū in patrū liberatōe. D̄zec.
 ubi supra. Mors tua ero infernū. et J̄sac.
 xlv. Portas creas conterā. et uictas ferreas cō/
 fringā. D̄nc est q̄ de ip̄o scribit Apocal. xxi.
 Uidi agnū de celo descendē. i. ch̄stū. De q̄
 J̄sac. xxi. fm̄ interpretatōem septuaginta. Uoca/
 bit magni p̄sūij angel^o. habens clauē abyssi. i.
 potestātē infernū ad ligandū. et cathenā mag/
 nam in manu sua. i. penam p̄ malis. et iusticiā
 inuitabilē qua cōstringit oia. et apprehendit
 draconem serpentē antiquū q̄ est dyabolus et
 sathanas. Glo. Draco dicit p̄pter nocendi
 astutiā. serpens antiqu^o p̄pter cōsuetudinez
 longā. q̄ ab initio nocere cepit. Johan. viij.
 Ille homicida fuit ab initio. q̄ est dyabol^o de/
 orsum fluens. i. de celo in infernū. Sathanas
 i. aduersari^o. q̄ aduersat oī bono. et ligauit eū
 i. p̄uauit eum p̄uori potestate. Mille annis
 i. toto t̄pe ab incarnatōe vsq̄ ad finē seculi.
 ubi dicit glo. Sciendū q̄ s̄lū in abrahā et ali/
 is fidelibz añ t̄pus incarnatōis dyabol^o fuit
 ligatus sicut in istis p̄ntibz. sed i his ligauit
 spes futuri ch̄sti. in istis ipse ch̄st^o aduēni/
 ens ligauit. Et misit eū in abyssum. i. in infer/
 nū. Ideo Aug. in li. Cur quōd et q̄n deus hō
 facit. c. vi. dicit. Fili^o dei uoluit s̄bitē inimicū
 subtiliter expugnare. ut qui carnez uicerat. et
 quodāmodo lucē possidebat. carnē que nū dē/
 beret illicite cōtingēs quā iā possideret amit/
 teret. et q̄ hōiem callide illuserat p̄ hōiem sap/
 enter subijceret. nā ch̄st^o p̄ diuinitatē tanq̄
 p̄ hamū sub carne absco ditū. piscē. i. dyabolū
 capiebat. **M** Tercio uenit elenēter.
 ut null^o hōim d̄sp̄ret. De quo Mar. xxi. Ec/
 ce rex tuus uenit tibi māsuertus. i. clemēs mi/
 tis: benignus et misericors. et ideo null^o des̄/
 ret. nā oēs saluare uenit. i. Thi. i. Fidelis ser/
 mo et om̄i acceptōe dign^o. q̄ ch̄st^o iēsus ue/
 nit in hūc mundū p̄cōres saluos facere. Un̄
 ad Titū. iij. Apparuit benignitas et hūanitas
 saluatoris n̄ri iēsu ch̄sti. Jō psal. lxi. Spera/
 te in eū omnes cōgregatōnes ppli. effundite
 corā illo corda v̄ra. psal. Sperantē autē in do/
 mino misericordia circūdabit. Un̄ Aug. in li.
 de spū et ania. Nemo te pietate dei diffidet. q̄
 maior est dei misericordia q̄ quis n̄ra miseria.
 Propterea L̄bas. in li. de repātōe et lapsu di/
 cit. Nō dyabites neq̄ des̄pes homo deū te mu/
 tare in mel^o posse. Si enī tm̄ potuit dyabol^o
 ut a celestibz uirtū fastidijs in pfundū te du/
 ceret maloz. quanto magis potest de^o te ad sū/
 mū bonū et ad uirtutū apices reuocare. Uult
 etenim non solum te reuocare et restituere q̄d

Dñica prima aduentus

quod fuit. Et beatorum multum quod patet videbatur
efficere. Igitur in hunc regem quem dicitur venit de
menter spera. *Luc. vii. supra. Spes est nostre*
salutis anchora, vite nostre fundamentum. *Dux ite-*
neris quo itur ad celum. *Ro. vii. Spe enim sal-*
uti facti sumus. *¶ Quarto venit amaret.*
Diligat enim nos amore ineffabili. *Die. xxxi.*
In charitate perpetua diligat te ideo attraxit te
miserans. Et quod nihil erat in homine propter quod se
speraret diligendum, propter hoc dure cernis ver-
bis credere non potuit nisi transiret charitas in
effectum. Quia ergo homo dei charitatem habebat
suspectam, ceterum dominus hanc suspicionem tulit de
medietate, et non ex operibus iusticie que secum nos
sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit, cum
apparuit benignitas et humanitas saluatoris
nostri. *ad Titum. iij. et ideo. 2. cor. xiiij. Diligat*
eos spontaneum, sine ullo merito eorum, quod autem
est furor meus ab eis. *Ideo. Bern. in persona il-*
lorum. *¶ Dominus creati et deo ingrati redio affecti*
suspectas habebant permissiones, dicebant his qui
dilectionem dei a domino nunciabant, quousque tolli-
tis animas nostras, multiforme multisque modis
predicatis pacem non venit, permittitis bona et
circumlatio, datis pacem et non est par. *Spodentis*
et non exhibentis, verbis ergo quod credemus, o-
pus est manus et opa verbis formare et face-
re nuncios suos veridicos, si tamen eius amici sunt
ut ipsi sepe permiserunt. *¶ Ut ergo dilectionem factam*
ostenderet ipse in carne venit in qua magna dile-
ctionem nobis exhibuit. *¶ Bern. In nullo sic re-*
uelatur pietas, in nullo sic apparet benignitas
et charitas quam in humanitatis susceptioe. *Aug.*
Quia deus hominem ab eterno dilexit, ideo in tempore
humanitatem assumpsit, et *Hugo. O charitas*
quam est vinculum tuum quo etiam deus ligari po-
tuit. *¶ Hoc vinculo deus tractus est de celis ad*
terram descendit et usque ad inferos, nullum vincu-
lum cum tenere potuit.

De eadem dominica. Sermo. v

Lece rex tuus venit tibi mansuetus. *ca.*
ubi supra. *¶ Audiuitis namque*
de aduentu noui regis qui litera venit, nunc
igitur videndum est quare in carne venit persona propria
Et videtur quod potuit, recurre, permittit, debuit et quod
dilexit. *¶ Prio quod potuit. Nam nulla pura cre-*
atura satisfacere poterat pro natura humana, quod
dicit scilicet *Thom. pre. iij. q. i. ar. ij. q. satisfactio*
pro humana natura debuit habere quandam effica-

ciam infinitam, sicut peccatum primi hominis ha-
buit infinitatem ex infinitate diuine maiestatis
que pro peccato fuit offensio, quod tanta est culpa
quantus est ille in quem delinquit, ideo satisfac-
tio infinita esse debuit. *¶ Satisfactio autem pure*
creature infinita esse non potuit, quod nihil agit
ultra gradum sue perfectiois. *¶ Perfecta etiam satisfac-*
tio et digna pro quandam ad equatorem ad re-
compensatorem commisse culpe hominis puri satis-
factio iusticiis esse non potuit, quod tota natura
humana erat pro peccato corrupta, nec bonum ali-
cuius ratione vel etiam plurimum poterat pro equi-
pantia totius nature deum mentem recompensare
¶ *¶ Un ad Ro. v. Per unum hominem intravit peccatum*
in mundum et pro peccato mors, ita in omnibus hominibus
mors pertrahitur, et quod omnes peccauerunt, ergo nullus
purus homo hoc malum potuit pro suo bonum recupera-
re. *¶ ad Ro. iij. Omnes enim peccauerunt et regerunt gra-*
tia dei. *¶ Apoc. v. Ego habebam multum quoniam nemo*
dignus inueni est aperire librum. *¶ Ergo ista satisfac-*
tio non potuit esse hominis sed dei in simbolo *¶ Ni-*
ceno. *¶ Qui propter nos homines et propter nostras*
salutem descendit de celis. *¶ Aug. Non ipsum de ce-*
lo duxerunt nostra merita sed nostra peccata. *¶ Jo ca-*
nit ecclesia. *¶ O culpa nimium beata. Locatio sa-*
tisfactiois humane nature propter quam deus huma-
nam naturam assumpsit. *¶ Secundo de-*
cui, quod in hoc quod in propria persona venit ad nostras
redemptionem et satisfactioem, etiam hoc fuit con-
ueniens, scilicet deum in carnem, ut dicit scilicet *Thom.*
pre. iij. q. i. ar. i. et Damasc. in. iij. in. iij. in. pnci-
pio. *¶ Per incarnationis misterium monstrat libe-*
ritas et sapientia iusticia et potentia dei vel vir-
tus. *¶ Bonitas quidem quod non despicit propriam plas-*
mam infirmitatem. *¶ Iusticia pro quoniam hominem victo-*
non fecit alium hominem tirannum vincere, neque vi-
hominem eripuit ex morte. *¶ Sapientia vero quod*
inuenit difficultati per se solutioem decernit
et per suam sapientiam predicando nobis manifesta-
uit cetera verba que incognita permansissent si
ipsa eterna sapientia natura humana in unitate pro-
sone non assumpsisset. *¶ Potentia siue virtus*
infinita innotuit, quod nihil est maius quam deum sic
in hominem, ergo decens fuit deum incarnari. *¶ Di-*
cit namque *Aug. xiiij. de trin. Verum etiam ostenda-*
mus et si alium modum fuisse deo possibilem cuius
prati omnia subiaceret equaliter, tamen sanade mi-
serie nostre vulnera conuenientior alium modum non
fuisse nec esse optuuisse. *¶ Quid enim tam necessarium*
fuit ad erigendam spem nostram, metesque mortali-
um conditioe ipsius mortalitatis abiectas ab i-
mortalitatis despatioe liberandas quam ut deo
straret nobis quoniam nos peccaret deus quantum

diligeret. Quid hoc huius rei ratio isto iudicio
manifesti? atque pelari esse per quod dei filius inu-
tabiliter bonus in se manens quod erat: et a nobis
et pro nobis accipiens quod non erat propter nature sue
detrimentum nostrum dignatus est inire consortium
Q Tercio venit quod promissit et iuramento se
astrinxit patribus daturum saluatorem et liberato-
rem. ut abrahe Gene. xxij. Per memetipsum iu-
raui dicit dominus. In semine tuo benedicent omnes
gentes. Hoc iuramentum impletum est in incar-
natione. iuxta illud psalmi. Iurauit dominus et non pe-
nitebit eum: tu es sacerdos in eternum. psalmi. cx.
Nam illis duobus promissit. abrahe et dauid.
Abrahe ubi supra. ad Gal. iij. Abrahe dicitur
promissiones et semini eius. non dicitur. et semibus
quasi in multis. sed quasi in uno. et semini tuo. quod
est christus. Etiam dauid promissio facta est cui
dixit. Desuauit uentris tui ponam super sedem tuam.
psalmi. cxxi. Quod impletum est in christo: de quo
angelus dixit. Dabit illi deus sedem dauid patris
eius. Luc. i. Et ibidem. Recordatus est dominus mi-
sericordie sue. sicut locutus est ad. per nos abra-
am et semini eius in secula. Et sic venit quod prom-
issit. et quod fidelis promissum soluit. iuxta illud psalmi.
Fidelis dominus in omnibus uerbis suis. psalmi. cxliij.
R Quarto venit quod debuit. et eo quod omne pro-
missum licetum cadit in debitum. uide supra. Qui-
to uenit quod nos dilexit. Augustinus. Quia deus homo
minime ab eterno dilexit ideo in tempore humanitate
assumpsit. De illa dilectione habet Dier. xxxi.
In charitate perpetua dilexit te: ideo attraxit te
miserans. quia nihil in homine erat propter quod
se diligendum speraret. et homo dure cernit
uerbis credere non potuit nisi transiret charitas
in effectum. et quia homo dei charitate habebat
suspectam. ideo dominus hanc suspitionem de medio
tulit dum humanitate assumpsit. Unde Augustinus.
de uerbis domini. Si deus peccatores non ama-
set de celis ad terram non delectasset. Ideo. i. Jo-
hannis. iij. In hoc apparuit charitas dei in
nobis quod misit filium suum pro peccatis
nostris. **S** Sed diceret. ex quo tempore pa-
ter dilexit hominem quare pro se non uenit. sed misit
filium suum. et quare filius est incarnatus. et non alia
persona in trinitate. Respondet sanctus Thomas. pre. iij.
q. iij. art. viij. pro congruente accipi potest ex parte
patris patris. cuius in incarnationem remedium ad-
hibetur. Peccauit enim primus homo appetendo sci-
entiam. ut patet ex uerbis serpentis promittentis homi-
ni scientiam boni et mali. Unde uenies fuit ut pro homine
uere sapientie homo reduceret in deum. quod pro inordinatum
appetitum scie recesserat a deo. Ipse enim filius est
cui sapientia attribuitur. i. ad I. ho. i. Nos au-

tem predicam? christum dei stultum et dei sapientiam
Ideo ipse solus naturam humanam assumpsit. Na-
gister deo in. iij. sicut. di. i. Solus namque fili-
us hominem assumpsit. quod utique congruo ordine at-
que alto dei sapientia fecit consilio. ut deus qui in sa-
pientia sua mundum creauerat. secundum illud psalmi. ciiij.
Dia in sapientia fecisti dominus que in celis sunt et
que in terris: restauraret in eadem. Nec est mu-
lier euangelica Lu. xv. que accendit lucernam
et dragma decimam quam perditam fuerat repperit. Sa-
pientia. s. prorsus. que testa humane infirmitatis lumi-
ne sue diuinitatis accendit. perditumque hominem
repperit nomine et imagine regis insignitum. Sup-
quo I. ho. ubi supra. Verbum artificis. i. conceptus
eius est similitudo exemplaris eorum que ab artifice
fuit. Unde uerbum dei quod eternum conceptus
eius similitudo est exemplaris totius creature. Et
ideo sicut pro participationem huius similitudinis
creature sunt in propriis speciebus institute: sed
mobiliter. ita pro unione uerbi ad creaturam non
participata sed personaliter uenies fuit repari na-
turam in ordine ad eternam et immobilem perfectio-
nem. Nam et artifex pro formam artis conceptam
qua artificiatum condidit ipsum si collapsum fue-
rit restaurat. Et item pro alia uenies subdit.
Verbum dei est conceptus eterne sapientie a qua
omnis sapientia homini uenies. et ideo pro hoc
in sapientia proficit que est propria eius perfectio put est ra-
tionalis quod participat uerbum dei. sicut discipu-
lus instruitur pro hoc que recipit uerbum magistri. Unde et
Eccl. i. dicit. Fons sapientie uerbum dei in excelso. Et
ideo ad summam hominis perfectioem conuenies
fuit ut ipsum uerbum dei humane nature personaliter
ueneret. Secundo uidet magister ubi s.
quod ideo filius missus est non pater. quod congruente
muti debebat que est ab alio quod a nullo est. fili-
us autem a patre est. pater deo a nullo est. Ut enim ait
Augustinus. in li. de trini. Non enim habet de quo sit.
Sicut ergo pater genuit: filius genitus est. ita con-
grue pater misit. filius missus est. Ab illo enim
uenies muti dei uerbum cuius est uerbum. Ab illo
mittit de quo natus est. mittitur quod genuit est pa-
ter uero qui misit a nullo est. ideoque pater missus non
est. ne si mitteret ab alio esse putaretur. Mis-
sus est ergo primo filius qui a solo patre est. de in-
de etiam spiritus sanctus qui est a patre et filio. sed fili-
us solus in carne missus est. non spiritus sanctus sicut
nec pater. Et pro tertia conuenientia siue ratione
subdit magister quod ideo factus est. ut qui erat in diu-
nitate dei filius: in humanitate fieret hominis filius.
Non pater uel spiritus sanctus carne induit ne alius in
diuinitate esset filius alius in humanitate. et ne
idem esset pater et filius si deus pater de homine

Dñica prima aduentus

nasceret. Cui Aug. in ecclesiasticis dogmatibus
Nō pater carnē assumpsit neq; spūscius. sed
filij tm. vt q̄ erat i diuinitate dei filij ip̄ fieret in
hoīe hoīs filius. ne filij nomē ad alterū trās-
rer q̄ nō esset eterna natiuitate filius. Dei ergo
filius hoīs factus est filius nat⁹ fm̄ dicitur na-
ture et deo dei filius. et fm̄ dicitur nature et ho-
mine hoīs filij. vt veritas geniti nō adoprōe
nō appellatō: sed in vtraq; natiuitate filij no-
men nascēdo haberet. et esset ver⁹ deus et ver⁹
homo vnus filij. Vbi addit sc̄tus Tho. loco
quo supra. q̄ p̄t etiā accipi ratio hui⁹ q̄gruētie
ex fine vniōis q̄ est impletio p̄destinatōis co-
rum. s. q̄ p̄ordinati sunt ad celestē hereditatē.
q̄ nō debet nisi filij. fm̄ illud Ro. viij. Q. si fi-
lij et heredes tē. Et ideo cōgruū fuit vt p̄ euz
q̄ est filij naturalis hoīs participaret similitudi-
nem hui⁹ filiarōis fm̄ adoprōem sicut ap̄lus
ibidem dicit. Quos p̄ciuit et p̄destinauit cō-
formes fieri imaginis filij ei⁹. Ex p̄dictis ergo
vt r̄ glo. ibidē dēducit colligit q̄ cōgruentius
fuit filij dei incarnari q̄ alia in diuinis p̄sonā
q̄ hō lapsus fuit appetēdo sup̄be similitudinē
et cōgruētiā dei. et iō sp̄cialiter peccauit contra
dei filij cui sp̄cialiter et p̄p̄e attribuit eglitas
Et ideo filio cōpetebat indulgētia cui facta ē
iniuria. Homo etiā repari debuit p̄ obediētiā
sicut cecidit p̄ inobediētiā. Et q̄ magis filio
q̄ alicui aliarū p̄sonarū obedire et supplicare
patri ouenit. ideo etiā p̄ ceteris magis cōgru-
it filij incarnari. ita vt iure dicere potuit illud
Jone. i. Propter me orta est tēpestas mittite
me in mare. i. in mundū. **T** Nunc vidē-
dum est qualiter venit. Dico p̄mo cū m̄grō i
tij. in iari. di. q. in p̄ncipio q̄ venit i tota na-
tura hūana. in vno tm̄ indiuiduo. Et hoc iō.
q̄ in p̄ncipio tota natura hūana vicio corru-
pta erat. ideo totā. i. carnē et animā assumpsit.
vt totā curaret et sanctificaret. Q. aut̄ huma-
ne nature siue hūanitatis vocabulo aia et ca-
ro intelligi debeant apte docet Hiero. in expo-
sitōe fidei catholice dicens. Sic p̄stentur in
chūsto vnā filij esse p̄sonā vt dicamus duas
p̄fectas et integras esse naturas vel substātiās
Vnde psal. in p̄sona chūsti dicit de carne sua
Laro mea req̄siet in spe. i. resurrectōis. ps. xv
Et de aia dicit ibidē. Nō derelinques aiam
meā in inferno. et Johan. i. Verbu caro factū
est. Ideo chūst⁹ de carne sua dixit Johan. vi.
Laro mea dē est caro et sanguis me⁹ dē ē po-
tus. Luc. xxiij. Palpate et videte q̄ spūs car-
nem et ossa nō habet sicut me videtis habere.
Sed de aia eius Joh. x. Animā meā ponam

p̄ omib; meis. et p̄tatem habeo ponēdi eaz. et
p̄tatem habeo itez sumendi eā. et Mar. xvi.
Iustus est aia mea vsq; ad mortē. Propterea
Johes Damasco. ait. Dia q̄ i natura nra plā-
tauit dei s̄bū assumpsit. s. corpus et aiam in-
tellectualē. Totus enī totū assumpsit me vt
toti mihi salutē gratificet. quod est in assūpti-
bile est incurabile est. Igit̄ vt dicit m̄gr̄ vbi s.
assumpsit dei filius aiam et carnē. sed carnem
mediatē aia. vniū est carni p̄ mediū intel-
ctū dei verbū. Tante enī subtilitatis et simpli-
citatē est diuina essentia vt corp⁹ de limo terre
formato vniū nō cōgruerit nisi mediatē rati-
onali essentia. Illa aut̄ vniū incōp̄hensibilis
est in intellectu: et ligua inexplicabil̄ adeo vt
etiā Johes in vtero sc̄rificans se nō dignum
fatebat corrigiā solvere calciamenti eius. q̄ il-
lus vniūis modū inuestigare alijsq; explica-
re nō erat sufficiens **U** S; si q̄reret quis
vtrū verbū carnē et aiam simul assumpsit. V-
an aiam p̄us q̄ carnē. vel carnē p̄us q̄ aiam. et
vtrū caro prius fuit in vtero q̄ aiam cōcepta
et postea assumpta. Ad hoc r̄ideo cū m̄grō i
sentētijs vbi s. Verissime et absq; vlla ambi-
guitate dicit et tenendū est. q̄ ex quo de hōic; z
assumpsit totū assumpsit. filij sibi vniū aiaz
et carnē. nec caro p̄a fuit cōcepta et postmo-
dū assumpta. sed in cōceptōe assumpta et in
assumptōe cōcepta. sicut vniūscuiusq; anima
creādo infundit et infundendo creat. Unde
sc̄tus Aug. in li. de fide ad Petz. Firmissime
teneas et nullaten⁹ dubites carnē chūsti non
sine diuinitate cōceptā in vtero virginis p̄us q̄
suscepit a verbo. sed ip̄m verbū deū siue carnis
accepit cōceptū. ip̄amq; carnē verbū incarna-
tōe cōceptam. Idem in h. de trinitate. Nō es-
set chūstus dei et hoīm mediator nisi esset
deus et idē hō in vtroq; vnus et ver⁹. quā ser-
uilem formā a solo filio susceptā tota trinitas
cuius est vna volūtas et opatio fecit. Nō er-
go in vtero virginis prius caro cōcepta est et
postmodū diuinitas venit in carnē. sed mox vt
verbū venit in carnē seruata dicitate p̄p̄e natu-
re factū est caro et p̄fectus hō. et in dicitate car-
nis et anime natus est. De hoc etiā Hiero. i mo-
ralibus ait. Angelo annūciatē et spūscō ad-
ueniēte mox verbū in vtero mox intra vteru; z
s̄bū caro. Diceret q̄s cū Aug. i archidicōn
Opa trinitatē sunt idiūsa. sicut enī triū p̄so-
narū est vna essentia. ita vna opatio. ergo op⁹
incarnatōis nō ouenit vni p̄sonē sine ali. et
p̄ cōseq̄ns oēs tres p̄sonē sunt incarnare. Ad
hoc r̄ideo cum Johāne euāgelista i cō. angelo

suo. c. i. q. dicit. Verbum caro factus est. i. **S**uo dei. non pater nec spiritus sanctus. Itē ad h. dico quod ad plens cū sacro Tho. in pre. ij. q. ij. ar. iij. q. ad incarnationē duo concurrunt. Primo actō et q. ad h. incarnatio est cōmunis tribus personis eo q. sunt indivisa opa trinitatis. vt dic Aug. in enchiridion. Secōdo suppositū subsistens q. ad incarnatōez. et sic cōuenit vni persone sine alia. Exemplū si tres persone vnā induerēt inter se vestē. aliqua actio esset in tribus. indutō tū tū ueniret vni soli ipam vestem inducēt. et sic est in presenti. Unī mgr in. iij. di. ij. in fi. di. cit. Quā suile formā a filio solo susceptā tota trinitas cuius est vna voluntas et opatio fecit. Et in hunc primē distinctionis inq. Nihil opat filius sine patre et spiritu sancto. s. vna est hō trī opatio idūsa et indūsa: et tū filio nō p. v. l. spūsanctō carne assumptis. ipam tamē carnis assumptionē trinitas operata est. **S**ecūdo qualiter venit. Sciendū dico q. venit tanq. mediator vt offensa dei recōciliaret q. figuratus est in Aaron Nu. xvij. ca. legit. q. assumptō thurbulo et igne stetit inter mortuos et viuos orās cessare plagā ignis alieni. Sic xps assumptā carne et anima stetit inter mortuos. i. hoies p. peccati mortuos: et viuos id est deū omnipotentē et angelos suos orās patrem p. nobis. et exaudit. est p. sua reuerentia Deo. i. Et sic cessare fecit plagā hois et irā dei patris. Dūc apls. i. ad Thimo. i. Media tor dei et hominū hō xps iesus. q. dedit semet ipm in redemptōez p. nob oib. glo. p. sufficiētiā licet nō p. efficacā. Nūc siquidē mediator mediū est. in q. duo extrema loge a se distāta i vnu ueniūt vt de. et hō vnus esset xps. Unī sancto Tho. de aqno. in. iij. scripti. di. xij. ar. v. et in. iij. pre. sum. q. lxxvi. ar. i. Chri. et et hō/ minū dicit mediator inq. p. omib. satisfecit et nūc p. eis intercedit ad patrē. et ea que beati tudinis sunt homib. cōmunicat. fm q. dicit Johā. xvij. Claritate dicit glo. imortalitatis quā dedisti mihi tedi eis. Glo. dato tecū ego deus. Et vtrūq. cōuenit ei: q. cū vtrōq. cōmunicat: cū hoib. humanitate: cū deo diuinitate et q. deus dona patris trāsmittit hoib. Dic rex n. q. vt mediator venit. et reuera: q. mediū fm phm sapit naturaz vtrōq. extremoz vt deus de deo et substātia patris ante secula genitus. et hō de hoie et substātia matr. i. seculo natus. Nūc est mediator in quē de. pater oēm causam suā quā habuit aduersus hoiem posuit. in quē et hō fiducia sue reconciliationis statuit apud patrē. vt ait ppheta. ps. xi. dices

ex parte patris. Ponā i. salutari causam meā. et addit p. hoie. fiducialiter agā in eo tanq. in salutari meo. Ipe itaq. est mediator figuratus p. lapidem angularē. ps. cxvij. quē reprobaue runt edificātes. et fact. est in caput angul. cō/ binans duas pres. i. duos pplos. hoc est ut deos et gētes i vna fidē xpiane religionis et p. fessionis. et id habet ad 2. ph. ij. Ipe ē pax nra inter nos et deū: iudeos et gētes: faciēs vtrāq. vnū in fide et morib. et mediū parietē obsta culū qd erat inter illos. macerie q. nō stabilis vel alicui. roboris. solūcōs inimicitias iter deū et hoies. Itē inter iudeos et gentiles. q. vt dicit glo. lyre. Remouit a gentibus ydolatriam quā abhorrebant iudei. et a iudeis circūcisio nē quā detestabant gentiles. et sic abstulit inimicitias. s. in carne sua assumpta et imolata. Per imolationem emē carnis sue. s. in cruce p. quā destructa est ydolatria et cessauerunt legalia et nobis indulta sunt peccata. **T**ercio venit rex noster tanq. fidelis fiduciosus. q. nedū sua s. et seipm p. nobis ad penā quā d. spoliuerat obligauit et obtulit. Fideiussit emē vt habet ysa. lxxvi. dices. Ego feci. s. hoiem cre ando. et ego ferā mala ei. ipm ad pntiaz expe ctando. ego portabo penā quā pctis suis me ruit ipm p. gēdo. et saluabo si uictus fuit ip sū eternaliter beatificando. Soluit in quā p. nob penā q. n. ipe sine culpa s. nō sine cā susce pit penā. vt ait ps. lxxvij. Que nō rapui tunc scilicet i cruce pendēs exolvebā. Unī apls De beo. ix. Semetipm. s. obtulit immaculatū p. excessu i paradiso facto. et p. h. emūdauit dicitias nras ab omib. opib. mortuis. i. mortali bus peccatis. et habitauit nos ad seruēdūz deo viuenti. **N**unc videndū est ppter qd venit rex n. in carne. Rūdet q. venit pro pter hoies. ita canit ecclesia in simbolo. Qui p. pter nos homies et ppter nostrā salutē descen dit de celis. Unī fili. dei incarnat. est ppter ho mines liberandos et ppter angelos bonos ad implendū eoz ruinā. et nō ppter āgelos ma los. et h. mult. d. caus. Prio rōe occasiōis. se cūdo rōe p. clitatōis. tercio rōe cognitōis. q. rto rōe d. d. d. q. nro rōe dispositōis. De q. mgr in. ij. dist. xxi. et glo. ibidē. et sup. dist. v. eiusdē. et scūs tho. in. iij. scripti. di. i. q. i. ar. ij. et Alexander d. a. l. in. ij. pre. q. ar. v. Pri mo incarnat. est ad redimendū homies et nō angelos rōne occasiōis. q. hō occasiōē ha buit cadēdi. ideo p. grāz unari potuit ad ves niā. vt q. p. alii ceciderat p. alii erigeret. et qui habuit inatōrē ad malum non inuiste ha/

Dñica prima aduentus

hñit reparatozē ad bonū. Diabol⁹ vero qz sine
temporone alicui⁹ peccauit vt surgeret p aliū
adiuari nō debuit. nec p se potuit. ideo irre/
mediabile peccatū ei⁹ cecidit. Sz peccatū ho/
minis sicut p aliū habuit uitū ita ⁊ remedi/
um. Secūdo rōne penditatis. qz angelica
natura nō penerat tota: sz ex pte psterat. hu/
mana sō tota penerat. ideo ne penit⁹ pderet
⁊ angelica ruina restauraret est redēpra. Ter/
cio rōne cognōtis: qz intellect⁹ humanus
tard⁹ est. nec subito ⁊ liq̄de cognoscat qd sit fa/
ciendū vel relinquendū. Quarto rōne cō/
ditionis. qz hō est infirm⁹ ⁊ ditionis ⁊ pecca/
uit ⁊ infirmitate qz corpi ⁊ iunctus. angelus
vero ex malicia. qz vt ait Greg. in moral. li. v.
c. vii. viij. et. ix. Angeloz spūs irremissibiliter
peccauit: qz robust⁹ stare potuerūt. hō sō
ppter corp⁹ infirmū meruit veniā. iuxta illud
ps. Propicia⁹ fiet peccatis eoz ⁊ nō accendet
omne irā suā qz caro sunt. ps. lxxvij. Et sic qd
āmodo adā peccauit in patrē: qz ex quadā in/
firmitate ⁊ fragilitate humana deliquit. Eua
peccauit in filiū: qz ex quadā ignorātia semia
supbiuit. Diabol⁹ vero peccauit in spūsan/
ctū: qz appetuit dei potentias. ysa. xliij. In
celū pcedā supra astra dei exaltato solū meū
⁊c. Et nā diabolus peccauit in spūsanctū: qz
ex ppria malicia intumuit ⁊ tra deū: ergo pec/
catū ei⁹ est irremediabile. Un̄ Mar. xij. Qui
cūqz dixerit verbū ⁊ tra filiū hoīs remittet ei:
q̄ aut dixerit ⁊ tra spūsanctū non remittet ei
neqz in h̄ seculo neqz in futuro. Quinto rōne di/
spōitōis. qz hō se potuit ad gratiā disponere
angel⁹ vero nō. Nā ad h̄ q̄ q̄s possit se ad gra/
tiā disponere duo exigunt. s. natura ⁊ status.
Natura vt possit simul gaudere ⁊ dolere. vt
pater p augu. in li. de penitētia. q̄ ver⁹ penitēs
semp̄ dolet ⁊ se dolere gaudet. Sz qz angelus
malus simplex est: qz nō est cōposit⁹ ex carne
⁊ aia. ⁊ sup qd cūqz se diuertit tot⁹ se diuertit
⁊ ita quādo gaudet si saltē gaudere potest to/
tus gaudet. ⁊ qñ dolet tot⁹ dolet. ideo ei nō cō/
uenit vt doleat de p̄cto ⁊ gaudeat de dolore. sz
homīnū puenit vtrūqz. ⁊ sic angel⁹ non habet
dispositiōē ad gratiā rōne nature stat⁹ vide
licet vt ille q̄ lapsus est i tali sit statu vt se pos/
sit disponere ⁊ pparare ad veniā impetrandā
⁊ gratiā recuperandā. Sz diabol⁹ post casum
nō est in tali statu. quia vt dicit sanct⁹ Tho.
vbi supra. Nō nō peccauit in termino vie sue
sicut angelus. cui ad primā electiōē stat⁹ vie
sumus est. Et h̄ ⁊ sonat verdo Damasc. q̄ dicit
qd̄ homīb⁹ mors est angelis est casus. quia

sicut hoies post mortē nō possūt se ad grāz di/
sponere. ideo quia nō sunt in statu merēdi. sic
mali angeli qñ ceciderāt extra statū merēdi. sic
fuerūt Et nā dicit Aug. Angelus i lapsu despe/
rauit igit ad gratiā se disponere nō potuit. p/
pterea diabol⁹ post lapsum a deo finaliter sen/
tentatus fuit. qz de⁹ sciuit eū nūqz posse re/
surgere. Non sic autē est de homie. qz post pec/
catū fuit ⁊ est adhuc in statu merēdi. qz ad h̄
datū est homini p̄sens tps vt peccatū plāgat
ij. Lhorin. vi. Ecce nūc tps acceptabile. Et nā
homo post peccatū nō desperauit. sz mag⁹ mi/
sericordiā dei ip̄lorauit. ideo sentētia nō fuit
qz de⁹ sciuit eū posse resurgere. ergo eū nō dē/
nauit: sz i humanitate misericorditer redemit.
⁊ ita hō ad grām se disponere potuit. Ex hoc
patet q̄ venit ppter hoies redimēdos ⁊ ppter
angelos bonos vt p hoies eoz impleret ruinā
Unde Beda in sermone. Aduentus dñi i car/
nem nō solū fuit salus hominū i terra sed etiā
angeloz in celis. qz dñi hoies in terra saluant
eoz pfecto numer⁹ q̄ sathana cadente mino/
ratus fuerat reintegrat.

De eadē dñica. Sermo. VI.

Benedictus qui

b venit in noie dñi. Mar. xxi. A
Uidem⁹ q̄ magni principes lau/
dant ex benignitate et largitate. sicut laudat
assuer⁹ Dester. i. eo q̄ fuit magnificus ⁊ libe/
ralis. et magnificentiā suā officialib⁹ ⁊ cun/
ctis principib⁹ ⁊ populis suis exhibuit. Spi/
ritualiter. sic ch̄zult⁹ rex regū dēt hodie lau/
dari ex sua largitate ⁊ benignitate. sicut docu/
it angelus Thob. xij. Benedicite dominum
celi ⁊ corā omib⁹ viuētib⁹ ⁊ sitentib⁹ ei. s. tāqz
bñfactorū. qz fecit nobiscū misericordiā suā.
Magnā em̄ nobis exhibuit in creatōe: ma/
iorē in omnīū creaturaz dñatōe. cū dicit Be/
nef. i. Dñamini piscib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ ce/
li: ⁊ vniuersis aiantib⁹ q̄ mouent⁹ super terrā.
Marimā sō misericordiā exhibuit nobis in
suūpsi⁹ collatōe ad redemptiōē. Bern. In
nullo illuxit nobis ita xp̄i pietas ⁊ liberalitas
sicut in incarnatiōe. Unde Aug. in li. xij. de
trin. c. penulti. In reb⁹ p̄pa ortis illa sum/
ma grā est vt hō in vnitare p̄sone deo coniun/
ctus est. Ecce quō nos dignificauit. et maxi/
ma vtilitas nobis ex incarnatione pronenit.
Aug. sup ps. filius dei fact⁹ est p̄iceps no/
stre mortalitatis: ideo vt homo fieret p̄iceps
sue diuinitatis. Idcirco tenemur eū bñdicere

Un̄ Greg. in moral. xxxij. c. i. Taro maḡ hō
 dei debito: fuit quāto ip̄e p̄ illo indigna susce-
 pit. Idcirco Eccl. xliij. Benedicentes dñm
 exaltate illū q̄stū potestis. maior est em̄ omni
 laude. Et merito. dicit nanq; Bern. in sermo-
 ne. Tanta; nobis dulcedine dñs in carne ex-
 hibuit. et durissimi cordis sit quisquis q̄ cum
 toto affectu non diligit et benedicit. Idcirco
 om̄es dicam. B̄ndictus q̄ venit in noīe dñi
 de q̄ thema B̄ Audistis nāq; de aduētu
 regis quare venit. s. qz p̄pter hoīes et angelos
 tonos. adhuc rō secūda q̄re venit. p̄pter vir-
 ginis dignitatē. q̄ ab eterno indiuidue trini-
 tatis p̄silio ad mat̄e uerbi electa fuerat. et ele-
 cta. i. p̄ om̄ib; alijs hom̄ib; electa. iuxta illud
 Eccl. xxxij. Ab initio et ante secula creata sū.
 Et p̄ uerb. viij. Dñs possedit me ab initio vi-
 arū suarū anteq; quicq; faceret a principio. ab
 eterno ordinata sum et ex antiquis anteq; ter-
 ra fieret et. s. ad mat̄e dei. et ip̄a puēta diuina
 gr̄a ad h̄ opus diuine incarnatōnis q̄uis ip-
 sam diuinā dispositōez ignoraret tū ipsa gr̄a
 dei ad iūcta uirtutib; diuine se cōplacētē
 sic p̄pauit et eā deus ad incarnatōnis misteri-
 um eligeret et mater uerbi esset. Ip̄a em̄ p̄pauit
 sep̄ tria ad h̄ ut esset dei mater. Primo p̄ mū-
 dicitā uirginitatē. sc̄do p̄ obediētiam hūilitatē.
 tercio p̄ diligentīā charitatē. Primo p̄ mūdi-
 citā uirginitatē. ut mūd̄ de mūda nāsceret. q̄ eī
 uenit tollere pct̄a mūdi et ip̄i et nāsa uoluit de
 uirgine munda. De cuius mūdicitā dicit Euse-
 bius. Ea puritate nitebat qua maior sub deo
 intelligi nequit. Et hoc deuit. qz dicit Dug.
 Nō p̄ corruptā concipi uel nasci debuit. quia
 si particeps esset pct̄i. pct̄m tollere nō potu-
 set. Ideo Amb. Deū deuit h̄mōi natiuitas
 ut si nasci debuit tūc ex uirgine. et si uirgo con-
 cipere et parere debuit tūc deum parere debuit.
 Sc̄do p̄pauit se p̄ obediētiam hūilitatis. ut
 ip̄a hūilis mater fieret dei omnipotentis. qui i
 uestiario sue hūilitatis humilē sue diuinitatē
 uestē induit nostre carnis et corruptibilitatis
 Nā ut dicit Greg. xxvi. mora. c. xvi. q̄ per cu-
 stodiā hūilitatis seruāda sint iudicia casti-
 tatis. Un̄ Bern. Licet uirgo b̄a ex h̄ginitate
 deo placeret. tū ex hūilitate mater dei facta est.
 Ideo gloriā solū de hūilitate et nō de alijs uir-
 tutib; Lu. i. Respexit hūilitatē ancille sue.
 Tercio p̄pauit se p̄ diligentīā charitatis. De
 quo glo. sup. iij. iniaz. di. iij. Quid p̄pauit
 uirginē ad cōceptionē q̄ diuinus amor. Naz
 dicit Dugo. Amor dei ita ardentē et singula-
 riter in corde uirginis candebat. ut et in corp̄e

eius miracula faciebat Et quia dilectio dei in
 corp̄e ei? nō suscepit locū. ideo in carne eius
 opatio diuina non habebat seq̄ntē. Un̄ canit
 ecclia. Nec primā simile uisa est nec habere se-
 quentē. L Sed di. vtz beata uirgo per
 istā p̄paratōez meruit cōcipere xpm̄ Respondet
 qz triplex est meritū. s. meritū cōgruū q̄ peccator
 sibi meret gratiā euz se disponit ad ip̄am. et sic
 ex cōgruo cōfert sibi a deo. Secūdu est meritū
 dignū. s. cū aliq; iustus est et p̄ augmento gr̄e
 petit et meret exaudiri. iuxta illud Jacobi. iij.
 Dumilab; dat gratiā. Et apoc. vlti. Qui iu-
 stus est iustificet adhuc. et sanctus sanctificet
 adhuc. s. p̄ gr̄e augmentū. Terciu est meritum
 cōdignū. qz uidelicet p̄portionalitas est i me-
 rito et p̄mo. ut cū q̄s ex tanta charitate meret
 tantū p̄miū vel donū. Nōdo dico qz beata
 uirgo maria meruit concipere xpm̄ ante annun-
 ciationē merito cōgruū. qz ex sua puritate hūili-
 tate et charitate se disposuit ad h̄ qz cōgrue esset
 mater dñi. post annūciatōez uero qz cōsēnsit
 et sp̄sillancē copiose in eā descēdit. tūc meruit
 merito dignū. ut canit ecclia. Regina celi le-
 tare alla. qz quē meruisti portare alleluia. s. me-
 rito dignū. Merito uero cōdignū mereri non
 potuit. qz deū incarnari omne meritū excedit
 qz erat fundamentū oīs meriti ut dicit Aug.
 Susceptionē illā hūilitatē. merita nulla p̄-
 cesserūt. s. cōdignā. sed ab illa susceptionē cun-
 cta merita inuitū ceperūt. D Nunc uidē-
 dum est euz q̄ uel cum quib; uenit. Rūdet qz
 uenit cū sua potētia: sapientiā: et clemētia. Pri-
 mo uenit cū potētia ut infirmitatē nostrā ad-
 iuuaret. De q̄ potētia scribit Sap. xi. Misere-
 reris oīm qz om̄ia potes. Un̄ dicit leprosus
 Matth. viij. Dñe si uis potes me mundare.
 Reuera potēs est ut dixit mater eius Luc. i.
 Fecit mihi magna q̄ potens est. Hāc potētia
 ostēdit i miraculoz opatōez. nā p̄pria uirtute
 et solo nutu et uerbo curauit hoīes. ut habetur
 Luc. vi. Dis turba q̄rebat eū tangere. qz uir-
 tus exibat de illo et sanabat om̄es. Sc̄do uenit
 cū sua sapientiā. ut nostrā ignorantā iiformarē
 Unde dicit ps. Doceto iniqua uias tuas. ps.
 l. et ysa. xlvij. Ego dñs docēs te uilia Uenit
 nāq; cū sapientiā euz nō est numerus. ps. cclvi.
 et docuit Mar. vi. in sinagoga. et multi audy-
 entes mirabant de doctrina eius dicentes. un̄
 huic hec om̄ia. et Johā. viij. Quō hic litteras
 scit cum nō didicit. Tercio uenit cum sua mi-
 sericordia. ut scribitur Job. xxxi. Ab infantia
 mea creuit meū miseratio et de utero matris
 mee egressa est meū. Ideo dicit Matth. ix.

Dñica prima aduentus

Miseri cordiã volo ⁊ non sacrificium Unde Aug. Deus vult saluare illos per suam misericordiam quos nõ potuit p̄ iusticiã. Et Ambr. sup̄ Lucã. Venit saluator in domũ simonis leprosi. I. in hunc mundũ. vt per suã misericordiam maculas humani generis ablueret. Et hoc est qd̄ dicit apostolus ad Lyrum. iij. Non ex opibus iusticie q̄ fecimus nos s̄ fm̄ suã misericordiaz saluos nos fecit. Quia ipse est de quo Jobel. ij. Benignus ⁊ misericors est paties ⁊ multe misericordie ⁊ p̄stabilis sup̄ malicia Ideo boni sperare debent vt det eis donum gratie. mali vero vt eis det indulgentiã culpe. Dicit namq̄ psal. xxxi. Sperante aut̄ in domino misericordia circũdabit. scilicet illi⁹ regis qui venit mansuetus. qui per suam potentiam potuit. ⁊ per suã sapientiã sciuit. ⁊ per suam clementiam voluit misereri vt nobis in p̄senti dignaretur dare gratiã ⁊ in futuro gloriam. **E** Sed diceretis vtrũ necessarium fuit ad reparationẽ humani generis verbum dei incarnari. Respondet sanctus Tho. pte. iij. q. i. ar. ij. Ad finẽ aliquẽ dicit aliquid esse necessarium dupliciter Uno modo sine quo aliquid esse nõ potest. sicut cibus est necessarius ad conseruationẽ humane vite. Alio modo p̄ qd̄ melius ⁊ conuenienti⁹ ad aliquẽ finẽ peruenit. sicut equus est necessarius ad iter peragendum. Primo modo deũ incarnari necessarium non fuit ad reparationẽ humane nature. Deus em̄ per omnipotentem virtutez potuit naturam humanam multis alijs modis reparare. Secundo autẽ modo necessarium fuit deũ incarnari ad humane nature reparationem. Unde Aug. xij. de trinitate. Ostendamus alium quidẽ modũ deo possibilem de fuisse cui⁹ potente omnia equaliter subiacerent. sed sanande nostre miserie conuenienti⁹ aliuẽ modũ non fuisse nec esse oportuisse. Unde conuenientius fuit per se deũ incarnari quo ad tria. s. ad p̄motionẽ hominis in bono: ⁊ ad reparationẽ a malo: ⁊ quantũ ad charitatẽ. Primo conueniens ⁊ vtile fuit filius dei per se incarnari p̄pter p̄motionẽ hominis in bono. qd̄ quidem bonum est duplex. s. bonum virtutis ⁊ bonum salutis. Bonũ virtutis p̄sistit in q̄t̄ior. s. in fide. spe dilectione ⁊ operatione. ⁊ ad illa valet nobis xpi incarnatio. Primo q̄t̄ior ad fidem que magis certificat ex hoc qd̄ deo loquenti credidit. iuxta illud ad Heb. i. Multipharie multisq̄ modis olim deus loquens patribus in p̄phetis. nouissime dieb; istis locutus est nobis in filio r̄. Ideo Aug. xi. de

cius. xi. Ut homo fidentius in fide ambularet ad veritatem ipsa veritas dei filius p̄ se humane assumpto constituit atq; fundauit fidẽ. Secũdo conueniens erat qd̄ dei filius per se veniret in carnem quantũ ad spem que per hoc maxime er. gal. Unde Aug. xij. de trinit. Nihil tam necessarium fuit ad erigendam spem nostram q̄ vt demonstraret nobis quantũ diligere nos deus. quid em̄ hui⁹ rei isto iudicio manifestus q̄ qd̄ dei filius nature nostre dignatus est inire consortiũ. Et quia suscepit nostram infirmitatem ex hoc augmentat spes ⁊ fiducia nostra. Unde Aug. sup̄ ps. Ex quo suscepit malum tuum spera qd̄ comunicet tibi bonum suum. Tercio conueniens fuit quantum ad charitatem. que per hoc maxime exaltatur. Unde Damal. lib. iij. c. xij. Quid enim magis ad charitates accendit qd̄ qd̄ deus filio suo p̄prio non pepercit. sed pro nobis omnib; tradidit illum. s. per incarnationẽ. in qua valde ostendit suam dilectionem. que quidẽ dilectio fuit causa sui aduentus Unde Aug. in lib. de cathetizandis rudib;. Que est maior causa aduentus domini qd̄ vt ostenderet deũ suam dilectionẽ in nobis. ⁊ subdit. Si amare pigeat saltem reamare nõ pigeat cũ prior ipse dilexit. **S**ed diceretis. si homo nõ peccasset vtrũ deus incarnatus fuisset. Circa istam questionẽ sunt opinionones doctorũ diuerse. vt sanctus Tho. pte. iij. q. i. ar. ij. declarat Attamẽ oppositũ dicentes dicit qd̄ sic. et gloriant sanctũ Thomã ⁊ dicit Aug. qd̄ dicunt qd̄ nõ verum esset qd̄ non assumpsisset carnes passibilem ⁊ mortalem sed carnem simpliciter vt p̄ratione illorũ latius declarat Bonauẽ. sup̄ iij. dist. i. q. ij. ar. ij. De numero vero tenentũ qd̄ sic est Leo papa in li. de iude qui dicit. Putant quidã casum hominis fuisse causam incarnationis qui simpliciter fallunt. qz ab eter nõ est p̄destinatum qd̄ homo deificaretur. unde si deus non incarnaret homo non deificaretur. ⁊ sic p̄destinatio dei mutaret. Itẽ conueniens fuit deũ incarnari etiã si homo non peccasset ratione felicitatis. cũ homo ad beatitudinem sit creatus. ⁊ ante peccatũ etiã p̄ statu innocẽtiẽsi p̄stitisset totus nõ fuisset p̄fecte beatus quia solũ fm̄ animã ⁊ partẽ intellectiã. Naz beatitudo quantũ ad partẽ intellectiã est in intuitu deitatis assumptis. ⁊ sic fm̄ Leonẽ. si homo non peccasset adhuc deus incarnatus fuisset. alias homo imp̄fecte beatus exstitisset. qz sic non fuisset nisi fm̄ animã beatus. anima vero est pars hominis ⁊ nõ homo. ⁊ cum ani

ma et corpus comunicent sibi actōes et passio-
nes convenientius est q̄ cōmuniter accipiāt
p̄mīa actionū et passionum. Et ideo sicut ani-
ma sanctificatur ex visione diuinitatis, sic et cor-
pus ex visione humanitatis, alias s̄m̄ Hugo
nem de sancto victo. p̄petue in opprobriū ex-
terioris hominis fuisse dictum. vbi est deus
tuus. Ideo Aug. exponens illud Job. x. In-
greditur et egreditur et pascula inueniet. et in li-
bro de spiritu et anima dicit. Propterea deus
homo factus est vt totū hominē beatificaret:
vt siue homo ingrederet̄ intus per intellectus
siue egrederet̄ extra per sensum in creatore suo
pascula inueniret. Pascula intus in agnitione
deitatis. pascula extra in carne saluatoris. S̄
Item conueniens fuit deum incarnari ad
p̄bationē dilectōis. q̄ vt dicit̄ Job. iij. Sic
deus dilexit mundū vt filiū suū vniuentum
daret. Vbi Aug. Si deus hoīes non ama-
ret de celis ad terram nō descēderet. Et glo. su-
per Math. dicit. Sola charitas fecit deū in-
carnari. Unde planū est q̄ nō minus dilexit
innocentē naturā q̄ peccantē. Quā p̄pter re-
linquitur eque bñ fuisse incarnat⁹ vt dicit̄
Orige. Si homo non peccasset eque bñ deus
et in nio amore hominū hō factus fuisset. Et
idem vult Hieronimus de Encho in questio-
nibus psalterij allegans Aug. xij. de trinitate
redicens. Alia multa sunt cogitanda in xpi
incarnatione p̄ter absolutionē a peccato. Igit̄
dato q̄ homo nō peccasset p̄pter alia deus in
carnat⁹ fuisset. videlicet p̄pter p̄motōes hoīs
in bono. scilicet fide spe et charitate. D̄
Quarto ueniens fuit deus filiū per se incarna-
ri quantum ad rectā opationē in qua se nobis ī
exemplum tribuit. Johan. xij. Exemplum
reddi vobis vt quēadmodū ego feci vobis et
vos ita faciatis. Unde Aug. in quodā sermō-
ne de unitate dñi. Homo sequend⁹ nō erat
q̄ videri non poterat. deus sequend⁹ erat qui
videri nō poterat. Ut ergo exhiberet hominī
et qui ab homine videret et quē homo sequere
tur deus homo factus est. Unde Augustin⁹
sup Johan. Christ⁹ in humanitate fact⁹ est
nobis via ad suā diuinitatē. Quinto ad par-
ticipationem diuinitatis quod est bonū salu-
tis et glorie. que vere est hominis beatitudo et
finit hūane vite. Et ad illud valet xpi incar-
natio. Dicit enī Aug. in quodā sermone. Fa-
ctus est deus homo vt homo fieret deus. Quā
magna salus venit nobis p̄ incarnationē xpi
Unde Anb. Nō est salus in mundo quā nō
peperit humanitas saluatoris. Nam per in-

carnationem eius impletū est illud Job. i.
Dedit eis potestatem filios dei fieri. Ideo Au-
gustin⁹ sup ps. fact⁹ est princeps nostre mor-
talitatis vt homo fieret particeps sue diuini-
tatis. s̄m̄ dicit̄ apli ad Roma. viij. Heredes
dei coheredes autē christi. I S̄c̄to vti-
le et conueniens fuit christū incarnari p̄pter
remotionē a ma o. qd̄ est multiplex. scilicet ma-
lum pene et malū culpe. Primo p̄pter remo-
tionem mali culpe. ne nos ipsos vilitarem⁹
peccando. Nam Aug. in lib. de vera religio-
ne. Deus in incarnatione nobis ostēdit q̄ ex
celsum locum inter alias creaturas humana
natura habeat in hoc q̄ hominib⁹ in vero ho-
mine apparuit. Ideo Leo papa in sermone.
O homo xpiane dignitate tuam agnosce. et
diuine conuersus nature noli in veterem
vilitatem de generi uersatione redire. S̄c̄do
remotio mali culpe est vt tollat in homine p̄-
sumptio. quia non a nobis sed ex mera gratia
est saluatio. Unde Aug. de trin. xij. Gratia
dei in nobis sine vllis precedentib⁹ meritis
in homine christo cōmendat. iuxta illud apli
ad Tyti. iij. Non ex opibus iusticie que feci-
mus nos sed s̄m̄ suā misericordiā saluos nos
fecit. Tercio remotio culpe est supbia hominis
que maximū impedimentū est salutis ne in-
hereat deo. que redarguit p̄ tantā humiliatō-
nem dei in carne. vt ibidē Aug. ait. et in lib. de
virginitate. Erutescat superbire humana in-
firmitas cui se ita depressit diuina maiestas.
Quarto remotio mali est a seruitute diaboli
liberatio. Iuxta illud Augusti. de verbis do-
mini. Nō liberaret homo nisi deus fieret ho-
mo. et Johan. viij. Si filius vos liberauerit
vere liberi eritis. Ideo augustin⁹ de trinitate.
Fieri debuit sic vt diabolus iusticia hominis
iesu christi superaretur. qd̄ factū est a christo sa-
tisfacente p̄ nobis. vbi homo satisfacere de-
buit et non potuit. deus vero potuit et non
debit. vnde oportebat deū et hominē esse ie-
sum christū. Ideo leo papa in sermone de na-
tuitate Suscipitur a diuina virtute infirmi-
tas: vt qd̄ nostris remedijs aggruebat vn⁹ at
q̄ idē dei mediator et hominū et mori et vno
et resurgere posset ex altero. nisi enī verus de⁹
esset nō afferret remedia: nisi ei esset homo ve-
rus non p̄beret exemplū. Debit ergo fore de-
us et hō q̄ offerret remediū et daret exemplū
bonum opandi et malū vitandi.

De eadē dominica.
Sermo VII.

Dñica prima aduentus

Ecce rex tuus

vēit tibi māfuce. c. vbi. s. k
Uidem⁹ qñ aliqñ rex vel prin
ceps magn⁹ ad aliquā ciuitatē vētur⁹ nūcū
pmitunt nūciatōes regi aduentū vt ad ipm re
uerter suscipiēdū se pparēt r disponāt. Spi
ritualiter rex iste magn⁹ est iesus xps q in isto
tpe vētur⁹ Et carnē fm ecclie replentatōez. Jō
nos debem⁹ reuerter ppare ad occurrēdū r sus
cipiēdū eū. De q Amos. iij. Prepare i oc
curū dei tui israel. Jō scā mater ecclia hodie
tres nūcios mittit r legatos q nūciāt istū re
gis aduentū r ad suscipiēdū eū nos inuitāt. s.
aplm paulū. zachariā pphētā. Marthē cū
gelistā. Primo paul⁹ in epla hodie legatōez
facit dices. qles debēt esse illi q istū regē debent
suscipe. Prio debēt vigilare r nō dormire. De
q epla ad Ro. xij. Hora est iā nos de somno
surgere. s. negligēte r torpēt. De q Bre. Ne
mo i itinere incolar⁹ hui⁹ torpeat ne gloriā et
gratiam perdat. Idcirco nos aplos excitat. ad
Eph. v. Surge q dormis in peccatis. Dicit
enī Aug. sup ps. lxxij. Somn⁹ aie est obliuio
dei. Qñ sūt tales q nō recordant nec memo
res sūt bñificij dei. q dies grē appropinqbit p
incarnatōez. r q debēt surgere a pctis p gra
tiaz actionē. qd arguit Salomon puerb. xx.
Noli diligere somnū ne te egestas opprimat
q dicit Leo papa. Nō torpētibus aut dormi
entibus vigilātibz r laborantibus pmittitur p
miū. iuxta illud puerb. viij. Qui mane vigi
lauerint ad me inuenient me. Scds nūcius
est Marthē q nūciat quādam aduentū hui⁹
regis. q venit soluere azimā r pulluz. vt habet
xxi. c. eius. hoc est iudeos r gentiles. vt pate
bit in pcessu. Tercius nūcius est Zachariā
pphētā q nūciat eius dignitatē r vtilitatē et
pietate dices in. c. ix. Ecce rex tuus venit tibi
māfuctus. de quo thema. **L** In summa
euāgelij tria innunt. Prio innunt causa sui
aduentus que est multiplex vt tangit in textu
Primo ppter pacē r reconciliatōez. de quo
Eph. ij. Ipse est pax nra q fecit vtrāq vnum
Nam ante aduentuz dñi discordia fuit inter
deū r hominē. qd querit Diere. Sustinui
mus pacē r nō venit. r qsiūm⁹ bona r ecce tri
bulatio. in. c. viij. habet. dices pax pax r non
erat pax. expectauimus pacē r nō erat bonum
tps medele r ecce formido. In. xij. c. Expe
ctauimus pacē r nō est bonū. r tps curatōis
r ecce turbatio. Et hō p seipm se deo reconci
liare non potuit qz oēs pctōez erant. iuxta il

lud Ro. iij. Omnes peccauerūt r egēt grā dei.
Ideo reqrebat mediator. h est iesus xps. Nā
ad reconciliatōez reqrunt duo. Primo vt habe
at cōmunitatē. scdo autoritatē. Prio cōmuni
tatē vt sit hō cōmunitatis hātes amicitiam vtr
iusq partis ne ad alterā partē declinet. Scdo
vt habeat autoritatē vt possit arguere illuz
si nō vult satisfaccere. vel istum si non vult sa
tisfactionem suscipere De q Job. ix. Nō est q
vtrūqz valeat arguere. nec ponere manū suam
in ambobz. Ideo venit i incarnatōe psona cō
munitatis q habuit vniuersitā cū deo r cū homie
Unī ad Gal. ij. Mediator vnus non est. s.
nature s; duplicis. Unī canit ecclia. Semine
gigas substātie Et nō p̄ esse a deo reiect⁹. qz si
lius dei. nec ab hoie suspectus: qz frater. Unī i
ps. deus dicit homini. ponā in saluari. fiducia
aliter agā in eo. ps. xi. Ideo. i. Th. ij. Unus
mediator dei r hoim iesus xps. Ideo dicit q
cū appropin quassz iherosolimā qd interpretat
visio pacis. qz ppter pacē venit. Ideo salomō
Lanti. i. Osculet me osculo oris sui. Unī oscu
lum est signū pacis. Ideo i naturate ceciner
runt angeli Lu. ij. Et in terra pax hoibz bone
voluntatis. **M** Scdo venit ppter no
strā satisfaccione. Nā in p̄mis partibus omnes
excessimus. Eccl. vij. Nō est hō iustus sup
terrā q faciat bonū r nō peccet. Et qz hō sanū
facere debuit deo r nō potuit ex eo q nihil erat
in eo dignū satisfaccione. qz a planta pedis vs
qz ad verticem nō est in eo sanitas. quia nihil
boni habuit vñ satisfaccere potuit. Dicit nāqz
sanct⁹ Tho. pre. ij. q. i. ar. ij. q satisfaccio p hu
māna natura debet habere quādam infinitatē
sicut infinitū fuit primi hominis peccatū p qd
offensa fuit infinitas diuine maiestatis. quia
tanta est culpa qm̄ ille in quē peccat. Satis
faccio vero pure creature est finita. agit satisfaccio
ctio puri hois nō potuit sufficere. Item etiā
ideo qz omnes erāt peccatores. ad Ro. ij. Oēs
peccauerūt r egēt grā dei. Idcirco Jofes fle
uit Apoc. v. Ego flebā multū quia nemo di
gnus est inueni ap̄re libz r videre eū. Ergo
ista satisfaccio nō potuit esse puri hominis: s;
dei r hois. Ideo dicit in simbolo. q ppter nos
hoies rē. Unī Aug. Nō ipm de celo traxerūt
nra merita s; nra pctā. Unī canit ecclia. O
culpa nimia beata. i. occasio reificatōis hūa
ne nature ppter quā deus hūanitatē assūpsit.
qz pctm̄ nostrū fuit inobediētia. De q Roma.
v. Sicut p inobediētā vni⁹ hominis multi cō
stituti sunt pctōez. sic per obediētā vnus
salicet xpi iusti multi cōstituent. Et h figurat

cum dicit. venit herphage. qd interpretat do-
mus obedientie. quia satisfecit p sua obedi-
tiam. ad Philip. ij. Factus est obediens usqz
ad mortē. Bern. Sicut ab inobedientia omne
malum venit. sic ab obedientia omnis processit
virtus. **Tercio** venit ppter nostrā illu-
minationē ut nos illuminaret lumine eterne
veritatis. Johā. i. Erat lux vera q illuminat
omne hominē venientē in hunc mūdū. Nec
lux dudū erat cōcupita. ps. Emitte lucē tuaz
z veritatē tuam. ps. xliij. Lux ista est christus.
Johā. viij. Ego sum lux mūdū. q sequitur me
nō ambulat in tenebris sed habebit lumē vi-
te. Et hoc notat in textu cum dicit. ad montē
oliueti. Sed heu plures hodie sunt q illumi-
nationē cupiunt sed lucē sequi refugiunt. sicut
pquerit pps Johā. iij. Lux venit in mundūz
z dilexerūt homines magis tenebras q lucem
Aug. Ue talibz ve cecis oculis q te eternum
lumen non vident. d tenebris ad tenebras va-
dunt z nesciunt quo vel vbi corruūt. **Quarto**
venit ppter penitētie electionē z no-
bis in exemplū. nā ipse induit sacco z ciliciuz
q sunt arca penitētie. i. corp⁹ humanū q egit
penitētia. ysa. liij. Vere languores nros ipe
tulit z dolores nostros ipse portauit. Nam
onus xpi fuit penitētia p nobis acta. z q ysa.
liij. Disciplina pacis nre. i. flagellum quo xps
z angelis recōaliat sumus sup eū. qz ipse est
pax nra q fecit vtrazqz vnū. Eph. ij. Et h fecit
z prulit vt esset nobis in exemplū. Johā. xij.
Exemplū reddi vobis vt z vos ita faciat. Un-
de per disciplinā aduersitatis timor. z per pa-
cem recōaliatōnis amor nobis insinuat que
duo sunt quasi fundamentū z radix peniten-
tie ex quibz orit. in quibz fundat. z in qbz no-
bis eius forma pfiguraf. Et sile notat in textu
cū dicit. misit duos discipulos dicēs. Ire in
castellū qd cōtra vos est. i. sciētiā remorden-
tē te peccato. Duo discipuli sūt timor z amor
qui debent soluere azimā. i. peccatricē animam
alligatā. Ideo ps. Ut iumentū fact⁹ sū apud
te. ps. lxxij. Et itez. Comparatus est iumentis
insipientibz z silis fact⁹ est illis. Reuera pec-
catores stultiores sunt azimis. Primo qz azi-
mus cognoscat dñm suū. ipi vō n pcpūit cor-
de q d hō fact⁹ penitētia egit eis in exemplū
qd z qnt ysa. i. Cognouit bos possessore suū
z azim⁹ psep dñi sui. israel aut me non cogno-
uit z popul⁹ me⁹ nō intellexit. Et si q cum co-
gnouerūt nō tñ eū vt dñū glorificauerūt. Ro.
i. Qui cū cognouissent dñū nō sicut dñū glori-
ficauerunt aut grās egerūt. sed emanuerūt i co-

gitationibz suis. Secdo qz onus patienter sus-
cepit licet graue. modo autē multi pctōres le-
ue onus nolūt portare. idcirco raro iuenitur
verus penitens. Greg. Magis inueni q fusa
uerunt innocentia qz q verā penitētia egerint.
Opret tñ vt quibus talis peniteat hic vli fu-
turo. Aug. Nullū malū impunituz. Deute.
xxv. Pro mēsurā delicti erit plagarum mod⁹.
Idcirco Bern. Qui pfecte senserit onus pec-
cati z aie lesionē nil reputabit corp⁹ penā et
labōrē. Idcirco hortatur nos apl⁹s hodie ad
onus penitētie suscipiendū. Ro. xij. Dora ē
nos iā de somno surgere. Et subdit. Non in
comestōtibz z ebrietatibz nō i cubilibz z im-
pudicijs. Un Joh. viij. Tu tñ si diluculo
surrexeris ad dñū z omnipotentē fueris deprec⁹
si mund⁹ z recrus uociferis statim euigilabit
ad te. Exo. xvi. Mane colligebāt mānā. i. dei
gratiaz. **P** Quinto ppter peccatoz sal-
uationē. i. ad Thimo. i. fidelis sermo z omni
acceptōe dign⁹. quia xps iesus venit in hunc
mūdū pctōres saluos facere. Ideo Joh. iij.
Nō misit dñs filiū suū in mūdū vt iudicet
mūdū. sed vt mūd⁹ saluet p ipm. Un Lu.
ix. dixit discipulis. Nescitis cuius spūs sitis.
nō venit fili⁹ hoīs aīas pdere sed saluare. Et
notat ibi. si quis vobis aliquid dixerit. dicite
dñs his opus habet. i. ad grē infusionem z iu-
stificationē. Uel ibi. z ledit sup eā. qz sic salu-
cet p gratie iustificationē residet sup nos. pro
uerb. xij. In corde prudētis. i. iusti reqsset
sapientia. **Sexto** venit ppter scriptu-
rarum impletiōez. qz in scripturis impleuit
pmissionē incarnatōis. Deute. xxxi. Datu-
rum se patribz iugit dñs. Ideo Luc. i. Re-
cordatus est misericordie sue. sicut locut⁹ est
ad ptes nostros abraam z semini eius. Et no-
tat in textu cū dicit. h totū factū est vt implere-
tur illud qd dictū est p pphetā dicentē. Dicit
te filie sion. Ecce rex tuus venit tibi zc. **R**
Itē notandū secūdo de pfectu aduent⁹. sic
em bonis su⁹ aduent⁹ pficit. sic malis maioris
damnatōis occasio erit. fm illud Johan. xv.
Si nō venissem z locut⁹ eis fuisset peccatū
nō haberēt. nūc aut excusatores nō habēt d pec-
cato suo. z Lu. ij. dixit Symeō ad mariam d
iesu. Ecce h posit⁹ est i ruinā z i resurrectōez
multoz i ist. Un qnt dicit ex illa pte etiang.
sextupliciter pficit ipi⁹ aduēt⁹. Pmo oibz pe-
nitētibz. Ro qz ppter hos maxie vct i mū-
dū Mat. ix. Nō vti vocare iustos s pctōres
ad pntiaz. Et Lu. v. Pntiam agite z appropi-
vobis reg. cc. Un Bed. sup Lāt. sup illo pba

Dñica prima aduentus

Veni in ortu meū. dicit in psona xpi. Venio
vt errantes corrigas et infirmitates adiuuē. et
dubitantes i fide pfirmē. Et tangit ibi. Eūtes
discipuli etc. Sicut em abire est ab eo per pec
catū recedere vt dicit glo. sup illud Johā. vi.
Abierūt retrosum. sic eōuerso adire est p pe
nitentiā et p viā penitētie appropinquare. Secūdo
pfiat suis pceptis obtpantibz. et talibz dat oē
bonū. Deutero. xxviiij. Si audieris vocē dñi
rei tui vt facias atq; custodias omnia mā data
et faciet te dñs excelsiore cūctis gentibz q ver
sant in terra. et venient sup te vniuersē benedi
ctiones iste et apphendet te. si tñ et pcepta au
dieris. Et fūtas p se dicit Mar. xij. Si vis
vitā ingredi sua mā data dei. et tangit ibi Eun
tes autē discipuli fecerunt sic pcepit illis iesus.
Tercio pfiat p cōtibz cōpassionē habentibz
Rō qz tales pformāt se qstū ad h xpo. Un le
gitur Lu. xix. q xps fletit sup iherusalē. Ubi
dicit Fulgentius. q nō deslebat pulcritudinem
nō altitudinē turriū. s; hoies cito in aiabz et
corpibz perituros. Un ad h horat aplūs ad
Ro. xij. Flete cū fientibz. et tangit ibi. Addu
perunt azinā et pullū. que aialia alienis oneri
bus opprimunt pfigurātes eos q ex dei et fra
terno amore alienis miserijs cōpatiunt. in q
bus dñs sedet p internā solatōnes. Quarto
pfiat paupibz et misericordiā facientibz. Ra
tio: qz tales in h imitant patrē celestē. Lu. vi.
Estote misericordes sicut et pfr vfr misericors
est. Que em semiauerit homo hec et metet. ad
Gala. vi. Qui em pce seminat parce metet. ij.
Lchorin. ij. Et h semē placet xpo qui est fons
misericordie. Mar. v. Beati misericordes qm
ipi misericordiā psequunt. Dec em sola est q pec
cata delet et abluit. Un dicit Luc. xi. Qd sup
est date elemosinā et ecce oia mūda sūt vobis.
Et tangit ibi. Et iposuerūt sibi vestimēta sua
Dicit notāter sibi. qz qd factū paupi fuerit
sibi factū reputat. Math. xxv. Quādiu feci
stis vni de his fratribz meis minimis mihi se
cistis. Quinto pfiat in suis bonis operibz re
ctā intentōez habentibz. vt in eis pncipaliter q
rant laudē dei. Rō qz in h imitant eū q i omi
bus opibz gloriā patris quesunt. Johā. viij.
Ego honorifico patrē meū q in celis est. Et h
deo placet. Nō em vult alteri dare gloriā suā.
Ysa. xliij. Gloriā meā alteri nō dabo. Et tangi
tur ibi. et eū desup sedere fecerūt. vnde in h ex
cludit vanā gloriā quā quidā in suis opibz
quesunt. de quibz scriptuz est Mar. vi. Non
eritis ypocrite q amāt vt videant ab hoibus.
Amē dico vobis receperūt mercedē suā. Se

xpo pfiat pacificis. Ratio qz xps ideo venit i
munduz vt nos cū pte pacificaret. Ephes. ij.
Ipe em est pax nra q fecit vtraq; vni. Unde
Math. v. dicit. Beati pacifici qm filij dei vo
cabunt. Et tangit in h sbo sedere. qd est que
scētē et pacē habētis. cū dicit. et cū desup sede
refecerūt. Tercio notantē est de ad
uentu ipi qz grāz actione. qz em tenemur ad
grāz actōnes p oibz bñficijs nobis impensis
fin illud. i. Thes. v. In oibz grās agite. Un
Bern. sup Lanti. Disce ad singula dona gra
tias agere deo. pncipaliter tñ dñi natiuitate
Unde canit ecclia. Gratias nunc omnes red
damus dño deo qui sua natiuitate nos libe
rauit de diabolica potestate. Pro quō sciat
dum q ad gratitudinē requirunt pncipaliter
sex conditiones. Prima est q debet fieri d omi
bus. Rō qz habemus ab alto omnia dona. Jaz
co. i. Omē datū optimū et omē donū pfectuz
desursum est descendēs a pte luminū. Et tan
git ibi. Plurima autē turba. In cui⁹ figuram
in pfatione in psona totius ecclie pmittit. grati
as agamus dño deo nostro. Secūda q debz
esse humilis. Rō qz in assumptōe humanita
tis ipse se ad infimuz hūiliauit. ad Philip. ij.
Exinanitit semetipm formā serui accipiens.
Bern. Nō modica et simplex exinanitio: s; v
qz ad carnē crucē et mortē. Math. xi. Dilate
a me qz mitis sum et humilis corde. Et tangi
tur ibi. stenebāt vestimēta sua i viā. Et talis
multū placet deo. Un ad eā hortamur Luce
xvij. Eū feceritis oia q pcepta sunt vobis dici
te inuites serui sum⁹. qd debuit⁹ facere feci
mus. Tercia q debet esse hilaris. Ratio. ij. ad
Lchor. ij. Dilatē dātore diligite reus. Et tangit
ibi. aliq cedebāt ramos de arboribz et stenebāt
in viā. Ramus cum floribz significat hilari
tatē. Ad hanc hortamur Eccl. xxxv. In omi
dato hilarem fac vultū tuū. Bern. sup Lucā
Nihil deo digne p sua incarnatōne et passio
ne referre possum⁹ qz q gratias agam⁹. Sen.
Non est maus malū qz ad beneficia ingrati
tudo. Quarto grāz actio debet esse bona. Un
Bern. in qdā ser. Nō tñ pto sed etiā opere et
veritate exhibeamus nos ipi grates. S; hec
aliq ore et nō ope grās agunt. De quibz Ysa.
xix. Math. xv. Marci. vij. Hic popul⁹ la
bijs me honorat. Math. xxij. Dicit et nō fa
ciunt. Et tangitur. Turbe autem que pteri
bant et que sequebant clamabant. In duplici
turba cor et linguam pariter designat. Aplos. i.
ad Lchorinthi. i. dicit. Gratias ago deo meo
Et dicit notanter ago et non cogito vel dico

Quia dicit Berni. Non gratiani cogitantes
vel platonem s; factores r; oez reqret a nobis
de. Quiro d; esse continua. Ro Ber. q; aman
tes videt bona sibi collata a deo sp adesse r; nul
la p; cta r; paratōis iminere. Et q; de cis bñfa
cere nō cessat. igit et ipi nō debet cessare a grāz
actōe. Et n. h; clamabāt. Un sicut dicit Lu/
cas intantū clamauerūt q; qdā pharisei dice
rūt Lu. xix. Mg; increpa discipulos tuos. q;
respondit. Dico vobis si tacerēt tūc lapides
clamabūt. Sic et nos fm sentētia ps. Bñd/
cam dñm in omni tpe. psal. xxxij. Quia i om
ni tpe bñficia eius nobis assunt. Ideo Hugo
de sacramētis. li. ij. Quanto sepius grana dat
tanto neq; or ingratitudo pbat. Idarco tebe/
mus p; nuare gratiani actionē sicut de cōti/
nuat bñficia orū suorū exhibitōem. Sexto de/
bet esse manifesta. Ro vt alij excitati sibi faciāt
De quo Matth. v. Sic luceat lux v; a coraz
hoib; vt videant opa vestra bona et gloufi
cent p; em vestrū qui in celis est. S; heu sūt
alij de q; bus Gene. li. ij. de bñficijs dicit. Qui
dam furtiue grāz agūt q; si a se haberēt et nō a
deo. r; h; n; est placitū deo. q; dicit Mar. viij.
r; Lu. xij. Qui me cōfessus fuerit corā hoib; ul
cōfitebor et ego eū corā p; meo. Et sic fuerūt
clamātes. Quanna filio dauid. i. saluifica. q;
p; incarnatōez inchoata est sal; mudi. ad pu
blice cū turbis p; cedētib; .i. patrib; veteris te/
stamēt. et sequētib; .i. hoib; fidelib; noui te/
stamēt dicam. bñdicitus q; venit in noie dñi
Et merito. q; dicit Ambro. sup Lucā. Nihil
deo dign; pro sua incarnatōe et satisfactōe
q; vt gratias agamus. et ecōuerso. Nihil deo
displicentius est q; beneficiorū suorū ingratu/
tudo. Quapropt; scribit Augustin; in epi/
stola ad Aureliū episcopū. Quid meli; ani/
mo gerimus: et ore pmimus: et calamo scribi
mus: q; deo gratias. quo nec dici breuius: nec
audiri lenius: nec intelligi grandius: nec agi
potest fructuosius.

Dñica secūda aduentus Sermo viij.

Hinc videbūt

filiū hoīs venientē i nube cū p; tate
magna et maiestate. Luce. xxi.
U Dicit p; s q; rerū virtutes cognoscunt
p; earum opatōes. Spūaliter. sic nos ex opa
toibus possum; cognoscere eius virtutē. i. q;
duplicem. potentia insupabile. sapientia in
p; scurabile. clementia ineffabile. et iusticia in

scribibile. Deus nāq; op; sue p; tērie innotuit
nobis in hūani generis creatōe et oim creatu
rarū q; in celo et in terra sunt. De quo Bern.
.i. In pncipio deus creauit celū et terrā. r; ps.
Dia q; cūq; voluit fecit. ps. xcij. i. i celo agēlos
i terra iumenta et hoies. i. aere volucres. i. mari
mōstra et pisces. Joh. i. Dia p; ipm facta sunt
Sup quo Aug. Qualia sunt et quantacūq;
sunt p; ipius verbū facta sunt. Secūdo et sa
pientia relucet in oim creaturaz nobilissima et
sapientissima distinctōe. ut cū sepauit aq; ab
arida. aq; appellauit mare et arida terram.
Et hec fecit in sapia sua. iuxta illud psal. Dia
in sapientia fecisti. ps. ciiij. De q; Eccl. i. Quis
dimēsus est sapientia rei p; cedentē oia. et quis
eā inuestigauit. q. d. null;. Tercio eius clemē
tia patet in nra redemptōe r; saluatōe. De q;
ap; l; ad Titū. iij. Non ex opibus iusticie q;
fecim; nos r;. Quarto restat insup ut appa
reat sua iusticia in bonorū operū retributōe.
q; est rāta rei iusticia vt dicit Aug. q; nulluz
bonū irremuneratū et nullū malū impunituz
pertrāsibit. Et h; erit in cōsummatōe nouissi
mi iudicij. De quo ps. Lum accipo tps ego
iusticias iudicabo. psal. lxxij. Et h; erit tūc qñ
rec n; veniet ad iudiciū r; iudicet his timorez
q; nō p; parauerūt se ad p; mū aduētū p; amorez
de quo thema. Tūc videbūt filiū hoīs r;.
E In summa etiāge. duo inuunt. P; mo
terribilis creaturaz mutatio. ibi. erūt signa ut
sole r; luna. Secūdo mirabil; manifestatio. ibi.
Tūc videbūt filiū hoīs. P; mo dicit. In illo tpe
s; feria tertia post palmar. cū ch; iust; sedebat
i tēplo et q; dā dixerūt ei. mg; aspice q; les stru/
cure. et mēdēs ait. Veniet dies vt nō relinq;
lapis sup lapidē q; nō destruet. Et sic eo seder
te sup mōte oliueti accesserūt discipuli ei; se/
crete dicentes. Dic nobis qñ hec erūt sig; ad/
uēt; et p; sumatōis secl. Tūc iter cetera signa
et iudiciū p; cedentia dixit ista fore futura.
Pro quo sciēdū sic h; i scriptur. tūc sunt qdā
signa die iudicij extremū p; currentia. qdā cō/
currentia. et quedā sequētia. P; mo sunt qdā p;
currentia iudiciū. et sūt multa. Primū ē quod
scribit. i. lites r; pla. ut h; Lu. xxi. Lū vident;
p; lia et seditōes nolite terret. opret p; m; hec
fieri. i. añ nouissimū diē. sed nō dū stanz finis
s; mundi veniet. De quib; p; lijs et litib; h;
Matth. xxij. Surget gēs i gētē. i. gēs iude
orū et alioz infidelū i gētē ch; ristianorū.
Un Bre. in. i. ome. Hentē p; tra gētē exurge
re. eorumq; p; s; suras sup terram plus iā no/
stris t; pibus cernimus q; in codicib; legim;.

Dñica secunda aduentus

Unde vbiq; terrarū ab oriēte vsq; ad occidē-
tē a meridie vsq; ad septētrionē pacē sed^o iter
terrarū dños totalē est diminitū. vt p omniū
terrarū discrimina vix iā aliq; audet vias aut
semitas pgerē. Si ergo tot lites nris tpbus
sunt et plia q̄t erūt i futuro tpe antichristi qñ
soluet sathanas q̄ nūc ligat^o ē. vt hī Apoc. xx.
S3 di. q̄tē dē pmutat lites et dissensioēs hie-
ri. Rñdet Bre. ome. xxxiiij. sup Lu. Perturb
mundū multa mala pcurrētia denunciant vt
eo min^o p̄turbent venētia. Nun^o enī iacula
feriūt que puidēt. et nos tolerabilis mundi
mala suscipimus si p̄ra p̄faciētie dīp̄o muni-
mur. hec gre. Ergo dñs et redēptor nri in ad-
uentu suo ad iudiciū nos paros inuenire desi-
derās mūdo q̄ mala seq̄ntur denūciat. vt nos
ab e^o amore cōpescat. Inter q̄ p̄mū vt fiant li-
tes et plia. Sup q̄ d̄bo dicit bñs Bre. Pen-
sanda sunt v̄ba saluatoris nri p que nos aliū
interius aliū d̄tē^o passuros denūciat. Bel-
la q̄ppe ad hostes p̄tinent. seditōnes ad ciues.
Ideo oñdit nos exteri^o et interi^o turbandos.
Exterius p lites hostiū. interi^o p seditōes ciui-
um. Aliud nos fatē ab hostib; aliud a fratri-
bus p̄peti. exteri^o hostiū opp̄sionē. interi^o uul-
inuidiā fratriū. Et ergo dolēter refero q̄ iā ra-
ro vel nunq; est aliq; ciuitas: oppidum v^o vil-
la q̄n in ea ptes se odiētēs et opp̄mentes inue-
niant. Ergo bñ dicit q̄ ante generale iudiciū
erūt lites et dissensioēs. Un^o Bre. in ome. xxx
iiij. Ultima tribulatio multis tribulatioibus
p̄uenit. et p crebra mala q̄ p̄ueniūt indicātur
mala p̄petua que sequēt. vñ Bre. Mlra ma-
la debent p̄currere vt mala sine fine valeant p̄-
nunciare. Et ob h̄ d̄: Mat̄h. xxiiij. et Mar-
t̄ij. et Lu. xxi. Tradet frater fratri in mortem
et p̄ filiū. et cōsurgēt filij i pentes et morte eos
afficiēt. Sup que Grego. i ome. xxxiiij. Mi-
norē dolorē mala faciūt q̄ ab extraneis ingerū-
tur. Plus enī ea in nos tormenta sentiūt q̄ ab
illis patimur de q̄b minus p̄sumebamus. qz
cū damna rez et corpis nos cruciāt. pl^o amil-
sio chantatis. ¶ Scōm signū p̄cedens
iudiciū finale ē fames. nō solū panis materia-
lis q̄ maxime ex litib; et plijs generat. sed etiā
fames sp̄ialis panis. s. verbi diuini. De prima
fame. s. cibi materialis que orit ex litibus et p̄-
lijs pater Lu. xi. Omne regnū in se diuisū d̄
solabit. Et Ambro. sup Lu. Ex discordia par-
ue res crescūt. ex discordia magne desolabunt
Nunc autē clarus hec fames in mūdo po-
test exp̄iri. Nam dum inuicē dñi terrarū pre-
liant alter alterius paupes et rusticos opp̄i-

mit. s. spoliādo. et depaupatis rusticis nō dur-
neq; miles colit. arat. seminat neq; metit. Et
dñi rustici p seipos p̄pter dñoz lites et plia
depaupati hoc facere nō poterūt. tandem p̄bi-
tente inopia nec fruct^o nec semina reperūtur.
Et q̄d deinde nisi famel orit et carētia n̄ modi-
ca. Sicut etiā p̄pter litigantiū dñoz delicta
inter subditos sepe panis et frumēti sit magna
penuria. Unde psal. cvi. Posuit terrā fructe-
ram in sanguine a malicia habitantium i ea.
Unde figuratiter et exp̄lariter fuitas veteris
testamēti et noui pater. Nōn filij Jacob qui
Ioseph fratrē suū ysmahelit^o veditiderunt.
fame. vij. annozū sunt percussi. Gene. xli. et ij. et
ij. Regū. xxi. de fame que fuit i dieb; dauid re-
gis i iherl^o tribus annis p̄pter p̄ctm Saul q̄
inuulste occiderat Sabaonitas. Et ibi d̄: q̄ il-
li de cognatōe saulis fuerūt grauiter percussi.
Sili^o enī p̄pter peccatū Achab et Hēzabel
yronis et^o maledictē tpe Delye p̄p̄tē q̄ntu-
or annis et sex mētib; nec ros nec pluuia su-
p terrā descēdit. et tūc fames facta est. vt h̄. iij.
Regū. xvij. Propter quā famē hēzēas ex uis-
su dñi abiit in sareptā sidomoz vt pasceret a
paupē vidua. Itē ex oblesioē iherl^o tanta fa-
mes facta erat vt etiā hoies filios suos et ne-
potes p̄mederet. vt dicit Egesipp^o et ioseph^o
in libro d̄ iudico bello. Sic in futuro tpe qñ
dies nouissima iudicij appropinq̄bit ob pec-
cata et merita hoim in terra fames orietur.
Et nō solū fames corporalis sed etiā sp̄itnalis
scz verbi dei. et specialiter tpe antichristi. De q̄
fame d̄: Amos. vij. Ecce dies veniūt dicit
dñs. et emittā famē in terrā. non famē panis
neq; sitim aque sed audiēdi verbū dei. Tunc
enim in dei et gentiles cōsistent ad fides. Et
vt dicit propheta ps. lviij. Ad vesper. i. in vl-
tima etate et sine mūdi famem patient^o ex desi-
derio audiēdi verbū dei. vt canes qui semp
sunt famelici. et ideo circūbunt ciuitatē. id ē
totam fideiū cōmunitatē. Et si nō fuerit sa-
turati cibo sp̄iali. s. verbo di. murmurabūt nō
cōtra deū sed cōtra seipos. Et hoc ideo qz tpe
fertilis quo p̄dicatores fuerūt nō sunt cō-
uersi ad deū p fidem. ¶ Tercū qd p̄ce-
der iudiciū finale vt ex euāgelio colligit est pe-
stis pestilentie que naturaliter venire potest ex
fame et caristia panis et cibi materialis. Naz
qd vult indiget cibo vt calor vital^o et humor
radicalis in esse conseruent. ideo qui cibo carz
et fame torquetur p dep̄tōem humidi radi-
calis et caloris naturalis infirmabit. at tamē
leui supueniente infirmitate hō subito q̄si ex

pestilētia moriet. Item pestilētie etiā pmit-
tunt a deo ppter peccata hoim. ut h̄r Gen. xix
et Lu. xvij. Subita mors velut pestilētia ir-
ruit sup sodomitas. s. sulphur et ignis. Nūc.
xvi. Chozedath. in et abyron q̄ peccauerunt
alienū ignē offerētes. ut dicit psal. cv. Apta est
terra et deglutit dathā. et sup cōgregatōes
abyron ignis succēsus ē. et i sinagoga eorū s̄a
ma cōbussit peccōes. Itē. ij. Regū vlti. Pro-
pter peccm regis dauid eo q̄ iussit Joab p̄tra
volūtate et b̄npl. itū rei pplm numerare i su-
pbia. etiā sibi pposita sunt vt vnum eligeret.
aut septē annos i terra sua pateret famē et cari-
stiam. aut tribus mēsb̄ aduersarios suos fuge-
ret. aut tribus diebus in terra sua pestilētia
grassaret. i. puniret. Qui elegit pestilētia. iō
i misit dñs pestilētia in isrl̄a mane vīq̄ ad
tēpus constitutū. et mortui sunt de pplō pro-
pter peccm dauid a dan vīq̄ Bersabee que fue-
rūt due ciuitates. lxx. milia virorū. Sic etiā
ppter peccm factū in perz. vt patet Actu. v. de
Anania et v̄pore eius. q̄ defraudauerūt pecu-
niā de agro v̄dito mentētes. et subito interi-
erunt. Sic etiā tpe Gregorij romani ppter
peccatū plagati sunt cū peste ignuaria. Ido
psal. lxxij. Subito defecerūt et penerūt ppter
iniquitatē suā. et sic hodie sunt multe pestilē-
tie. Sed multo magis in nouissimis dieb̄ e-
runt cū abundabit iniquitas et refrigescet cha-
ritas. Matth. xxij. Tūc videbūt homines
mali q̄ a deo nō p̄ferē cito sentētia vltōis. vt
habet Eccl̄s. viij. Et ideo absq̄ v̄llo timore p-
petrabūt mala. quibus malis morte merebūt
non solū morte tpalem sed etiā eternā. Juxta
illud ad Roma. vi. S̄n̄p̄edia peccati mors.
q̄ dicit psal. lviij. V̄llo sanguinū nō dimidi-
abūt dies suos. Et etiā i pleb̄i eis illd̄ Job
xxi. Ducūt in h̄mis dies suos: et in p̄cto ad
infemū descendūt. Quartū qd̄ p̄cedet dies
nouissimū scribit Luce. xxi. q̄ post lites et p-
lia sequet̄ fames: post famē pestilētia: et sub-
iungit. Post hoc venturi sunt terrores de ce-
lo. Et hoc etiā prius factū est ppter peccatuz
in veteri testamēto Gen. xix. Non sunt terro-
modicus q̄ ignis de celo cadens q̄nq̄ ciuita-
tes cōbussit. Terrores etiāz sunt q̄n palpabiles
tenebre erant in egipto tribus dieb̄ et nocti-
bus vt hō non videret fratē suū. Exo. x. Nō
ne horrores et terrores sunt magnus q̄n helyas p-
cepit vt ignis de celo caderet et venozaret q̄n-
quagenariū. z. l. viros suos qui cū eo erāt. iij.
Reg. i. Et si hoc est factū ppter peccā hominū
multo magis fiet in fine mūdi ante diem iu-

dicij. ut impleatur illud psal. Fulgura millei-
plicauerunt et conturbauerunt eos. Quintū quod p-
cedet iudiciū erūt signa in sole luna et stellis
A Unde diceret. quare p̄cedent signa. Re-
spondet q̄ primo ppter compassiōem. secūdo
ppter v̄tōem. tercio ppter ire dei ostensionē.
q̄to ppter finalē determinatōes. quinto ppter
hominū p̄p̄tōem. Dixi primo p̄cedent iudi-
cium signa in creaturis ppter compassiōes
Dicit enī Chrs̄o. vbi p̄fantias morit̄ om̄is
familia turbat et nigris vestib̄ se induit. z sic
erit in vn̄uerso ppter humanū genus ppter
qd̄ facta sunt oia cū certo fine. Secūdo erūt
signa in creaturis ppter v̄tōem. Unde per q̄
quis peccauerit p̄ hec et puniet. Sed q̄ hō
peccauit abutēdo creatura. ideo eadē creatura
suis signis eū torquebit. Un̄ Bre. Quia i cū
eris delinq̄mus in cūctis ferimur. Nam ca q̄
recepim⁹ ab vsu nature ad vsu v̄tōem cul-
pe. Nam pacē tpalem verum⁹ ad vsu p̄tra-
ue fecim⁹. ita ut diligam⁹ terrenā plū q̄
celestē patriā. Ideo subdit Bre. Jure restat
vt simul nos oia seriat que sūt v̄tōis n̄ris sub-
iecta fūebāt. ut de q̄b̄ habuim⁹ v̄llicitagau-
dia postmodū de ipis sentiam⁹ tormēta. Ter-
cio ppter ire dei ostensionē. videm⁹ nāq̄ inu-
nente guerra vbi rex vult se vindicare de iūi-
cis. tūc omnes omagiales pati se de nōstrant
p̄gentes cū eo. et soler prius ad terrēdū hostes
f. eri armoz ostēdō. Sic sili mō ostēdit crea-
turas minaces cōtra peccatores exasperados.
Sap. v. Et accipiet armaturā zel⁹ illi⁹. et ar-
mabit creaturā ad v̄tōem inimicorū. Quar-
to erūt signa ppter singlē determinatōes. Nā
sicut in mūdi exordio deus fecit duo lumina
ria magna. vt habet Gen. i. Lumine mai⁹. s. i.
solem vt p̄sset diei. et lumina minus. s. lunā
vt p̄sset nocti. Et stellas posuit in firmamen-
to vt lucerent sup terrā. et sic mūdu inceptū
indicarent. Sic etiā in eis i fine mūdi inu-
tatōes fient vt mūdu deficere demonstrent.
Quinto ppter hominū p̄p̄tōem. De q̄ san-
Tho. Chrs̄ti iudiciū signa p̄cedēt vt corda
hominū moueāt. et signis cōmōti ad futurū
iudiciū p̄p̄entur. Ideo dicit Erunt signa in
sole. Un̄ Jobelis. ij. Sol cōuertet i tenebras
et luna i sanguinē anteq̄ veniat dies dñi ma-
gnus et horribilis. Et iterū Sol et luna ob-
tenebrati sunt. et stelle retraxerūt splendorem
suum. Et Apoca. vi. Sol fact⁹ est niger sicut
sacc⁹ aliam⁹ et luna tota facta ē sic s̄anguis. et stel-
le de celo ceciderūt sup terrā z. z. Mar. xxiij.
Sol obscurabit et luna non dabit lumē suūz

Dñica secūda aduētus

et stelle cadent de celo. et virtutes celoz pmo
nebulant. tūc parebit signū filij hominis in celo.
Jō dicit Dige. qz ex fumo ignis eleuato sur-
sum obtenebrabit supior pars aeris. Rō fm
Diero. qz respectu claritatis solis iusticie non
videbit claritas solis materialis. Simili mō
et luna defectū sui luminis patiet. nam luna
comparatur ad solē. qz ab eo lumen recipit. De
quo Jobel vbi supra. Luna pueret in sang-
uine. Et etiā signa erūt i stellis. De q̄ Mar-
vbi supra. Stelle cadēt de celo. Dige. Non
realiter. qz h̄ ē impossibile. ex q̄ vna stella ē ma-
ior tota terra. et si caderet totā terrā opiret. et i-
terficeret oīa videntia sup terrā. s̄ q̄ ad appa-
rentiā qz erūt exalatoēs ignite siles purgato-
nis stellarū que sic causant etiā naturaliter.
qz sol calore suo et s̄tute radioz in die attra-
hit grossas materias sursum que i nocte incē-
dunt ab igne. et ita cadunt sup terrā vt multo-
tiens vident tales incensioēs in nocte descen-
dere sup terrā. Sed tūc tps multiplicabunt
ita vt innūcrabiliter cadere videbunt. Et nō
solū in nocte sed etiā de die p̄ diuinā ordina-
tōem tales ardētes incensioēs cadēt de aere.
et non solū in vno loco sed in multis. ita qz iu-
dicialis timor et tremor opiet hoies in signū
terribil iudicij dei. In quo iustus iudex iesus
christus flāmis infernalibus oēs incidet peccato-
res dānabiles. Et tales incensioēs erūt magne
quāntitatis. vt q̄si stelle videant de celo cadere
B Nota qz p̄ istum sensum adhuc ista
signa possunt tripliciter exponi. scz anagogice
tropologice et allegorice. Primo anagogice.
Sol. i. christus obscurabit. De quo sole Ma-
lachie vltimo. Quē timentibus deū sol iusti-
cie. Nam fm Jhd. Sicut sol est fons totius
luminis. cuius illustrandē supiora et inferiora
illuminant. sic christus ē lux p̄ q̄ illuminat om-
nem hominē venientē in hunc mūdū. Joh. i.
Dicit sol obscurabit. i. pauci recipiēt christum
sequentes. sed implebit illud apli ad Turum. i.
Confitent se nosse deū verbis scz. factis autē ne-
gant. vt sunt falsi christiani. De quibus Aug.
de doctrina christiana. Falsi christiani nomē
sortit q̄ christū mime imitat. qz talis nomen
finere. de quo Apocal. iij. Nomē habes qz vi-
uas et mortuū es. qz scribit. i. Joh. ij. Qui dicit
se manere i christo dz sic ille ambulauit et ipse
ambulare. Et luna p̄uertē i sanguinē. i. ecclia
p̄secutoēs patiet. et fiet i ea effusioēs sanguis.
et stelle cadēt de celo. i. multi p̄uersatoēs cele-
stē referēt et cadēt p̄ infidelitatē. et implebit il-
lud Lu. viij. et Mat. xij. In tpe credūt et iū-

te temptatiois recedūt. Secūdo exponitur
tropologice. i. moraliter. sol obscurabit. i. cer-
platorū vel p̄as spūalis que debet splēdere s̄
tutibus et sanctitate vite et alios illuminare ad
cognitōem summi boni. Nam sicut a sole p̄-
cedit splēdor. sic a spūalibus dz p̄cedere scien-
tia dei. Juxta illud Malachie. ij. Labia sacer-
dotis custodiūt scientiā et lege req̄rent ex ore
eius. qz angelus dñi exercitū est. Et hoc est
quod dicit Diero. Sacerdotis est interrogā-
tibus de lege respondere. Sic sol obscurabit. qz
eorū dignitas nō honorificabit ita sicut do-
cemur Eccl. vij. Honorifica sacerdotes et da
illis partē sicut mandatū est tibi p̄mutari et
purgatois. Nōdo hoc etiā nō fit s̄ p̄as spūa-
lis vilipendit. et gladii spūalis. s̄ excomūca-
tio nō curat. Sicut multi indurati et cruma-
ces dicūt se inq̄sari de vulneratoē gladii spū-
ritualis. hoc est de excomūcatōe. videant tū-
ne macerēt in aia. cū scriptū est Ro. xij. Qui
resistit potestati ordinatoē dei resistit. Ideo dī-
cit Chas. sup eplaz ad Hebr. i. et habet xi. q.
iij. nemo. Nemo p̄tēnat vincule eccliaistica.
qz nō est hō q̄ ligat. sed christus qui hanc p̄a-
tem dedit et dños fecit hoies esse tāti hono-
ris. Matth. xvi. Quicumq̄ ligaueris sup terram
erit ligatū et in celis. Sicut et Mat. xvij.
Si autē eccliam nō audierit sit tibi sic ephni-
cus et publicanus. Nā excomūcatō facit hoc
re qd sonat i voce. Dicit enī excomūcatō quas
extra cōmunionē positio. Juxta illud Aug. et
hr. xi. q. iij. Omnis. Et ē Aug. de s̄bis apli
ser. lxxij. Dis christianus dilectissimi q̄ a sacer-
dotibus excomūcat sathane tradit. qz sicut i ecclie
sua est christus. sic extra eccliam dyabolus. ac p̄
q̄si dyabolo tradi dicit. qz ab ecclie cōmūcōe
renouet. Quā p̄pter dicit Aug. sup Johannē
Nihil debz sic formidare christianus qz a corpe
christi separari. ab ecclia enī si separat nō est mem-
brū eius. et si nō est membrū ei nō vehit spū-
tu eius. fm illud Ro. viij. Si q̄s autē spūritū
christi nō habz hic nō est ei. Sic. et hr. xi. q.
iij. c. sentētia. Sentētia pastoris sine iusta si-
ne iniusta fuerit tūc dā est. Rōem dat Aug.
sup psal. c. et hr in canōe. xi. q. iij. q̄ iust. vbi
dicit. Qui iustus est et iniuste maledicat. p̄-
mū sibi reddit. Dicit et si nō teneat ligatū apd
deum sentētie tū parere dz. ne ex supbia liget
qui p̄as ex puritate cōscientie absolutus tene-
batur. Postqz hic sol obscuratur. hoc ē spūal
potestas vilipēdit. tūc sequit qz luna. id ē. p̄as
mūdialis vertēt in sanguinē. i. p̄as. reges
et mundane domitatioēs erunt offensores

Innocentis sanguinis: sic ut in plurimū veni-
 cas de principibz illud ysa. i. Man' v're ple-
 ne sūt sanguine. i. de opphionibz sanguinū. iu-
 pra illud Eccli. xxxiij. Panis egenū vita est
 pauper. q' defraudat illum hō sanguis est. Et
 itez. Qui auferit in sudore panē quasi q' occu-
 dit primū sibi. Quor sunt hodie tales d' po-
 testate seculari paupes opprimentes. vt q'ri-
 tur Ecclā. iij. Audi calūnias pauper' r' lacri-
 mas innocentū r' neminē solatore nec posse
 resistere eoz violētie cūctoz auxilio restitutos
 De q'bz verificat illud Hierē. ij. In alis tuis
 inuentus est sanguis aiaz pauper' r' innocē-
 tū. Alle sunt potētie r' diuicie a quibz paupes
 opprimunt. vtra doctrinā Johis bap. Luc.
 ij. Neminē p'curtatis neqz calūniam faciatis
 Sed principes r' plati detēret alios a calūnia
 eripere sicut fecit Dauid. i. Reg. xxv. r' xxvi. et
 habet in canone. vij. q. i. ois. Dis q' gemebat r'
 verabaf a saul fugiebat ad Dauid r' liberauit
 eū. Et h' decet reges r' principes. Juxta illud
 p'ij. q. v. c. Reguz. r' sunt verba Hiero. super
 hieremiā. Regū em est facere iudiciū r' iustu-
 ciam. r' liberare de manu calumniāntū vi op-
 p'ios. vt peregrino pupilloqz r' vidue q' facit
 opprimunt a potētibz p'bere auxilium. Et
 ibidē in canone Rex inqt Eyprian'. Rex debet
 furta cohibere: adulteria punire: impios d' ter-
 ra perdere: paricidas r' periueros nō sinere vi-
 uere. filios suos non sinere impie agere. Sed
 heu nunc oim illoz sunt socij seqntes p'prietā-
 tes aialū rapaciū. Qd' p'qnt Zacharias. c. v.
 Dabebant alas quasi alas milui. Un' milu'
 est animal rapax. r' designat potētes r' diuites
 q' insidiant paup'bz. fm illud ps. Sedet i in-
 sidijs cū diuitibz in occultis vt interficiat in-
 nocentē. Oculi ei' in pauperē respiciūt. insidi-
 atur in abscondito q'si leo in spelunca sua. In-
 sidiat vt rapiat pauperē rē. ps. ix. Idarco eis
 eueniet vt miluo. Nam cū miluus capitur d'
 intestinis eius pendulū aliqd' extrahit. qd' vi-
 dentes aliq' milui r' putantes q' alterius cuius-
 dam intestina pdā ferat accedūt r' omnia p'cor-
 dia eius auferūt. Sic pariter cupido diuiti i
 testinū extrahit. cū cor ei' in bonis r' palibz po-
 nitur. fm illud Ecclā. x. Auaro nihil scelestū.
 nihil iniquius q's amare pecuniam. hic enim
 r' animā suā venalē habet. qm in vita sua pie-
 cit intima sua. Et sic aliq' milui. i. aliq' diuites r'
 potētes conueniūt r' cōsiliant quō congrega-
 ta accipiant. Et sic q' opp'it paupes p' potēti-
 am r' diuitias opprimeat a potētibz r' diuitibz
 ditioibz. vt scribit p'uerb. xij. Qui calumni

atur paupi vt augeat diuitias suas: dabit ipe
 ditioi se r' egebit. Ideo docet salomon. p'uer.
 xxij. Nō facias violentiā paupi: quia pauper
 est. neqz conteras egenū in porta. qz dñs iudē
 cabit causam eius r' cōfiget eos q' confecerunt
 animā ei'. Et stelle cadēt de celo. i. claustrales
 viri cadēt de celesti vita r' p'uerfatione ad terre-
 na desideria. r' a spūali vita in carnalē r' mun-
 danam. Unde ps. Lōmixti sunt inter gentes
 r' didicerūt opa eoz. r' seruerunt sculpilibus
 eoz. r' factū est illis i scandalū. ps. cv. Un' ap-
 paret de die in diē q' stelle cadunt de celo. id est
 claustrales exeunt de claustro p' mūdū dūcur-
 rentes p'pter terrenas r' mūdi vanitates r' car-
 nis voluptates. vt figurat Exod. v. Dispsus
 est popul' isrl' p' omnē terrā egypti ad colligē-
 dum paleas. Spūaliter popul' isrl'. i. popul'
 p'templatiu'. i. claustrales intellectu p' israel qd'
 interpretat vir videns deū. i. per eternoz p'tēpla-
 tione. Hic dispsus est p' terrā egypti. i. mūdū
 ad colligenduz paleas. i. diuitias terrenas et
 carnis voluptates r' hominū fauores. Quos
 arguit Hiero. in epla ad Paulinū. r' habet in
 canone. xvi. q. i. Si cupis esse monach' qd' di-
 ceris qd' facis in vrbibz. q' vtiqz non sunt solo-
 rum habitacula sed multoz. Et ibidem in ca.
 Placuit. dicit Eugen'. Placuit cōmuni no-
 stro cōcilio vt null' monachoz p' lucro terre-
 no de monasterio exire nephandissimo ausu
 p'sumat. Sit claustro suo p'rentus. qz sicut pi-
 scis sine aq' caret vita. ita sine monasterio mo-
 nachus. Sedeat itaqz solitari' r' taceat. quia
 mūdo mortuus est deo antez viuūt rē. Tales
 sunt stelle erratice r' omes igne eterne cōbusti-
 onis sunt cōburend' sic palee. Sed de bonis
 stellis in celo fixis. i. de monachis fixis manē-
 tibz in claustro in p'templatōe eternoz. in ce-
 lesti p'uerfatione mox dicit Judiciū. v. Stelle
 manentes i ordine r' cursu suo pugnauerūt
 sifara. i. diabolu'. Tercio exponit allegorice.
 Erunt signa in sole r' luna r' stellis. Sol ob-
 scurabit. i. charitas refrigescet. Matth. xxij.
 Abundabit iniquitas r' refrigescet charitas inl-
 toz. Et luna. i. fides deficiet. Juxta illud. i. ad
 Thimo. iij. In nouissimis quidē tempozibz
 discedent qdā a fide. ita q' dicit saluator: Lu-
 ce. xvij. Uerūtamē fili' homis veniēs putas
 inueniet fidē super terrā. Et illud Hierē. viij.
 Perijt fides r' ablata est de ore eozuz. Qd' tra-
 ctans Hora dicit. Falsa est fides iudeozum
 corrupta hereticoz. mortua falsoz xpianozuz
 Et stelle cadent de celo. i. alie virtutes euane-
 scent. Juxta illud T'reij. i. Egressus est a filia

Dñica secūda aduentus

Non. i. a. fidei aia om̄is decor. s. virtutum. Qd̄
p̄gn̄t̄. Dec. iij. Nō est veritas. non est mise-
ricordia. non est scientia rei in terra. s. maledi-
ctum mendacii: homicidii: furti: et adulteri
um inundaerūt. et sanguis sanguinē tetigit.
Blo. Peccatū peccato et noua veteribz addit

De eadē dominica.
Sermo IX.

Rescentibus

hom̄ibz p̄ timore et expecta-
tione que superueniēt vnuer-
so orbi Lu. xxi. A Uide-
mus q̄ debitor videns creditore appropin-
tem cū litteris ad iudiciū volentē eum iudici-
aliter cōuenire turbat. signanter si non potest
evadere. Spiritualiter. Sic nos om̄es sum⁹
debitorē clamātes. Dimitte nobis debita no-
stra. i. peccata nostra. Nā vt colligat ex sancto
Tho. in. ij. q. lxxxiij. ar. ij. peccata dicuntur
debita. Qd̄ Rayner⁹ in sum̄a sua de oratione
dñica. c. xij. pbat autoritate rōne et similitu-
dine. Et patet ex eo. qz inde peccata traximus
qz debita nō solvimus. i. nō fecim⁹ qd̄ debu-
mus. et ob h̄ penā pati debuim⁹. Sicut q̄ non
soluit pecuniā creditori suo i statuto termino
duplex incurrit debiti. i. debitum culpe: ex eo
q̄ non soluit debitum. et debiti pene eo q̄ cōtra
iusticiā egit. Sic in pposito cū nos nō solui-
mus debiti nostrz incurrim⁹ in duo mala. scilicet
peccatū et reatū. p̄m̄ q̄ntū ad culpā. reatū
q̄ntū ad penā. Ergo patet q̄ plus perit cū d̄z
dimitte nobis debita nra q̄ si diceret p̄ta nra
qz remissionē culpe et p̄te. Nā remissa culpa
adhuc manet reatus ad penā. Idcirco sum⁹
debitorē et creditor est de⁹: q̄ veniēs cū litteris
p̄sciētie pbat debiti. De q̄ Hiero. Erūt om̄ia
facta nra in frontibz nris q̄ntū i tabula depicta.
Dec figurant Apoc. xxi. Libri apti sunt et ali-
us liber apertus est q̄ est vite. et mortui iudicati
sunt ex his q̄ scripta sunt in libris. Liber vite
dicit glo. est xps. q̄ tunc om̄ibz apparebit po-
tens. et suis dabit vitā. Vel p̄sciētia rei. qz tūc
aperte sciēt mali se non p̄destinatos ad vitam
quā in mūdo existentes sibi p̄mittebāt. Sed
libri sunt p̄sciētie vbi oia scripta sūt. De pri-
mo ps. In libro tuo oēs scribent. ps. cxxxvij.
De scdo Dan. vij. Iudiciū sedit et libri aper-
ti. Blo. ordo iudicari⁹ q̄ p̄ merito et remento
in p̄sciētia cuiuslibet relucebit. etiā si p̄sciētia
fuit erronea nō excusabit. si non habuit a quo
informari potuit. Unde Aug⁹. Si times in

deū corrige p̄sciētia. qz dicit saluator Mat.
x. Nihil est op̄tū qd̄ nō reuelabit et occultum
qd̄ nō sciat Et Ecclā. vlti. Lūtra q̄ hūt addu-
cet dñs i iudiciū. et tūc nō erit de q̄ nō celebrat
iusticia. s. q̄ nō habet i bursa lueri i dorso. Tūc
iplebit illud Job. xxi. Videbūt oculi ei⁹ inter-
fectionē suā: et de furore om̄ipotentis bibet. Et
c. xx. Reuelabit celi iniquitatē ei⁹ et terra cōfite-
get. s. p̄bes testimonii adūsus eū. Idcirco me-
rito erit debitorē. De q̄ thema. Rescentibus
hoibz et. B In sumina euāgelij duo in-
nuunt. P̄mo mūdi turbatio incussua. ibi.
in terris erit p̄sura gentiū. Audist⁹ nāqz i ser-
mone p̄mo q̄lia signa p̄cedēt iudiciū. s. lites fa-
mes pestilētia. et post pestilētia terrores. Nūc
videndū est serū p̄ueniens iudiciū qd̄ fiet. s.
p̄seudo p̄phete. Nā sic xpi aduentū multi viri
et sancti p̄phete p̄cesserūt. sic antixpi aduentū
ad iudiciū multi falsi p̄phete p̄currēt. vt habe-
tur Matth. xxij. Multi pseudo p̄phete. i.
falsi p̄dicatores et doctores surgēt et ledcent
multos. qm̄ abūdant iniquitas refrigescet chari-
tas multoz. quibz applaudēt occulte i p̄fessioe
et nō corrigūt in p̄dicatōe manifeste. Et exin-
de refrigescet multoz charitas. i. sui p̄mi et
dei. Sui qz peccans seipm̄ peccatis inficit ne-
gligit dānar atqz infamat. Proximi qz ipsuz
offendit ledit et scādalizat. Irē dei qz dei in ho-
norat p̄tenuit et ad irā puocat vltionis. Un-
ij. Petri. ij. Veniēt in nouissimis diebz et in
tpe antixpi in deceptione illusozes. i. seducto-
res iuxta p̄prias cōscientias ambulātes. q. d.
nō fm̄ veritatē et salutē p̄mi ambulātes sed
magis ad eoz interitū. q̄s p̄ fallam doctrinā
seducti. Qd̄ p̄uidēs ysa. in spiritu dixit. c. ix.
Propheta docēs mendaciū ipe est cauda. i. si-
nis antenouissimū dicit. Et s̄dit. Et erūt q̄ be-
atificāt pplm̄ istū seductōes. et q̄ beatificānt p̄-
cipuati. et Dierē. v. Stupor et mirabilia facta
sunt in terra. p̄phete p̄phetabāt mendaciū. et
sacerdotes applaudēbāt manibz suis. et popu-
lus me⁹ dilexit talia. Et iō tales nō sūt audie-
di. Dierē. xxij. Nolite audire s̄ba p̄phetarū
q̄ p̄phetāt vobis et recipiūt vos. visiones cor-
dis sui loquunt nō de ore dñi. De q̄bz Mat.
vii. Atredite a falsis p̄phetis qui veniunt ad
vos in vestimētis om̄iū. Ubi glo. Firma tute-
la salutis est docere quem fugias. Propterea
i. Johan. iij. Nolite om̄i spiritui credere id
est om̄i homini loquēti de sp̄ualibz. qz p̄phete
antixpi de p̄fundis misterijs et sp̄ualibz lo-
quent vt suā falsitatē palliare possint. quia nō
erūt de simplicibz s̄z de sapientibz. Quia p̄p̄t

magis periculosi simplices recipiunt. Un sic
 q se in primo aduatu xpo opposuerit sancto
 res et sapientiores alijs videbant. s. scriba et pha
 risei. sic illi q in fine resistent testibz christi et p
 dicatoibz veritatis sapientiores alijs in ecclesia
 apparebunt. no sunt neqz erunt. Ideo apls. ij.
 Thimo. iij. In nouissimis diebus instabit
 tpa periculosa. s. ppter multitudinē pseudo p
 phetar. qz erunt hoies seipos amantes verita
 ti resistetes: specie pietatis habetes: sicut autē
 ei' abnegates. et p h seducēt multos. ideo sub
 dit. Et hos deuita. Na vt dicit Aug. et habe
 tur. lxxij. di. in. c. nemo. dicit ius. Nemo qp
 pe nocet in ecclesia dei ampli: qz q puerse agens
 nomē vl ordinē sanctitatis et sacerdotis habet.
 Delinqtē nāqz hunc redarguere null' p'su
 mit. et in exemplū culpa vehemētē extendit qn
 p reuerētia ordinis peccōr honorat. Tales nā
 qz allicunt corda hoim et a veritate auertunt.
 In illud apli. ij. ad Th. iij. A veritate qdem
 auditi auertēt. ad fabulas aut puerent. i. do
 crinas deceptiuas. De qbz ps. Narrauerunt
 iniqz fabulōnes. s. non vlet tua. ps. cvij.
 Septimū signū pueniens dei iudiciū est
 anti xpi aduent' et ei' psecutio. De quo apls
 ij. Thes. ij. No moueamini a sensu vro neqz
 terreamini qst in ster dies dnt. nec quis vos se
 ducat vilo modo. qm nisi venerit discessio pri
 mi et reudat' fuerit hō peccati fili' p ditionis
 Un dicit Nico. de lyra. aliqui Thessalonice.
 crediderūt iudiciū p pūquā. eo qd dixit apls.
 i. Thoz. xv. Dēs quidē resurgēt in momē
 to in actu oculi in nouissima tuba. canet ei' tu
 ba et mortui resurgēt. et. i. ad Thes. iij. Qm
 ipe dñs in iussu et in voce archangeli et tuba
 dei descēdet de celo et mortui qui in xpo sunt re
 surgent pūm: deinde et nos q viuum' q relinq
 mur siml' rapiemur cū ill' obuiā in nubibz xpo
 in aera. Et debebant ergo h fieri tpe pauli. ideo
 scribit eis secūda eplāz dicens. Ne terreamini
 nisi reuelat' fuerit hō pēn. i. tot' pēro reditus.
 L Idcirco videndū est quo tempore ven
 turus sit. Rūdet pmo q tpe abūdāte peccōr.
 De q Dan. viij. Cū creuerint iniquitates cō
 surgēt rex impudens facie et intelligens ppo
 sitiones. et roborabit fortitudo ei' s. nō in viri
 bus suis. et supra qz credi p' vnū uersa vastabit
 tē. Et dignū est vt iniquus veniens iniqui
 tatem inueniat nō vnā sed plures. Un Dzee
 iij. Nō est veritas et nō est misericordia et non
 est scientia dei in terra. Maledictū mendaciū
 et homicidiū et furtū et adulterium inunda
 nerūt i terra. et sanguis sanguinē cecigit. i. peca

catū peccato noua veteribz addūt. Nam pec
 catū vnū aliud impellet. et tūc veniet iniquus
 rex. s. anti xps sup malos subditos. Quia fm
 He. xxv. moza. c. lx. fm merita subditoz tri
 buunt a deo psonē regentiū. Et. lx. c. Pro qz
 tātū subditoz disponunt acta regentiū. et se
 pe ex plebiū merito mutatur vita pastozum.
 Et Matth. xxij. Qm abūdabit iniqz re
 frigescet charitas multoz. Et qn sic creuerit
 iniquitas tūc veniet anti xps. Secundo ve
 niet in tpe scismatis et discordie. et merito qz
 saluato: nō veniet tpe pacis. qz ipse est pax no
 stra q fecit vtraqz vni. nos deo recōciliando.
 vt patet ad Eph. ij. et Lu. ij. Exijt edictū a ce
 sare augusto vt describeret vniuersū orbis ita
 anti xps q erit ptra xpm in tpe scismatis veni
 et. Unde apls. ij. ad Thes. ij. Nisi venerit di
 scessio pūmū ab ecclesia a fide catholica et a ro
 mano imperio. Un Aug. Anti xps erit potē
 rex et impator. Dan. vi. Post hec aspicebam
 in visione noctis. et ecce testia qzta terribilis
 atqz mirabilis et fortis nimis. Glo. h est ro
 manū imperiū. decē erūt cornua eius. h ē decē
 reges erunt q regēt romanū imperiū. Et sub
 dit. Et al' surget post eos et potēior erit pri
 oribz. et tres hūliabit. s. egyptoz: libicū: et
 ethiopiū. vbi dicit glo. alijs interfectis aliq col
 la submitit victoz. vt impleat illud ps. Re
 gnū ipius oibz dñabit. ps. cij. Glo. i. omēs re
 ges supatur' est vt solus regnet. Job. xli. Per
 gurū dentū eius formido. Et ca. xl. Stringet
 caudā suā quasi cedz. Glo. q arbuta trāscen
 dit. ita anti xps alios trāscendet i glia mūdi et
 potētia. Ideo apls. ij. ad Thes. ij. Tm vt q te
 net teneat donec de medio fiat. dicit glo. Tm
 restat vt q tenet romanū imperiū vel fidem
 xpi teneat donec de medio fiat. h est donec fiat
 recessus a fide et romano impio. Tercio veni
 et anti xps in istius mūdi fine. fm illud Apo
 cal. ix. Ligauit eū p annos mille vt nō sedu
 cat ampli' gentes donec psumens mille anni
 Et post h optet illum solui modico tpe. Vbi
 Aug. p mille annos intelligit totū temp' grē
 vsqz ad anti xpm. a Johāne incipēdo q hec
 sba scripsit et a siluestro. qz dicit alexāder sup
 Apocal. q siluester baptisauit Constantinū
 anno domini. ccc. xl. modo sic mille āni ptra
 serunt. et anti xps nō dū venit. et sic mille capi
 tur h p vniuersitate tēpor. Sicut etiā capiti
 ps. Nemo: fuit i seculū testamētū sui. verbi
 qd mādauit i mille generatōes. i. in omēs ge
 neratōes. Et tūc dicit solui sathanas. qz crū
 delioz erit psecutio anti xpi hīs tēpibz q ante.

Dñica secūda aduentus

De q̄ Jhd. li. i. c. xvi. Quāto ipsi b̄reū? re/
stare sibi viderit ut dānet. tanto crudeli? p̄se/
cutiones exerceat ut q̄ se d̄tinuo dānandum
p̄spiciat socios sibi multiplicet quibz gehenne
ignibz addicat. Et erit in fine. qz post mores
antixpi nō longe iste mund? finiet. Jc̄ disci/
puli ei? p̄bunt eū sicut discipuli xpi. q̄s misit
b̄nos et b̄nos ante faciē suā in oēm ciuitatē
et locū q̄ ipse erat ventur? ut habet Luce. x. et
Mar. vi. Sic discipuli antixpi mlti p̄cedēt
eū. De q̄bo. i. Joh. ij. Et sicut audistis qz anti/
xps venit. nunc antixpi multi facti sunt. Et
subdit infra Quis est mendax nisi is q̄ negat
qm̄ ielus est xps. i. messias in lege p̄missus si/
cut iuda facit. Et subdit. hic est antixrist?/
q̄ negat patrē et filiū. Jc̄ alia glo. Antixpi sūt
oīes heretici et hi qui d̄lo fatent fidē s̄z vira
destruūt et moribz corrumpūt. qz antixps di/
cit ab anti qd̄ est p̄tra et xps q̄si p̄tra xpm. Jō
quicūqz veritati ecclie d̄dicūt et d̄ madatū ei?
faciūt h̄ioēs sunt antixpi. Un̄ Jhd. lib. i. de
sum. to. c. xvi. Om̄is q̄ fm̄ p̄fessionis sue nor/
mā nō vult. aut aliter docet antixps est. plerū/
qz aut antixpi t̄pa non vult. et t̄m in mē/
bris antixpi inueniēdi sunt. Unde ad p̄dicta
subdit ibidē. anteqz veniat antixps multa iā
ei? mēbra p̄cellerūt et p̄raue actōis merito ca/
pur p̄p̄riū p̄ueniūt. Reuera. nā sic caput bo/
noz p̄p̄riū caput ē. et erit anti/
xps cum diabolo et angelis eius. D̄ Nūc
videndū est de naturate antixpi. Dicit nāqz
sc̄tus Tho. d̄ aq̄no i suo cōpendio. li. vij. qz an/
txps nascet in babilone. et dicit qz nascet de tri/
bu dan. qz Gen. xlij. Dax coluber in via. i. an/
txps quē de tribu dan asserunt nascituz. Un̄
Apocal. xij. Vidi de mari bestia ascendentes
id est de babilone qd̄ iacet sec? mare. Glo. i. de
vili genere. et magnā exercebit crudelitātē. qz
ad magnā p̄ueniet potentiā. Cū em̄ aliq̄s vi/
lis est sublimatus crudelior oibz bene nati? ef/
ficiat. Un̄ poeta. Asper? nihil est vili dum sur/
git in altū. Quia nō curat si quo modo p̄dat
honorē quē p̄ri? nō habuit. et nunc indignus
possidet. Jc̄ hic antixps in vtero matris me/
reticis adhuc posit? replebit spiritu diaboli.
iuxta illud. ij. Thes. ij. Cui? aduentus est fm̄
opationem sathane. Nam fm̄ Damal. nascet
et dānato coitu. et vocat eum bastardum.
Jc̄ Aug. in lib. de generali iudicio ad Si/
len. P̄m̄ q̄ d̄ns veniat mundum iudicare
p̄ ignē et fornicatōe nascet ille fili? p̄ditōis in
babilonia. Jc̄ nutrit in ciuitatibz Lozoza/
ym et bethsaida. d̄ q̄bo d̄ns Mar. xi. Ue tibi

Lozoza ym. ve tibi bethsaida. qz si in thiro et
sidone que erant ciuitates gētilēs facte essent
virtutes q̄ facte sunt i vobis in calicio et cine/
re penitentiā egissent Et vt scribit Damal. De
culte puer nutrit a magis diuinatōibz et in
cantatōibz a q̄bo plene replebit arte magica
et om̄i fallitate. et maligni spūs erunt comites
et duces eius. Et post h̄ veniet in iherlm̄ et cir/
cūcidet se dicens. Ego sum messias vob mis/
sus. Iudei q̄ cū tunc suscipiēt et credēt in euz.
Et tūc implebit illud Eccl̄s. iij. qz de carcere
cathentisqz interdū q̄s egrediat ad regnum. et
ali? nat? in regno inopia p̄sumat. qz sic ad re/
gnum gradiet antixps et accept? erit. et xps na/
tus in regno sicut despect? De q̄ Joh̄. v. Ego
veni in noie p̄ris mei et nō accepistis me. si ali/
us veniet in noie suo. h̄ est antixps q̄ p̄p̄riū
gloriā q̄ret et nō rei dices se esse xpm cum xps
nō sit illū accipietis. Nā suscipiēt illuz iudei
et redificabūt tunc templū a romanis destru/
tū. Et sedebit ibi mēdacter dices se esse xpm
deū. et h̄ ex supbia. De q̄. ij. ad Thes. ij. Qui se/
debit in templo et extollet sup oīes qd̄ d̄: deus
Nā ipse p̄gregabit reges totius terre. Juxta
illud Apocal. xvi. Cōgregabit reges et princē/
pes et p̄p̄os mltos. et h̄ fiet i loco q̄ d̄: hebra/
yce arinageddon Apocal. xvi. Et cōgregabit
illos in locū q̄ vocabit hebraice arinageddon
mons vbi fures habent refugiū. Dico. in in/
terpationibz. Nōs est lamunculus. et ipe eos
omnes acceptabit. sicut ad David fugerunt
om̄es q̄ opp̄si fuerūt ere alieno. i. celi. i. Reg.
xxij. Et fact? est david eoz princeps. Sic an/
txps erit princeps oīm maloz cū q̄bo sedebit
et regnuz stabilitabit. vt habet Apocal. xvij.
Om̄es gentes et reges terrē et multi ppli cū ea
fornicati sunt. i. male faciēdo. loquit de babilo/
ne q̄ interp̄at cōfusio significans antixpm. et
quoslibet inimicos rei et ecclie. iuxta illud ps.
cxxx. Inimicos ei? induā p̄fusione. Nā sicut
xps fuit plenus oīm grā et oīm virtutibz. sic
antixps plen? erit oibz vicijs. Primo erit sup/
bus. qz faciet homies imaginē suā adorare. et
destruet signa crucifxi. De quo Apocal. xij.
Datū est ei os loq̄ns in gētia. i. magna et blas/
phemias. et aperiet os suum in blasphemias
ad deū. blasphemare nomē ei? et tabernaculuz
eius. et eos q̄ celo habitāt. et faciet vt quicūqz
nō adorauerit imaginē bestie occidēt. Et sub/
dit. Et faciet om̄es pusillos et magnos diui/
tes et paupes liberos et suos habere caracteres
in manu dextera aut in frontibz suis. et ne quis
possit emere aut vendere nisi habeat caracte

rem nomis testie. Ecce quanta elatio et supbia
Secundo erit luxuriosus. De quo Dan. xi. Ernt
in concupiscentiis feminari. Ideo aplos. ij. Th. i.
ij. In nouissimis diebus instabit epa piculo/
sa. i. tpe. ppe aduentu antixpi. et erit hoies sep/
los amant. cupid. elati. supbi. blasphem
et. Quia dicit glo. hoies ita manifeste pecca/
bunt vt no erudescer adulterari. sicut ia loqui
aut comedere. Na q in plenti gloriunt in suis
malicijs. isti sunt pcursores antixpi. sicut em
xps fuit huillim? et castissim?. sic antixps erit
supbissim? et luxuriosissim?. Et sicut christus
habuit Johannē baptista pcursores omi hu
militate castitate et sanctitate. sic supbi adulte
ri sunt pcursores antixpi. Tercio erit blasphe
mus dei et scdoy. Un Dan. xi. Aduersus deuz
deoz loquet magnifica et blasphemabit scdm
enageliu. Dan. vbi supra. Cor. et aduersus te
stamentu sanctu. Jo dicit glo. ij. ad Th. ij.
Sicut in xpo fuit plenitudo diuinitatis. sic i
antixpo erit plenitudo omnis malicie neqcie et
iniqtatis. Na dicit mgr in hysto. supra Dan.
in. c. qre. vltimis. Licet antixps de seminibz
parati suoz cepiet tñ post ceptu ipsi? spiri
ritus malignus descendet in vter matris eius.
cui? virtute puer deinceps nascet alet adole
scet et filius pcursois dicit. Istud intellige sic no
q diabol? creabit cu aut aiaz corpi infunder?
aut obfidebit infulaz. s. qz applicabit se vt eu
stodiat eu semp quasi vas ppriū. suggerēs ei
omnia q voluerit. De q aplos. ij. Th. ij. Qui
aduent? est fm opationem sathane. Quarto
erit magn? seductor. Unde ps. Seder in vni
dijs vt interficiat innocēte. ps. ix. Et erit si/
mularo? et blandus. Un Damal. In primo
dijs regni sui simutabit iusticia sua vt possit
simplices ad se trahere. Unde ps. vbi supra.
Insidiat vt rapiat paupere du attrahit eum.
Un dicit glo. Lu blandicis trahit eum ad se
E Un sciendū q antixps trahet homines
qtruo? modis ad se. Primo p falsam doctri/
na. Un ps. vbi s. Insidiat in abscondito qsi
leo. qz erit astutus et pdicabit legē nouā et anti
quā q ad peccandū cunctos licentiabit. qz sic
lex veritatis et salutis pctm phibet. sic sua lex
iniqtatis peccatū psuadet. Un ps. ix. Consi
tue dne legislaroem. Dicit em scdus Th. in
summa theologice veritatis q antixps pdica
bit et affirmabit falsis pbarōibz an se nullū
xpm. sed omes antixpos fuisse. et asseret legem
xpi falsam et pdicatioes. et p vniuersas partes
mundi discurret eandem suam falsam doctri
nam pdicans. et seducet multos vt dicit glo. su?

per Apoc. q ipe plenus erit spū maligno: et da
bit suis sequacibz spūm malignū. et reuelabit
eis scripturā veteris et noui testamēti quā dia
tolus optime scit fm textuz sua falsitate expo
nere: vt impediat veritas. et nō sicut sacra scri
ptura exponit a catholicis doctozibz. tūc im
plebit illud ps. Diminute sunt veritates a fi
lijs hominū. ps. xi. Et ysa. xxxix. Corruit i pla
tea veritas et eqras nō potuit ingredi Daniel.
vii. Prosterneat veritas i terra. Secdo per fal
sa miracula. De q aplos. ij. Th. ij. Quis est
aduent? fm opationē sathane in omi virtute
et signis et pdigijs mendacibz et in omi sedu
ctione iniqtatis. Quia nō erit vera sed falsa
signa. Un dicit scdus Th. Arbores subito
faciet florere fm apparentiā et nō existentiam
et mortuos fallaciter resurgere. Quia maligni
spūs corpa mortuoz intrantes in specie homi
nuz q aliqui vixerūt qsi a mortuis surrexerunt
apparebunt. et dicent se ab antixpo suscitatos
Etiaz dicit sanct? Th. et alij doctozes super
Apocal. q ipe antixps in sua magica arte faci
et statuā ad imaginē suā adorari ab vniuersis
hominibz. et illa statuā loquet et predicet futu
ra et faciet signa. vt dicit Apocal. viij. Faciet si
gna magna. videlicet ignē de celo descēdere in
terram i aspectu hoim. et seducet habitātes i
terra p signa q data sunt illi facere. Na anti
xps et sui sequaces per artē magicam. i. diabol
cam deceptionē faciet vt imagines in ecclesia
loquant dicētes se falsas fuisse. vt q imago pe
tri loquet ad populū. vos estis cepti et male
credidistis. qz petr? nō fuit sanctus nec est si
cut vos creditis. Imago beate virginis silr.
Et etiā sb imagine crucifixi occultabit diabo
lus et loquet ad xpianos dicens. Vos cepti
estis a crucifixo qz nō est filius dei. Silr de et
torio loquet diabolus. Ego non sum deus et
hō sicut vos creditis. Et multa alia filia faci
et arte diabolica. ita vt si fieri posset etiam ele
cti dei decipient. Ideo scribit Dan. xi. Applu
cabunt eis plurimi fraudulēter. et de eruditis
ruent. id est de literatis. Et sicut dicit de disci
pulis xpi. Mar. vlti. Illi aut pfecti pdicane
runt vbiqz dno coopante et sermone confirmant
re sequētibz signis. sic discipuli et apli antixpi
pdicabunt vbiqz falsitate. et signis falsis confir
mabunt falsitate sermonis adiunāte diabolo
Tercio p dona. Un dicit scdus Th. in com
pendio. et glo. sup Dan. et sup Apocal. q anti
xps inueniet thesauros absconditos et distri
buet suis. De q Dan. xi. Dñabitur thesauro
rum auri et argēti. et in omibz pcciosis egypti. et

Dñica secūda aduentus

hoc p̄ auxiliū diaboli. quia omnes thesauros quos auari hoies foderūt i terrā diaboli ostēdet ei. Et q̄ colligit q̄ tales hoies q̄ gregantes diuitias per auariciam ⁊ foderentes eas sub terram sunt ministri diaboli ⁊ anti xpi. et faciunt se participes illius nequicie. eo q̄ anti xps p̄ illas diuitias seducet multos. Un Dan. xi. Dabit eis potestatem in multis ⁊ diuidet terrā gratuito Ubi glo. Superabit auaricia quos nō supare potuit potentia. De q̄ ⁊ Dan. viij. In copia rerū omnium occidet plurimos. hoc est i abundantia sp̄aliū. q̄ sicut xps venit pauper sic ille diues. Quarto p̄ tormēta. q̄ quos p̄ditis nō poterit p̄uerrere. illos p̄uersis ⁊ diuis supplicij p̄uertet. De quo Dan. vbi supra. Roburabit fortitudo eius ⁊ supra q̄s credi p̄t vnūersa vastabit. ⁊ p̄spabit et faciet ⁊ interficiet robustos ⁊ populū sanctū fm voluntatē suā. Et in. xi. Veniet in multitudine magna ut p̄terat ⁊ interficiat pl̄imos. Job. xxi. Post se omnē hominē. i. aliq̄s ex omnibz hominibz trahet ante se innumerabiles. f. S. di. ceras. quare deus permittit talia fieri Dico q̄ ut habet Dan. viij. Robur autē datur est ei p̄pter peccata hoim. ut apl̄s. ij. ad Thes. ij. Cuius est aduent⁹ fm opationē sathane in omni virtute signis ⁊ p̄digijs mendacibz ⁊c. Et addit. his qui percut. Glo. eternaliter. eo q̄ charitatē veritatis nō receperūt ut salui fieret Ideo mittit illis de opationē erroris. i. anti xpi ut credant mendacio. ut iudicent. i. iudicio damnatōis oēs q̄ nō crediderunt veritati s̄ p̄senserūt iniquitatē. Maxime autē p̄sequetur sc̄os ⁊ iustos. Dan. viij. Aspiciēbā ⁊ ecce cor nū illud faciebat bellū aduersus sanctos id est qui videbant esse sancti. ⁊ p̄ualuit eis. ⁊ eleuabitur ⁊ magnificabitur aduersus omnes deū ⁊ aduersus deū deoz loquetur magnifica. Daniel. xi. Un. ij. ad Thes. ij. Non moueamini quasi in ster dies dñi. nisi reuelatus fuerit hō peccati. i. anti xps fili⁹ perditōis. i. eterne q̄ aduersat ⁊ extollit sup omē q̄ dicit de⁹ aut q̄d colit. ita ut in templo dei sedeat ostendens se tanq̄s sit de⁹. Glo. Aug. Nōnulli recti⁹ dicit putant sicut in greco est. nō in tēplo sed in templū dei sedeat quasi ipe cum suis sit templum dei. Et tūc deseret eum ex toto bonus angelus q̄ ipm. ut alū quālibet hominē ab initio sine p̄ceptione custodiunt. Unde refert sanctus Tho. in summa theologicē veritatis. q̄ angel⁹ dñi bonus datus est sibi ad h̄ ut nō faciat tanta mala q̄ta vellet facere. attamē ista mala q̄ faciet p̄mittere iusto suo iudicio. q̄nis ille facit

at iniquo p̄silio. quia iustū dei iudiciū est ut credant mendacio qui veritati credere noluerunt. ut ait apl̄s supra. ut iudicent omēs q̄ nō crediderunt veritati ⁊c. De quo ⁊ ps. lxxx. Dimisi eos fm desideria cordis eoz ibunt in aduentionibus suis. Nam sicut christ⁹ venit missus: sic ille p̄missus. Dicit namq̄ Aug. xx. de ciuitate dei. Si anti xps nō veniret minus appareret ei⁹ maligna potentia ⁊ honorū patientia. Necesse igitur ut appareat qui cū christo colligit ⁊ dispergit. Nam ut scribit Eccl. x. vij. Sicut vasa figuli p̄bat fornax ⁊ homines iustos tēptatio tribulatiois. De q̄ Hie. Quales vnusquisq̄ apud se lateat illata p̄tumelia p̄bat. Et ut dicit Matth. xxij. Erat tunc tribulatio magna qualis nō fuit ab initio mūdi quāuis martires passi sunt plurima. hos tamē deus p̄fortauit per miracula. Dic vero oppositū erit. q̄ ipe tortor. i. anti xps miracula faciet. Pensemus ergo quāta erit humane mentis turbatio cū martir corp⁹ tormentis subijciat ⁊ tortor miracula faciet. Nam per falsa documenta falsamq̄ expositionē scrip̄turaz vincet sapientes hui⁹ mūdi. ⁊ p̄ secundū. i. ostēdōnes signoz vincet simplices. per terciū. i. mixtez largitionē recipiet auaricie seruientes. per quartū vero. i. tormentoz exhibitōez s̄ iugabit pusillanimes ⁊ timentes. ⁊ sic anti xps attrahet sibi multitudinē hoim. ut dicit Apoc. xij. Canda ei⁹ traheret terciā partē stellarum celi ⁊ misit eas in terrā. i. ad terrena desideria. Trahet em̄ malos p̄ munera. bonos p̄ tormēta. simplices p̄ falsam doctrinam ⁊ miracula. Attā nota sicut deus hūc mūdo p̄uidit q̄ nunq̄ esset sine luminari p̄tra tenebras. nam de nocte lunā ⁊ stellas. ⁊ de die solez habem⁹ p̄ nro adiutorio. sic in ecclia p̄uidit deus q̄ nunq̄ deficiet electis lumen gratie quo p̄fortent ⁊ illustinent conera tenebras malicie. Et sicut ipe anti xpi crudeliora tormēta instabunt sanctis sic ⁊ sancti p̄ diuinā gratiā fortiores erunt ⁊ sine p̄sentia aliquoz sanctorz ⁊ p̄borū viroz nō erūt. sed eis in adiutorio deus mittet excellētissimos viros. i. enoch ⁊ helyā de paradiso qui p̄uerent p̄uersos in deos ad fidē xpi. iuxta illud Malach. vlti. Ecce mittā vobis helyam p̄phetā anteq̄ veniet dies dñi magn⁹. i. gaudiosus bonus. ⁊ horribilis reprobis. ⁊ p̄uertet eoz patrū ad filios. ⁊ cor filiorū ad patres. ad suscipiendū fidem saluatoris. Unde iudei ⁊ p̄piani q̄ nunc inter se discrepāt tūc i christum p̄sentient. Et hoc est q̄ dicit Dier. xxiij. In diebus illis saluabit iuda. ⁊ israel habitabit

confidenter. tunc erit unum ovile et unus pastor. Joha. x. Unde Enoch et Helyas predicabunt omni populo. Apocal. xi. Dabo duobus testibus meis. scilicet Enoch et Helyas spiritum firmitatis et predicabunt mille diebus ducentis et sexagesimo. sicut christus ante factis. Dicit glo. Predicantes per suam et exemplo ostendentes. Et dicit duobus. Ideo eis sub binario ponit. quia predicabunt iudeis et christianis principaliter. Et quia predicabunt de duplici charitate. scilicet dei et proximi. et de duobus testamentis. accipient quod predicabunt. ps. De medio petrarum dabunt voces. Petrarum dicit utriusque testamenti stabilitatem insinuans. Et quia veritatem predicabunt et antichristi falsitatem condemnabunt. Et quia in ore duorum vel trium testimonium stat omne verbum. Deutero. vij. et Mat. xvij. Et cum fuerint testimonium: testis. i. antichristus qui ascendit de abyssis faciet contra eos bellum. scilicet divisionis et eos vincet. non sapientia sed potentia. quoniam ipsi veri testes erunt et inrefragabiles per tyranniam suam eos occidet corporali. et corpora eorum insepulta relictur in plateis iherusalem per tres dies et dimidium. nec quisquam ausus erit eos deponere in monumentis propter timorem antichristi ut dicit sanctus Thome. ubi dicitur quod non permittet propter odium populi christiani. ut quicunque eos viderit formidare debeat. Tandem post tres dies et dimidium. ut habet Apocal. xi. spiritus vitea deo. id est aie eorum intrabunt eos. et stabunt super pedes suos viventes. immortales iam et impassibiles: et timor magnus cadet super eos qui videbunt eos ita glorificatos. et audient vocem de celo dicentem. venite huc. id est ad portum angelorum et sanctorum. et ascendet in celum in nube sicut christus. Act. ij. Et iustus est ut qui christum imitari sunt in tribulatione predicatione et passione conformem illi in ascensione. iuxta illud Mat. xxij. et Luc. xij. et xvij. Qui se humiliat exaltabit. Et cum ascenderent videbunt eos inimici eorum. scilicet visione insolita. et cum magna admiratione et timore. Et in illa hora. scilicet post mortem eorum et assumptionem in celum fiet terremotus magnus: et cadet decima pars civitatis iherusalem. Glo. i. homo qui ad hunc constitutus videtur ut decimum ordo restauraret. ut habetur in Apocal. et in terremotu occident. glo. destruantur omnino in inferno. vel postea non resipient noia hominum. i. noia homines qui tamen habent nomen et non rem. Dicit glo. Noim quos deus persecuit ad mortem ut non terreant quoquo modo fideles. septem milia. Glo. Dies perfecti in malicia. Et reliqui sancti et electi in timorem dei fient missi. id est dimittendi et non occidendi sed dabunt gloriam deo celi. Deinde ut dicit sanctus Thome.

de aqno ubi supra. c. xi. in fine. quod antichristus post Enoch et Helyas ascensum in celum regnabit. xv. diebus. et in istis diebus magna diabolus per antichristum tribulationem et certe maximam exercebit in ecclesia. Nam ut dicit Isido. ubi supra. Quanto brevius tempus restare sibi viderit tanto maiorem terre persecutionem mouebit contra homines ut glorificent iusti et sordideant impij et iniqui. Et ut diabolo durior accrescat damnationis sententia erit tunc ut habet Mat. xxij. tribulatio magna et vehementia tyrannice persecutionis quam antichristus exercebit. que talis erit qualis ab initio mundi usque modo nec postea impropertu fiet. In illis diebus ut habet Apocal. ix. alij ledent per heresum. alij per hypocritam. alij per violentiam per antichristi persecutionem. Et querent homines mortem. id est desiderabunt corpora mori in nimia tribulatione et terrore et non inveniunt eam. quia fugiet mors ab eis. sicut Helyas ij. Reg. xij. et per persecutionem Jezabel. ut habetur Mat. xxij. Multi pseudo prophete surgent antichristus cum membris suis et seducet multos. Et iterum. Surgent etiam pseudo christi et pseudo prophete et dabunt signa magna. Glo. et orsum in terra. et prodigia sursum in celo. Nec magna signa erunt apparentia et non existentia. que secundum glo. permissione divina fuerint virtute diabolica. ut per tribulationem presentent electi dei. Et dicitur Mat. xxij. Nisi essent abbreviati dies illi. Non intellige quod dies tunc breviores quam nunc sunt. ut dicit Lyra Sed dies capitur hic pro tempore tribulationis. quod tempus erit brevis. quia durabit duratur per tres annos cum dimidio. ut habet Dan. xij. cum inquit. Quia in tempus et tempus et dimidium temporis. id est durabit per tempus anni et tempus duorum annorum. et dimidium tempus. id est per dimidium annum. et nisi abbreviati essent dies illi non fieret salua omnis caro. i. homo. Item dicit sanctus Thome. de aqno. quod post mortem Enoch et Helyas antichristus regnabit quindecim diebus. et tunc dicit se ultra non posse cum hominibus conversari propter peccata eorum: et finget se mortuum. ut habet Apocal. xij. Vidi unum de capitibus suis. scilicet antichristum quasi occisum in mortem. id est fingentem se quasi mortuum. et sic latens per triduum postea apparebit dicens se suscitatum. Et discipuli eius predicabunt resurrectionem eius. et ipse missus erit spiritum malignum in specie ignis. iuxta illud. ij. Reg. xxij. Ego ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum. scilicet antichristi. Et applicabunt eis pluri mi fraudulenter. Dan. xi. quia voce diaboli loquetur varijs linguis sicut ex spiritu sancto loquebatur apostoli. Act. ij. Tunc ut habet Dan. xi.

Dñica secūda aduentus

Veniet antixpus in multitudine magna et fuger tabernaculū suū. i. thronū et solium super montē inclitū. s. oluētū. et veniet ad summitatem eius. et nemo auxiliabit ei nisi diabolica potestas. Glo. nisi permissiue. qz antixpus de tali monte vt dicit Glo. sup Apoca. arte magica ac virtute diabolica ascēdet in aera vt sy/ mon mag⁹ cū demonibz. Tunc vt habetur. ij. ad Thes. ij. reuelabit ille iniqu⁹. quia nequicia eius et falsitas eius detegēt. quē dñs interficiet spiritu oris sui. Aug. i. virtute spū scti. et Daymo sup eadem verba. qz christus interficiet euz spiritu oris sui. i. in fione sua. Juxta illud Jsa. xi. Spiritu labioz eoz interficiet impiū sine p se sine per michaelē archangelum. Et iubente xpo demones permittēt eū ad terrā cadere i aspectu oīm hoīm. vt impleat illd ps. Uidi impiū super exaltatū et eleuatus sicut cedros libani. et trāsiit et ecce non erat. q̄sini cum et nō est inuent⁹ loc⁹ eius. Post mortē autē antixpi vt dicit glo. sup aplm. ij. Thes. ij. Ministri eius gaudebunt vxores ducentes et cōiunia celebrātes multa et diuersi generis solacia exercētes et dicētēs. Licet princeps noster sit mortuus modo tñ pacē habemus et se curatē. Et illis talia dicentibz tunc vt habet Job. xviij. Calceat sup eos quasi rex intentus Unde ps. liij. Veniet mors super illos. s. inopinare. et descendēt in infernū viuentes: vt Dathan et abyron. Nu. xvi. viuētēs. s. hic diabolus mundo et carni. sed nō viuētēs deo: mortui. s. peccatē. Itē post mortē antixpi nō statim dñs veniet ad iudiciū. s. iudei et gētes ad fidem uertent. et fiet vnū ouile et vn⁹ pastor. Un⁹ Apoc. viij. dicit. Eū aperuisset septimū sigillū factū est silentiū i celo quasi media hora. Glo. qz post mortē antixpi pax erit in ecclesia hora modica. Nullaz em certitudinem habem⁹ quantū illud tempus durabit nisi p xlv. diebz put in glo. sup Dan. reperitur. qui dies pcedēt ad refrigeriū sanctorū et ad penitentia subuersorū. s. qñ dñs post h ad iudiciū uentur⁹ sit nemo scit nisi solus d⁹

De eadē dominica.

Sermo X.

De terris erit

Psura gentū p cōfusione solitus maris. Luc. xxi. B Audistis charissimi signa iudiciū pcedētia. post h erūt signa quindena die em iudiciū penitentia. De qbz dicit Hiero. q eos inuenisset in annalibus iudeoz. Sed an

sint cōtinui illi dies an interpolati nō exp̄ssit. Primū signūz prima die q mare se eriget. xl. cubitis sup altitudines montū. et erit q̄si murus in loco stans. et oīa flumina sūt h facia. de quo ysa. v. Ego sum dñs deus reus q cōturbabo mare et intumescēt flumina ei⁹. Illa exaltatio maris significat elationē supborum qui se ptra deū crexerūt p transgressionē decalogi. Ideo exaltatio maris erit eis in timore et terrorem. Unde ysa. lvij. Impij quasi mare feruens qd quietecere nō p̄t. Sēda die tñ i abissum demerget qz vt videri possit. Unde ysa. xix. Arefcet aqua de mari et fluuus desolabit atqz siccabit et deficiēt flumina. attenuabunt et siccabunt riuū agger. sic superbi et voluptuosi q̄ in delicijs vixerūt depament. Juxta illd Apocal. xvij. Quantū glouificauit se et delicias fuit tñ date ei tormentū et luctū. Tercia signūz tertia die erit q omnes bestie et helue marine congregabunt sup pelagus et dabit murgitus suos vsqz ad celū p̄c tristitia et agustia peccatori compatientes. Quarta die ardebit mare et omnes aque. Theophil⁹. Cum altera bis superior orbis et elementa inferiora merito cōpatient ei. quasi ad cōfusione peccatoris q arsit in concupiscentia carnali. Quinta die liqua siluarum et herbe dabit rore sanguineuz sicut Sibilla p̄dixit. Unde poeta. Iudiciū signum tellus sudore madescit. vt etiam habet Jobel. ij. In diebz illis effundā spūm meuz et dabo prodigia in celo et in terra. sanguinem et ignē et vapore sumi. Sicut habet ysa. xxxij. Inebriabit terra sanguine. et h ad cōfusione humane verecūdie. qz dies vltōis dñi annus retributōis iudiciū syon. Ut tunc illi q noluit flere sup se p peccatis. Sexta die fiet generalis terremotus adeo magnus vt pene oīa edificia manu facta ruent. Apocal. xvi. Terremotus factus est magnus qualis nō fuit ex quo hoīes fuerunt sup terrā. Et stritione vlt cōfusione pterent quasi de cetero nolentes pctōres tolerare. Septima die omnes lapides scandētur et omnes montes adinuicem collidentur Michae. i. Et cōsumēt montes subtus eum et valles scandēt sicut cera a facie ignis. sicut aque que curunt in preceps. Unde ps. xvi. Montes sicut cera superunt a facie dñi. et h in redargitionem obstinati cordis. Ecdi. iij. Cor durum male habebit in die nouissimo. Octauo gregabunt oīa volatilia in campis vnūqzqz in suo genere. et h in cōfusione hominum. qui cū essent p̄diti ratōe vix raro aut hū q̄ habuerūt tractatū de salute aīe sue. Hiero. viij. Attendi et auscultauī nemo qd bonūz est

loquit. Nona die fere de montibus descendentes cum hominibus manebunt et nulli nocebunt. et hoc in detestatione opprobriorum quod viduas orphanos et pauperes homines violenter opprobriaverunt. Decima die equaliter terra ad monstrandum quod veniet tempus in quo iam equaliter fient omnia. ita quod amplius non sit dominus neque servus: potes neque subditus: divites neque pauper iuxta presentis vite statum. Undecima die homines de cavernis eribunt in quibus latitabant arescentes per timorem et expectationem ut habet Luce. xxi. quod supereminet uniuerso orbi. Duodecima stelle de celo cadent. non secundum substantiam: sed secundum apparentiam quasi non velint lucere. Tredecima omnes viuentes morientur et cum mortuis resurgent. Consument inquam per ignem flagrationis quod iudicium precedet. et quod patet in scriptura. Quattodecima die celum et terra renouabuntur per ignem cum ardebit celum et terra. Quattodecima die sed nemo scit quomodo nisi solus deus omnes mortui resurgent aduentum iudicis postulant. **D** Item nota preter predicta quod dicta sunt quod precedunt finale iudicium. Tunc sciendum est quod ignis permaximus precedet faciem iudicis. Iuxta illud psalmi. xvi. Ignis ante ipsum precedet. et flagrationis. Nam virtute diuina omnis ignis qui in terris et super terram est percurrit ad consumptionem mundi. id est ad summationem et combustionem omnium rerum que super terram sunt. quod omnes res corporales combustibiles ut ligna lapides et edificia et omnia corpora iumentorum et hominum redigentur in cinerem. Unde dicit scriptura Thome. quod iste ignis ascendet in quantum aqua diluuij usque ad medium interstitium aeris in locum demonum ibi habitantium. Bonauere vero dicit super illud. scilicet quod ascendet usque ad ultimam spheram ignis. sed non usque ad sidera. Et hoc dicit scriptura Thome. quod iste ignis habebit virtutem quattuor ignium. Primo habebit officium ignis infernalis reprobos puniendo. Secundo habebit officium ignis purgatorij nos a venialibus purgando. Tercio officium ignis terrestrius omnia vegetabilia consumendo. et omnium hominum corpora incinerando. Quarto habebit officium ignis elementaris elementa subtiliando et ad inuolutionem disponendo. Per illud ergo ignem tota facies terre exuret. De hoc Deute. xxxij. Ignis succensus est in furore meo et ardebit usque ad infernum nouissima. Denotabitur ergo terra cum germine suo. et montium fundamenta comburet. sic quod figura huius mundi peribit. sic etiam factum fuit per diluuium. Primum ergo dei iudicium per aquam fuit contra ardentem luxuriam que tunc viguit. sic vltimum iudicium per ignem contra teporem charitatis. qui senescente mundo fruges. Item in isto igne purgabuntur elementa. sic quod separabit ab igne

ne vis combustibilis. ab aere obscuritas. ab aqua frigiditas. a terra ponderositas et opacitas. Unde Basilius super illud psalmi. xxvij. Vox domini intercedens sicut ignis. dicit. quod calidum quia est adustum et frigidum glacialiter et tenebrosum auferent. spiritum autem aqua et lux in igne manebit. Quia secundum Augustinum in omnibus elementis ignobilitate tendit deorsum. ut ardet ignis. fetor terre. frigiditas aque. obscuritas aeris. Illa omnia descendunt in infernum. et associabuntur penis damnatorum. De hoc Deute. xxxij. Ardebit usque ad infernum nouissima. Et sanctus Thomas in. iij. di. xlvij. q. vi. dicit. quod iste ignis ager virtute naturali et supernaturali. Naturali virtute similiter se habebit ad bonos et ad malos. scilicet utrosque incinerando. Supernaturali vero virtute purus. scilicet instrumentum diuine iusticie ager dissimiliter quantum ad sensum penae. Nam per ipsum cruciabantur mali. boni vero nullum dolorem sentient. sicut nec pueri senserant in camino ignis licet eorum corpora non seruetur integra sicut puero rum. **I** Sed dices quare mundus eo modo turbabit. Respondet scriptura Thome. iij. scrip. di. xlvij. q. iij. scilicet quod mundus aliquo modo propter homines factus est. Operet ergo quantum homo secundum corpus glorificabitur quod etiam alia mundi corpora ad statum mutentur meliorem. ut sit a loco convenientior et aspectus delectabilior habeatur. Ad hoc autem quod homo gloriam corporis consequatur operet purus renouere illa que glorie opponuntur que sunt duo. scilicet corruptio nature et infectio culpe. quod ut dicitur. i. Cor. xv. Neque corruptio in corruptelam possidebit. Et subdit. Operet enim corruptibile hoc induere incorruptionem et mortale hoc immortalitatem. Et etiam a ciuitate glorie omnes immundi foris erunt. ut habet Apocal. vlti. Et ergo oportet fieri purgationem ab infectioe culpe. Unde sanctus Thomas. Quamuis res corporales non possunt esse subiecte infectioe in culpe proprie. in et culpa hominis quedam incongruitas in rebus corporalibus et corruptis relinquitur. Et quantum ad hoc purgatione indiget. et hoc merito fiet per ignem. ut dicit scriptura Thome. quod ignis cum sit nobilissimum elementorum habet proprietates similes proprietatibus glorie ut patet in luce. Secundo quod ignis non recipit corruptionem extranei propter efficaciam virtutis actiue sic alia elementa. Tercio quod spera ignis est remota a nostra habitatioe. nec ita cois est nobis vsus ignis sic terre aqua et aer. vnde non ita infectus. Et propter hec maximam habet efficaciam ad purgandum et diuindendum et subtiliandum. Item postquam elementa purgabuntur tunc sequetur celi et terre renouatio. et a statum veteri in

Dñica secūda aduentus

statū nouū mutatio per cessationē motus. Et sic mund⁹ innouabit⁹ et homo glificabit⁹. Cū sanct⁹ Tho. sup. iij. sūaz. di. xlvij. ponit qñdam diuinitā innouationis dicens. omnia corporalia ppter hoīem facta dicunt⁹ et creduntur. iuxta illud ps. Omnia subiecisti sub pedibus eius. ps. viij. Et ipa seruiunt homini dupliciter. Uno modo ad sustentatōem corporalis vite. Alio modo ad pfectionē cognitionis diuine in q̄tū hō p ea q̄ uisibilia facta sunt inuisibilia dei cognoscit. ut ap̄tus ad Roma. l. Inuisibilia em̄ ipsi⁹ a creatura mundi p ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunt. Innouabunt ergo elementa cū mundo. qz pmo misterio creaturarum hō glificat⁹ in nullo indigebit. qz eius corpus fiet incorruptibile diuina p̄tate id facere p animā quā imediate glificabit. Innouat etia qz secundo ministerio nō indigebit homo quantū ad cognitionē intellectiuam qz deum imediate illa cognitione cognoscet. i. Lhoz. xij. Nō p speculuz in enigmate sicut nunc led facie ad facie. Sz ad hanc uisionē essentie ut dicit sanct⁹ Tho. ocul⁹ carnis attingere nō poterit. Et ideo ut ei etiā solaciū p̄gruens de uisōe diuinitatis tribuat inspiciet ab hoīe ipa diuinitas in suis effectibus spūalibus et corporalibus in quibus manifesta indicia diuinitatis apparetur et p̄cipue in carne christi. et post in corporibus beatorū. et deinceps in omnibus alijs. Et sic implebit illud Isa. vi. Ecce em̄ ego creo celos nouos et terrā nouam et nō erunt in memoria priora. Ubi sanctus Tho. hō est intelligendū q̄ ad substantiaz qz substantia celi et terre stabit eternum. Iuxta illud ps. Fundasti terram et permanet. ps. cxvij. et Eccl. i. Generatio preterit et generatio aduenit. terra autem in eternū stat. scilicet quantū ad substantiā. Et si terra q̄ est ignobilissimū elementoz in eternū stabit q̄tū ad ei⁹ substantiā. multo clar⁹ dat⁹ intelligi q̄ illa elementa que sunt nobiliora terra. ut aqua aer ignis stabunt in eternū. Ideo dicit sanct⁹ Tho. mas q̄ illud Luc. xxi. Celum et terra trāsbūt intelligendū est q̄ ad formā. i. in aliam formā trāsbūt. De quo ap̄tus. i. Lhoz. vij. Preterit em̄ figura hui⁹ mundi. Ideo Joh. Apoc. xxi. dicit. Uidi celū nouū. i. innouatū p ignez p̄flagratōis. et terrā nouā. primū em̄ celum et prima terra abijt. Sz dices. quō aq̄ innouabit⁹ ex q̄ nō est cōbustibil⁹ sed p oppositas q̄litates omnino igni p̄traria Respondet Aug. Licet aq̄ cōbustibilis nō sit euaporabitur tñ p ignē. sic q̄ deficiet fm̄ priorē statū. vñ

de mari qd̄ est omnino m̄ aquaz ex q̄ omnia flumina de ipō fluūt dicit Apoc. xxi. Mare iā nō est. i. fm̄ priorē statū defecit. qz amaritudo maris et grossitudo aquaz auferet. et remanebit fm̄ substantiā meliorate et innoīte. Sz dices quomodo ignis innouabit. si sic tūc omnino deficiet. qz subtrahit materia ignibili naturalis deficiet ignis. Iuxta illud poetā. Subtrahē lignū foco prius ignis abest. Sz p̄stat q̄ tūc deficiet materia ignibilis cuz omnia p ignem p̄sumunt Rñdet fm̄ glo. super Apoc. Elementū ignis innouabit p seipm̄ omē qd̄ in ipō impur⁹ est p̄sumēdo et purgādo. qm̄ ignis naturaliter habet uirtutē purgatiuā. Et sic dicit sanct⁹ Tho. qz terra erit i superficie superiori plana et pura. sicut uitz vlt cristallus. Tūc implebit illud Isa. xl. Omnis uallus implebit⁹. ois mons et collis hūiliabit⁹. et erunt prana indirecta et aspera in uias planas. Aq̄ fiet sicut cristallus. aer ut celū. ignis ut celi luminaria. Bruta em̄ aialia ut p̄lices et pecora fm̄ sanctū Tho. di. xlvij. q. ix. non manebūt. qz nō habent ordinē ad incorruptionē Nam cū innouatio mūdi ppter hoīem fiat oportet q̄ innouatōi hoīs p̄formet. Nō autē innouatus de statu corruptōis in incorruptionē trāstet et perpetue quietis. Cū. i. ad Lhoz. xv. Oportet corruptibile h̄ induere incorruptionem. Et ideo mundus hoc modo innouabit ut abiecta omī corruptōe et trāsmutatōne perpetuo remaneat i quiete. Cū ad illā innouationē nō ordinari poterit nisi qd̄ habet ordinē ad incorruptionē. Dmōi autē sunt corpora celestia elementa et homines. Corpora em̄ celestia fm̄ sui naturā sicut sol luna et stelle etiam fm̄ se totū et fm̄ partes. Elementa uero sunt quidē corruptibilia fm̄ partes. i. fm̄ eoz contrarias qualitates. hoc est fm̄ formā ut supra dixi. Sz incorruptibilia sunt fm̄ totum. i. substantiaz. Domines autē corumpunt⁹ et fm̄ totum. qz sepatur a corpore anima. et fm̄ partes. sed hoc ex parte materie. nō ex parte forme. i. ale ratio nalis q̄ post corruptionē hominis manet incorrupta. Aialia autē bruta et plante et oia corpora mixta corumpunt⁹. et fm̄ totū et fm̄ partes et ex parte materie que formā amittit. et ex parte forme que actu non manet. et sic nullo modo habent ordinē ad incorruptōes. Cū i illa innouatōe nō manebunt. Itē tertia ratio innouatōis elementoz et mūdi est. quia i nouissimo die christ⁹ uentur⁹ est ad iudiciū in claritate inestimabili. Et qz ut dicit Job. xv. Celi non sunt mūdi i p̄spectu ei⁹ oportet ut mundent⁹ ab

omni macula corruptiois qua contraxerit a peccatoribus ut mundi appareat in conspectu iudicis. Si celi et elementa que ratione non habent sic purgabuntur et nec vita habent. et sic comparabuntur locustis iusti iudicis ut ne aliud macule eis appareat in quo displicere possint magno iudici christo. Multo magis nos oportet purgari ab omni macula peccatorum ne in adventu iudicis inveniamur immundi. De hoc sermone. Quando ardebit celum et terra ubi apparebunt impii aduerti ebriosi. quod infelices dicuntur sunt que rationes ad moniti repunt imparati. **N**unc hoc videndum est de mortuorum resurrectione que etiam precedit adventum christi ad iudicium. De qua resurrectione dicit scriptura Thoma super illud. In fine. dicitur. quod in resurrectione principaliter ad questionem secundam. Quoniam vitam finis que etiam naturaliter hoies desiderant est eterna beatitudo. et hac in hac vita hoies consequi non valebunt. ideo necesse est ponere aliam vitam. scilicet perpetuam in qua hoies suam vitam perfectionem consequantur. Quia etiam reuera consequi non possunt nisi prius moriantur corpora. licet. oportet quod hoies prius moriantur et resurgant. De qua scriptura Thoma ubi supra. quod. Ante resurrectionem mori veniunt secundum ordinem nature. nam sic humana natura ex peccato primo parentis in defectu necessitatibus moriendi devenit. non erit reditus ad immortalitatem nisi morte mediante. Nam ut scribitur. vii. phisicorum. Notus celi est causa vite omnibus inferioribus rebus. sic motus cordis totius corporis quedam vita est. sicut autem cessante motu cordis omnia membra mortificantur. ita cessante motu celi non potest aliquid vivum remanere in illa vita que ex influentia illius motus. **S**ervat etiam veniunt diuine iusticie que humanam naturam per peccatum primo parentis dannaunt ut omnes que ab eo origine ducerent infectionem peccati originalis contraherent. et per consequens mortis debitores essent. iuxta illud. Romanorum. v. Per unum hoies peccatum intravit in orbem et per peccatum mors in omnes pertransiit. ergo omnes hoies necesse est mori antequam resurgant. De qua apostolus. Hebrorum. ix. Statutum est omni homini semel mori. **S**ed dicitur. quid vult hoc verbum apostoli. ad Thimotheum. iij. Deinde nos qui vivimus qui residui sumus in adventu domini non pervenimus eos que dormierunt. **I**bi aliquid dixerunt quod christo veniente ad iudicium. aliquid recipient vitam. que et sine morte transferantur ad statum immortalitatis. **S**ed hoc non est verum ut habet. ij. Regum. xiiij. Omnes morimur. Alij dixerunt quod illi que in adventu christi ad iudicium vivunt recipient in rapto illo obitu christo iacta subituro moriantur et statim resurgant. nec est hoc tenendum. quod ut patet ignis flagrantis purgans elementa incinerabit corpora mixta ex elementis que ignis procedit adventu christi ad iudicium. Et sic nulli homines reperient vitam que obviat christo venienti nisi prius suscitent per christum. Iuxta illud apostoli. I. Corinthios. xv. Sic in adam omnes moriuntur: ita et in christo omnes vivificabuntur. Et hec est sententia lyre. quod sicut omnes moriuntur que vivunt. sic omnes similes resurgent que mortui sunt ut dicit apostolus. Omnes quidem resurgent. scilicet boni et mali in momento in actu oculi. sed differenter. quod non omnes immutabimur. sed ad beatitudinis gloriam. sed solum electi resurgent in corporibus glorificatis. sed peccatores in suis grossis. corporibus super terra manebunt. **D**icitur etiam. quod per hoc fieri quod mali in grossis corporibus tanto in actu oculi ab omnibus partibus mundi. ab oriente occidente meridie et septentrione possunt venire ad iudicium. Ad hoc videtur sanctus Thoma. de aqua que mali per angelos dei portabuntur ad iudicium. sicut Abacuc portabat ab angelo de iudea in babiloniam ad lacum leonum. Item resurrectio fit in eisdem membris et corporibus que prius habebant. Iuxta illud Job. xix. In carne mea videbo deum salvatorem meum. **U**bi dicit Gregorius. Dicit resurrectio non potest nisi anima ad idem corpus redeat. **N**am resurrectio est iterata resurrectio. eiusdem enim est resurgere cuius est cadere. **U**n resurrectio magis corpus respicit quod post mortem cadit quam animam que post mortem vivit. et ita si non esset idem corpus quod anima resumet tunc non diceret resurrectio. sed magis novi corporis assumptio. **I**tem nota quod resurrectio erit perfecta et totalis quo ad omnia que pertinent ad humanam corporis integritatem quo ad membra que quo ad crines et alia. **N**am dominus dicit Matthei. x. Vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt. Et Lucie. xxi. Et capillus de capite vestro non peribit. Et. i. ad I. Corinthios. xv. Mortui resurgent incorrupti. scilicet sine defectu corporalis integritatis. quod in malis non erit defectus mutilationis et diminutionis membrorum. sed bene qualitatis et symeitaris et nigredinis. ut dicit magister. **I**tem licet omnes resurgent integri corporibus non tamen in eadem quantitate. sed unusquisque resurget in illa quantitate. ut dicit scriptura Thoma. m. iij. dist. xliij. q. i. ar. i. in quo fuisse i termino augmenti si natura non errasset in membrorum defectibus vel superfluitatibus. vel defecisset a termino ante mortem post vite assumptionem. **Q**uod autem superest vel deficit in hoie reformabitur divina potentia et supplebit. **I**tem licet non resurgant omnes in eadem quantitate tamen resurgent in eadem etate. **U**n

dum. quod ut patet ignis flagrantis purgans elementa incinerabit corpora mixta ex elementis que ignis procedit adventu christi ad iudicium. Et sic nulli homines reperient vitam que obviat christo venienti nisi prius suscitent per christum. Iuxta illud apostoli. I. Corinthios. xv. Sic in adam omnes moriuntur: ita et in christo omnes vivificabuntur. Et hec est sententia lyre. quod sicut omnes moriuntur que vivunt. sic omnes similes resurgent que mortui sunt ut dicit apostolus. Omnes quidem resurgent. scilicet boni et mali in momento in actu oculi. sed differenter. quod non omnes immutabimur. sed ad beatitudinis gloriam. sed solum electi resurgent in corporibus glorificatis. sed peccatores in suis grossis. corporibus super terra manebunt. **D**icitur etiam. quod per hoc fieri quod mali in grossis corporibus tanto in actu oculi ab omnibus partibus mundi. ab oriente occidente meridie et septentrione possunt venire ad iudicium. Ad hoc videtur sanctus Thoma. de aqua que mali per angelos dei portabuntur ad iudicium. sicut Abacuc portabat ab angelo de iudea in babiloniam ad lacum leonum. Item resurrectio fit in eisdem membris et corporibus que prius habebant. Iuxta illud Job. xix. In carne mea videbo deum salvatorem meum. **U**bi dicit Gregorius. Dicit resurrectio non potest nisi anima ad idem corpus redeat. **N**am resurrectio est iterata resurrectio. eiusdem enim est resurgere cuius est cadere. **U**n resurrectio magis corpus respicit quod post mortem cadit quam animam que post mortem vivit. et ita si non esset idem corpus quod anima resumet tunc non diceret resurrectio. sed magis novi corporis assumptio. **I**tem nota quod resurrectio erit perfecta et totalis quo ad omnia que pertinent ad humanam corporis integritatem quo ad membra que quo ad crines et alia. **N**am dominus dicit Matthei. x. Vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt. Et Lucie. xxi. Et capillus de capite vestro non peribit. Et. i. ad I. Corinthios. xv. Mortui resurgent incorrupti. scilicet sine defectu corporalis integritatis. quod in malis non erit defectus mutilationis et diminutionis membrorum. sed bene qualitatis et symeitaris et nigredinis. ut dicit magister. **I**tem licet omnes resurgent integri corporibus non tamen in eadem quantitate. sed unusquisque resurget in illa quantitate. ut dicit scriptura Thoma. m. iij. dist. xliij. q. i. ar. i. in quo fuisse i termino augmenti si natura non errasset in membrorum defectibus vel superfluitatibus. vel defecisset a termino ante mortem post vite assumptionem. **Q**uod autem superest vel deficit in hoie reformabitur divina potentia et supplebit. **I**tem licet non resurgant omnes in eadem quantitate tamen resurgent in eadem etate. **U**n

Dñica secūda aduentus

magister in. iij. s. iij. di. xliij. c. i. in s. iij. dicit.
No eadē resurgentijs assignat statura s. etas
omēs cū illa etate resurgent in qua xps mor-
tuus est & resurrexerit cuiuscūq; etatis mortui
fuerint. De q̄ apls Eph. iij. Donec occurrat
omēs in virū pfectū in mēsurā etas plenitudo
tū dñs xpi. vt iā nō sūm parvuli. Ubi dicit
Aug. non dicit in mēsurā corpis vel statu-
ram xpi s. etas. qz vnusquisq; recipiet suā mē-
surā corpis quā vel habuit in iuētute etiam
si senex obiit. vel fuerat habitus si ante resur-
ctus est. Etas s. o erit illa ad quā puenit xps.
scilicet iuuenilis. vt circa. xxx. annos. Triginta
enī duoz annoz & triū mēsiū erat etas xpi in
q̄ xps mortu⁹ est. Itē nota q̄ vnusquisq; resur-
get in suo ordine. Sed di. s. iij. dicit apls. i. ad
Thes. iij. Mortui qui in xpo sunt resurgent
primi. Rūdetur s. iij. sanctū Tho. q. p. p. nō
dicit ordinem tps. s. dignitatis. qz resurget
martir vt martir. ap. s. iij. vt ap. s. iij. bon⁹ vt
bonus. malus vt malus. & sic nō est ordo tem-
poris. S. vt habet. i. ad Thoz. xv. Resurge-
mus simul & semel i momento & in icu oculi. i.
in tpe valde breui & q̄ si impceptibili. qz colle-
ctio anez & puluerū fiet ministerio angeloz
p mortū locale in tempore quasi impceptibili.
¶ Sed dices que est causa vniuersalis
resurrectōis mortuoz. Rūdet s. iij. Tho. s. iij.
per. iij. s. iij. q. quattuor cause cōcurrunt ad
resurrectōis mortuoz. i. efficiens: materialis
formalis: & finalis. Prima causa efficiens est
deus q̄ est causa omniū rerū. q̄ principaliter et
effectiue opabitur resurrectōis mortuoz
tam bonoz q̄ maloz p p̄cepte tube quei adue-
tu iudicis ab oībo audiet. cui⁹ virtute excita-
bunt mortui de monumentis & resurget. Cū
psal. Dabit voci sue voces virtutis. ps. lxxij.
& Johan. v. Venit hora i qua oēs q̄ in monu-
mentis sunt audient vocē filij dei. & qui audie-
rint viuēnt & pcedent qui bona fecerunt in re-
surrectōis vite. De qua voce apls. i. Thes.
iij. Qm̄ ipe dñs in iussu & in voce archange-
li & in tuba dei descendet de celo. Unde sanct⁹
Tho. Vox tube est imperium xpi iuentis re-
surgere & dicentis. Surgite mortui venite ad
iudicium. Unde dicit in quarto. xliij. di. in fi-
ne ad s. iij. Potest per hec tria in iussu voce &
tuba idem signari. vt illa vox dicatur iussus
q̄tum ad virtutē. qz ei corpa mortuozū obedi-
ent. Vox archangelī. i. xpi q̄ est princeps an-
gelozū q̄tū ad dignitatē pferentis. Tuba q̄tū
ad euidentiā. Vel iussus refert ad causam
principale. i. diuinā virtutē cui obediunt oīa.

Vox archangelī ad ministeriū angeloz. S. z
tuba ad operationes hominis xpi. Nec enim
tria in resurrectōe opabunt. Nec tuba vt ha-
bet. i. ad Thoz. xv. erit nouissima & notissima
id est manifesta omībo. & vltima qz post eā nō
erit alia. Ideo S. z. Tuba sonas nō est aliud
nisi mūdo filij dei remonstrare q̄ erit causa ef-
ficiēs vniuersalis resurrectōis. Secūda causa
est materialis. i. pulueres in quos corpa mor-
tuozū redacta sunt. de q̄bo puluerib; tanq; de
materia deus resuscitabit mortuos. & reforma-
bit corpa omniū hominū s. m veritatē nature
& integritatē membrorū. Quia si deus de nihilo
potuit oīa creare. multo credibili⁹ est q̄ ipe
deus corpa hoīm eadem de materia pcedentē
possit reformare. Et iā hūiditas corpis resur-
get q̄ ad integritatē ipsi⁹ p̄tinebit. sed humi-
ditas q̄ est in recedēdo a pfectōe sicut sudor
vrina & alie humiditates supflue. vel etiā illa
que ante ordinabat ad p̄seruationē speciei. si-
cut semē nō resurget. Sicut etiā hūiditas que
ad actū nutritiū p̄tinet. sicut lac nō resurget
s. hūiditas q̄ est incorporata membris: & q̄ est d
integritate corpis illa resurget. Ex q̄ patet q̄
nihil deficiet in materia quocūq; etiā puen-
rit q̄n resurget salte qd̄ p̄tinet ad integritatem
corpis vt osnatū vt capilli & vngues. Tercia
causa est formalis. & erit p̄inctio aie & corpis
qz in resurrectōe nouissima aie electozū dei cō-
iungent corpi s. iij. vt siml aia et corpe glo-
rificatis accipiant a iusto iudice gloriā eterne
beatitudinis. siml et aie & amatoz affoci
abunt corpi s. iij. vt siml in anima & corpe
erucient eternalt in inferno. Et merito. sic me-
ritū et demeritū fuerūt supl in corpe & anima.
sic glia vel pena erit siml in corpe & aia. Quar-
ta causa erit finalis que est finis vniuersalis
Finis enī electozū erit eterna b̄tudo in sum-
mo deo p̄stituta. q̄ dicit finis sine fine. ideo qz
ibi terminabit ome desiderū iustoz. & imple-
bit summo bono. & nō erit vltra qd̄ possit des-
derari. Sed finis reprobozū erit eterna dam-
natio in inferno p̄stituta. q̄ dicit finis maloz
qz ibi omīs malicia implebit. Et est finis sine
fine. qz corū dānatio eternaliter durabit. S. z
h̄ interest q̄ resurrectio bonozū erit i claritate.
iuxta illud apli Phil. iij. Saluatorē expecta-
mus dñm nr̄m iesū xpm q̄ reformabit corpe
humilitatē nre figuratū corpi claritatis sue.
Nali autē resurget in corpi grossis & pal-
pabilib; sine omī mutatōe glificatōis. Alti
resurrectio bonoz ad huc erit differēt. qz qd̄
maioz accipiet claritatē in corpi s. iij. qd̄ az

minorē. iuxta exigentiam suoz meritor. Un apls. i. Lhoz. xv. Alia est claritas solis. alia lune. et alia claritas stellar. stella enim a stella differt in claritate. sic et resurrectio mortuoz. Un Matth. xij. Fulgebūt iusti sicut sol i regno pris coz. nō est intelligendū q iusti solū modo habebūt claritatē solis v lūne v stella rū. sed apls p hoc innuit q minima claritas scōz i eterna beatitudine inestimabiliter superat claritatē solis. ita q claritas solis superueniente claritate scōz obtenebrabit. sic dicit mgr in. iij. s. hiaz. dist. xlvij. Et dicit sanctus Tho. in. iij. scrip. di. xlvij. q. vij. q illa claritas causabit ex redūdātia glie aie in corp⁹. et ideo fm q aia erit maioris claritatis fm mai⁹ meriti. ita etiā erit differētia claritatis. De malis sō dicit mgr in. iij. di. xlvij. et sūt verba Aug. in enchiridion. Quicūq ab illa p dūōis māsā q p adā facta est nō liberabunt per xpm: resurget quidē etiā ipi vnusquisq cū carne sua. vt cū diabolo eiusq angelis puniant. Utrum sō ipi cū vicijs et reformatibz suoz cozpoz resurgāt quicūq in eis gestauerūt in requirēdo labore qd opus sit. Nō em fatigare nos debet incerta coz habitudo qz erit certa et sempiterna dānatio. Sup q scūs Tho. in. iij. di. xlvij. q. vij. Auctor q naturā cōdidit in resurrectione naturā cozpoz integre repabit. Unde qd qd defect⁹ et corruptioe vel debilitate naturę sue principioz naturalū in cozpe fuit totum in resurrectione remouebit. sicut febris lipitudo et similia. Defect⁹ autē q ex naturalibz principijs in vno cozpe naturali sequunt. si cut pōderositas passibilitas et silia in cozpoz dānatoz erūt. qz defectus ab electozū cozpoz bus glia resurrectionis excludit. Un sicut resurrectione electozū p differētia meritorū diuersificat in glia. sic etiā resurrectio malozū differēter fiet fm maiōritatē demeritorū et culparum que quilibet gessit in cozpe suo.

De eadē dominica.
Sermo XI.

Hinc videbūt

filii hoīs venientē i nube. Lu. xxi.
Q Audistis de his q pcedūt iudiciū. nūc videndū est primo qd sit illud iudiciū tps. Secdo q ad iudiciū sit inuitat⁹ a patribus. Tercio erit manifest⁹ oibz. Quarto erit trat⁹ pctōibz. Quinto stipat⁹ celestibz ciuibz. Pro pmo sciēdū est videlicet qd tps sit iudiciū.

et vtz nocte mane die v lero. aliq volūt q de die. et illo qd scribit. i. ad Lhoz. xv. Dies em dñi declarabit. qz i igne reuelabit. Et Act. i. Sic veniet quēdamodū vidistis. cū. Aliq vero media nocte. fm illud Mat. xxv. Media nocte clamor fact⁹ est. Et sic p h tpe iudei dicit q in egipto angel⁹ percussit primogenita et filij isrl liberati sunt Exo. xij. Aliq sō q mane. ps. Mane astabo tibi et vidēto. ps. v. Sz nullū illorum reoz certū. Marci. xij. De die autem illa vel hora nemo scit neqz angeli i celo neqz fili⁹ in humanitate nisi pater. Actu. i. Non est vestru nosse tpa vel momenta q pater posuit in sua pte. Ubi dicit scūs Tho. in. iij. scrip. di. xlvij. q. iij. q sicut dicit Aug. in lib. lxxx. q. sti. Etas vltima humani generis q incipit ab aduētū domini vsq ad finē seculi quibz generationibz cōporet incertum est. sic etiā senectus que est vltima etas hoīs cui⁹ qn qz sola tm teneat tps qstū relique omēs. Huius ratio est. qz determinat⁹ numer⁹ futuri tēporis sciri nō potest nisi p reuelatōez v l p naturalē rationē. temp⁹ autē qd erit vsq ad resurrectionē numerari nō pōt naturali rōne. qz simul erit resurrectio et finis mor⁹ celi. et motus autē celi nō potest cognosci finis ei⁹ cum sit circularis. et fm naturā possit imperuū durare. Similiter nec p reuelatōez haberi pōt. ideo vt omēs semp sunt solliciti et ppati ad xpo occurrendū. Et ppter h apls etiā de h qrentibz respondit vt supra Actu. i. Nō est vestz. Itē q vt Aug⁹. dicit. xvij. de ciui. dei. Dim de hac re calcantū digitos resoluūt et quiescere iubet qd em apls querentibus noluit indicare nec alijs reuelabit. omēs em qui p dicitū tps numerare voluerunt hucusqz falsiloq sunt inuenti. Nō em expedit scire hoībz. Ideo Aug⁹. Salubriter diē aduentus sui dñs latere voluit: vt semp sic debemus viuere ac si semp debere m⁹ iudicari vt semp tuncam⁹ deū. Quia scribit Deutero. xxxij. Iuxta est dies p dūōnis et adesse festinat tpa. Quia ppter dicit saluator Matth. xxij. Vigilate frēs qz nescitis q hora dñs vester vter⁹ sit. Ubi Aug⁹. in ser. xxi. super Matth. Nemo qrat nouissimū diē qn ventur⁹ sit. Sz vigilem⁹ omēs bene viuendo ne nouissima dies nos inueniat imparatos. qz lis quisqz em hinc exierit i suo nouissimo die id est morte tal in iudicio apparebit. Jō gre. A nullo scitur dies nouissima. i. est incerta vt semp sit suspecta. Jō media nocte exponit per mgrm in. iij. s. hiaz. di. xlvij. id ē nullo scire. i. cū valde obscurū erit. i. occultū. qz vt ait Au.